

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI XALQ TA'LIMI VAZIRLIGI

RESPUBLIKA TA'LIM MARKAZI

UMUMIY O'RTA TA'LIMNING O'QUV DASTURI

CHET TILI FANLARI
(ingliz, nemis,
fransuz)

Umumiy o'rta ta'limning
1-11-sinflari uchun

2022-2023
o'quv yili uchun

“Tasdiqlayman”
Respublika ta’lim markazi
direktori _____ Sh.Sattorov
“___” _____ 2022-yil

“Ko‘rib chiqildi”

Respublika ta’lim markazi direktor
o‘rinbosari _____ I.Tillaboyev
“___” _____ 2022-yil

Standart va baholash bo‘limi boshlig‘i
F.Olimova
“___” _____ 2022-yil

Filologiya va chet tillarni o‘qitishni
rivojlantirish bo‘limi boshlig‘i _____
B. Tursunaliyeva
“___” _____ 2022-yil

Chet tili fanlari metodistlari

_____ _____
_____ _____
“___” _____ 2022-yil

MUNDARIJA

1.	CHET TILLARI TA'LIMINI RIVOJLANTIRISH KONSEPSIYASI	4
2.	CHET TILLARI TA'LIMINI RIVOJLANTIRISH KONSEPSIYASI	5
3	CHET TILI O'QUV FANINING MAQSAD VA VAZIFALARI	11
4	CHET TILI FANLARI ORQALI O'QUVCHILARDA TAYANCH KOMPETENSIYALARNI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA TAVSIYALAR	12
5	CHET TILLARINI O'QITISHDA BOSHQA FANLAR BILAN INTEGRATSIYALASH	13
6	TA'LIM MAZMUNI	15
7	CHET TILLAR BO'YICHA BITIRUVCHILAR EGALLAGAN BILIM, KO'NIKMA VA MALAKA DARAJALARIGA QO'YILADIGAN TALABLAR	15
8	CHET TILI BO'YICHA A1 DARAJA BITIRUVCHILARI TAYYORGARLIGI DARAJASIGA QO'YILADIGAN TALABLAR	17
9	CHET TILI BO'YICHA A2 DARAJA BITIRUVCHILARI TAYYORGARLIGI DARAJASIGA QO'YILADIGAN TALABLAR	19
10	CHET TILI BO'YICHA B1 DARAJA BITIRUVCHILARI TAYYORGARLIGI DARAJASIGA QO'YILADIGAN TALABLAR	21
11	CHET TILLARNI O'QITISH MAQSADI	24
12	CHET (INGLIZ, NEMIS VA FRANSUZ) TILLAR BO'YICHA O'QUVCHILARGA SINFLAR KESIMIDA QO'YILADIGAN TALABLAR	28
13	CHET TILLARINI O'QITISH MAZMUNI	55
14	INGLIZ TILI GRAMMATIK MINIMUMI	56
15	INGLIZ TILI FANIDAN TALAFFUZ MINIMUMI	62
16	UMUMIY O'RTA TA'LIM MAKTABLARIDA INGLIZ TILI FANIDAN HAR BIR SINFDA O'RGANILADIGAN MAVZULAR TAQSIMOTI	63
17	NEMIS TILI GRAMMATIK MINIMUMI	81
18	NEMIS TILI FANIDAN TALAFFUZ MINIMUMI	85
19	UMUMIY O'RTA TA'LIM MAKTABLARIDA NEMIS TILI FANIDAN HAR BIR SINFDA O'RGANILADIGAN MAVZULAR TAQSIMOTI	87
20	FRANSUZ TILI GRAMMATIK MINIMUMI	101
21	FRANSUZ TILI FANIDAN TALAFFUZ MINIMUMI	109
22	UMUMIY O'RTA TA'LIM MAKTABLARIDA FRANSUZ TILI FANIDAN HAR BIR SINFDA O'RGANILADIGAN MAVZULAR TAQSIMOTI	112

KIRISH

Zamonaviy bozor iqtisodiyoti va axborot texnologiyalari taraqqiyoti sharoitida chet tillarni o'rganishga ehtiyoj kuchaydi. Bugungi kunda dunyo tillarini biladigan va boshqa madaniyatlarni yaxshi tushuna oladigan fuqarolikni shakllantirish millat muvaffaqiyati uchun juda muhim sanaladi. Jahon mamlakatlarining global darajada taraqqiyoti iqtisodiy, ijtimoiy, siyosiy va madaniy xabardorlik bilan uzviy bog'liq. Lingvistik va madaniy tushunchalarga ega bo'lish va dunyo tillarini o'rganish bilan bog'liq tushunchalar XXI asrda global hamjamiyat va savdo-iqtisodiy sohada faoliyat yuritadigan insonlar uchun juda muhim ahamiyat kasb etadi. Xalqlarni bir-biridan ajratib turuvchi geografik chegaralar endilikda katta to'siq emas, balki davlatlar o'zaro bog'liqligi kuchayib, turli millat va madaniyatlardan maqsadli ravishda foydalana oladigan hamda bir nechta tillarni o'zlashtirgan fuqarolar uchun ta'lif va karera imkoniyatlarini kengaytirib bormoqda.

Shularni hisobga olgan holda, uzlusiz ta'lif tizimida chet tillarini o'qitishga alohida e'tibor qaratilib kelinmoqda. Jumladan, 2012-yil 10-dekabrda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Chet tillarni o'rganish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qaroriga ko'ra, chet tilni barcha umumiyligini o'rta ta'lif maktablarining 1-sinfidan boshlab ommaviy tarzda o'rganish joriy etildi. Bundan tashqari Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 21-avgustdagagi 701-sonli "Umumiy o'rta ta'lif muassasalarida xorijiy tillarni o'qitishni yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori hamda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 5-sentabrdagi PF 5538-sonli "Xalq ta'lifini boshqarish tizimini takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi farmonida ham har bir o'quvchining bugungi ko'p madaniyatli dunyoda raqobatlasha oladigan fuqaro sifatida tarbiyalashda chet tillarini bilish ko'nikmasi muhim ekanligi alohida ta'kidlangan. Shu nuqtayi nazardan, umumiy o'rta ta'lifda chet tillarni o'qitishni samarali yo'lga qo'yish bugunning dolzarb vazifasi sanaladi.

Chet tilda nutqiy faoliyat yuritish o'quvchi shaxsini shakllantirishga yo'naltiriladi, ya'ni o'rganilayotgan til sohibi yaratgan madaniy merosni o'zlashtirishga erishiladi. Tinglab tushunish, gapirish, o'qish, yozuv jarayonida o'quvchi oldin egallagan ijtimoiy, madaniy, lisoniy, emotsiyonal tajribasini boyitadi. Muloqotdoshlarning bir-birini tushunishlari chet tilini bilishning asosiy mezoni hisoblanadi.

Ta'lif tizimidagi boshqa fanlardan chet tilning farqi bir paytning o'zida, uning ham ta'lif maqsadi, ham ta'lif vositasi ekanligida namoyon bo'ladi. Chet tilida nutqiy malakalar (tinglab tushunish, gapirish, o'qish, yozish)ni egallah ta'lifdan ko'zlanadigan maqsad bo'lishi bilan birga, o'rganilayotgan til yangi va foydali axborot olish, yetkazish vositasi maqomini ham oladi. O'quvchi faqat muloqotdosh bo'lib emas, balki axborot sohibi sifatida ham

o'rganilayotgan tildan foydalanadi. Tilni o'rganish chog'ida o'quvchi lingistik bilimlar to'plash bilan emas, balki nutqiy va madaniy malakalarini oshirish bilan mashg'ul bo'ladi. Kommunikativ faoliyat ko'rsatish, shaxsga yo'naltirilgan, kompetensiyani egallashga mo'ljallangan integrativ yondashuv asosida chet tili o'rgatiladi. Chet tilini o'qitish kommunikativ yondashuv asosida va o'quvchiga markazlashgan holda amalga oshiriladi. Bunda madaniyatlararo taqqoslash orqali o'zlikni tanish, tanqidiy va tahliliy fikrlash, o'zida turli hayotiy ko'nikmalarini rivojlantirish o'rgatiladi.

CHEZ TILLARI TA'LIMINI RIVOJLANTIRISH KONSEPSIYASI

1. UMUMIY QOIDALAR

Ushbu konsepsiya O'zbekiston Respublikasida umumta'lim fanlari dasturlarini amalga oshiradigan muassasalarda (keyinchalik – ta'lim muassasalari) chet (ingliz, nemis, fransuz) tillarini o'qitishning asosiy masalalari, tayanch tamoyillari, maqsad, vazifalari hamda ustuvor yo'nalishlarini rivojlantirishning asosiy tendensiylarini belgilaydi, shuningdek, sohaga oid kompleks chora-tadbirlarni ishlab chiqish uchun asos bo'ladi. Chet tillari fanini o'qitishni rivojlantirish konsepsiysi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 29-apreldagi PF-5712-sonli farmoni asosida qabul qilingan "O'zbekiston Respublikasi xalq ta'limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiysi", O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 24-yanvarda Oliy Majlisga murojaatnomasida belgilangan vazifalar ijrosi yuzasidan ishlab chiqilgan.

Ushbu konsepsiya xalq ta'limi tizimida chet tillari o'qitishni rivojlantirishning asosiy tendensiylarini belgilab beradi.

Bunda:

zamonaviy innovatsion iqtisodiyot talablariga muvofiqlikni ta'minlash maqsadida umumta'lim davlat ta'lim standartlari tizimini muntazam ravishda takomillashtirish;

bir-biri bilan uzviy bog'liq bo'lmagan fanlar asosida tuzilgan o'quv dasturidan bosqichma-bosqich voz kechish va o'quv fanlari sonini optimallashtirish;

ta'lim sohasi rivojlangan xorijiy mamlakatlarning ta'lim me'yorlarini belgilash tajribasidan milliy xususiyatlarni va mamlakatda amalga oshirilayotgan islohotlarni hisobga olgan holda takomillashtirish;

tanqidiy fikrlash, axborotni mustaqil izlash va tahlil qilish kompetensiyalari va malakalarining rivojlanishiga alohida urg'u berishni hisobga olgan holda, zamonaviy innovatsion iqtisodiyot talablariga javob beradigan chet tillari umumta'lim dasturlari va yangi davlat ta'lim standartlarini joriy etish;

chet tillari faninih davlat ta'lim standarti talablarining ta'lim sifati va kadrlar tayyorlashga qo'yiladigan xalqaro talablariga muvofiqligini ta'minlash;

chet tillari fani bo'yicha umumiy o'rtalim muassasalarini bitiruvchilariga qo'yiladigan malaka talablarini amaliyatga tatbiq etish;

chet tillari fani mazmunini sifat jihatidan yangilash, shuningdek, o'qitish metodikasini takomillashtirish, ta'limg-tarbiya jarayonini individuallashtirish tamoyillarini bosqichma-bosqich tatbiq etish;

chet tillari fanini umumta'limg fanlari bilan o'zaro integratsiyasi va o'quvchilarning chet tilini real hayotda ishlata olish (real life communication)ga yo'naltirish ishlarini tashkil etish;

chet tillari fanining mazmunini, mustaqil hayotda qo'llash imkoniyati bo'lgan chet tili fani savodxonligini, XXI asr ko'nikmalarini, ya'ni tanqidiy va kreativ fikrlash, sotsiolingvistik va pragmatik kompetensiyalarini shakllantirish;

xalq ta'limi tizimida chet tillarini o'qitishda inklyuziv ta'limg dasturlarini yetarli darajada rivojlantirish;

imkoniyati cheklangan bolalarga chet tillarini o'qitishda inklyuziv ta'limg tizimini takomillashtirish;

2. CHET (INGLIZ, NEMIS, FRANSUZ) TILLARI PREDMETINING TA'LIM TIZIMIDA TUTGAN O'RNI VA AHAMIYATI

O'zbek xalqi ilm-fan taraqiyotiga tamal toshini qo'ygan va fors-tojik, arab tillarida ijod qilgan olim-u ulamolar avlodlari sifatida qadim-qadimdan nafaqat o'z ona tili, balki dunyo tillarini o'rganishga katta qiziqish bildirib keladi. Bugungi kunda ham chet tillari predmeti davlat ta'limg tizimida insonning shaxs sifatida shakllanishi, kamol topishi va dunyoviy bilimini oshirishda muhim o'rinn egallaydi. Shuning uchun davlat tomonidan chet tillarini o'qitish tizimi uzlusiz takomillashtirib kelinmoqda. Buning natijasida O'zbekiston yoshlarini dunyoning nufuzli universitetlari talabalari, xalqaro olimpiadalar g'oliblari hamda ko'plab sohalarning yetakchilari sifatida ko'ra olyapmiz. Kelajakda ham bu sa'y-harakatlarni davom ettirish asnosida yoshlarimizni O'zbekiston Respublikasining umumjahon sivilizatsiyasidagi o'rnini ko'tarish va yanada rivojlantirishga hissa qo'sha oladigan kadrlarga aylantirishga erishish davlat ta'limg standartining asosiy maqsadlaridan biri bo'lishi lozim.

3. KONSEPSIYANING MAQSAD VA VAZIFALARI

Chet tillari ta'limgini rivojlantirish konsepsiyasining asosiy maqsadlari:

O'zbekiston Respublikasida ta'limg barcha bosqichlarida chet tili o'qitilishining uzviyligini ta'minlash hamda kelajak avlodni ko'p madaniyatli dunyoda kundalik, ilmiy va kasbga oid sohalarda faoliyat olib borishi uchun chet tilida kommunikativ kompetensiyasini shakllantirish;

ta'limg va tarbiya jarayonini uyg'unlashtirib, o'quvchilarda boshqa millat va elatlarning madaniyati, urf odatlari va an'analariga hurmat tuyg'usini shakllantirish;

ularda real hayotdagi voqeа-hodisalarga munosabat bildirish, kreativ va tanqidiy fikrlash qobiliyatining rivojlantirilishidan iborat.

Chet tillari ta'limini rivojlantirish konsepsiyasining maqsadini amalga oshirish vazifalari

XXI asrning tez, o'zgaruvchan va doimiy yangilanib boradigan axborot va texnika manbaini inobatga olgan holda chet tillarini o'qitish tizimi moslashuvchanligini, yangilanib borishini ta'minlash hamda fan va texnikaning so'nggi yutuqlarini o'zida aks ettirishi;

ta'lim jarayoniga raqamli texnologiyalar va zamonaviy usullarni joriy etish orqali innovatsion infratuzilmani shakllantirish;

ta'limning barcha bosqichlarida chet tillari o'qitilishining uzviyligini va yondosh fanlararo bog'liqlikni ta'minlash;

fan mavzularining mazmunan yaxlitligini, mantiqiy ketma-ketlik va izchilligini, o'quvchi yoshi va psixofiziologik xususiyatlariga mos holda faktlar, tushunchalar va qoidalarning tushunarli bayon qilinishi;

chet tillari fanining mazmuni va o'ziga xos xususiyatlarini, malaka talablari va shakllantiriladigan kompetensiyalardan kelib chiqqan holda baholash tizimini ishlab chiqish hamda baholashning barcha bosqichlarida o'quvchining Davlat ta'lim standarti asosida olgan bilim, ko'nikma va malakasiga mos talab belgilash;

o'quvchilarda real hayotdagi voqeа-hodisalarga munosabat bildirish hamda kreativ va tanqidiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish orqali ularning o'z fikrlarini chet tillarida erkin bayon eta olishlarini, o'rganilayotgan tilda taqdim etilgan ma'lumotni anglay olish ko'nikmalarini shakllantiruvchi pedagogik texnologiyalardan foydalanish;

kelajagimiz bo'lgan yosh avlodni dunyoning rivojlangan mamlakat fuqarolari bilan raqobatlasha oladigan komil inson sifatida tarbiyalash tizimining bir bo'lagiga aylantirish.

4. KONSEPSIYANI AMALGA OSHIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI

UMUMIY MASALALAR

Quyidagilar Konsepsiyanı amalga oshirish mexanizmi hisoblanadi.

Huquqiy asoslari - shaxs tarbiyasiga oid milliy normativ-huquqiy bazani mamlakatda amalga oshirilayotgan islohotlarga muvofiq shakllantirish;

Amalga oshirish tizimi - vazirlik va idoralar, muassasalar, davlat hamda nodavlat korxona va tashkilotlari, fuqarolik jamiyati institutlari, shuningdek, O'zbekiston Respublikasi fuqarolari;

Tashkiliy-boshqaruv asoslari:

konsepsiyanı amalga oshirishning kompleks chora-tadbirlar rejasini ishlab chiqish;

ilg'or pedagogik tajribalarni aniqlash, o'rganish va ularni ommalashtirish, rag'batlantirishni tashkil etish;

konsepsiya samaradorligini monitoring qilish;

mutaxassis kadrlar bilan ta'minlash;

"Filologiya" yo'nalishida dars beradigan pedagoglarni tayyorlash; ("Ingliz tili", "Nemis tili", "Fransuz tili" mutaxassisligiga) qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tizimini modernizatsiya qilish;

Ilmiy-metodik asoslari:

shaxsning ijtimoiylashuvi va til o'rganishga bo'lgan qiziqishlariga oid ilmiy tadqiqot ishlarini amalga oshirish;

davlat ta'lif standartlari talablari asosida o'quvchilar tomonidan bilim, ko'nikma va malakalar to'liq o'zlashtirilishiga erishish;

chet tili fani o'quv-metodik majmualarini, shu jumladan, ta'lif standartlari, o'quv rejalarini va dasturlarini takomillashtirish;

chet tili fani darsliklarini yaratishda innovatsion texnologiyalarni joriy etish.

Til ta'limenti yangilash asoslari:

Ushbu konsepsiya chet tili ta'limida lingvistikaga oid nazariy bilimlarning amaliy tabiatli nutqiy hamda pragmatik kompetensiyalar ustida ishlashga yo'naltirilishi va unga bo'ysundirilishi yetakchi tamoyil sifatida belgilanadi.

Chet tili ta'limida xorijiy tajribalarga ijodiy va tanqidiy fikrlashga hamda XXI asr ko'nikmalariga tayaniladi va mamlakatimizda vujudga kelgan ilg'or tajribalar o'rganilib, umumlashtirilgan holda amaliyatga tatbiq etiladi.

Zamonaviy raqamli texnologiyalar va ta'lif texnologiyalarining mustahkam integratsiyasi ta'minlanadi, zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari asosida masofaviy ta'lif dasturlari tashkil etiladi.

Metodik tadqiqotlar natijalariga ko'ra, ta'lif oluvchilarning mustaqil ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish ustuvorlik kasb etgan majburiy hamda variativ komponentlar uyg'unligini nazarda tutuvchi o'quv dasturlari asosida darsliklarning yangi avlodni yaratiladi.

O'quv materiallarini nazariy hamda amaliy o'zlashtirishda yordam beradigan metodik ta'minot: yordamchi o'quv vositalari (lug'atlar, qomuslar, matnlar to'plami, multimedia, mobil ilovalar va h.) yaratiladi.

Amaliyotdagi mavjud muammolar metodik tadqiqotlar hamda ilmiy izlanishlar natijalariga tayanilgan holda hal etiladi.

Chet tili o'quv predmeti bo'yicha yakuniy davlat attestatsiyasi uchun baholovchi nazorat materiallarini takomillashtirish davom ettiriladi.

O'zlashtiriladigan bilim va malakalar:

O'quv materialari vositasida o'zlashtiriladigan bilim va malakalar quyidagilardan iborat:

chet tilining milliy tabiatini, ijtimoiy hodisa ekanligi, uning qurilishi, vazifalari va taraqqiyoti to‘g‘risidagi zarur bilimlarni egallash;

nutqiy faoliyat turlarini (tinglash, o‘qish, gapirish, yozish) integratsiya qilgan holda yaxlit o‘zlashtirish, muloqotning barcha sohalarida nutq malakalaridan to‘g‘ri foydalanishni bilish;

og‘zaki va yozma nutq savodxonligiga erishish;

chet tilidagi ijtimoiy hayotning turli qirralarini aks ettiradigan, shuningdek, ta’lim oluvchilarining yosh, gender va etnomadaniy xususiyatlarini inobatga olib yaratilgan matnlarni tushunish va munosabat bildira olish;

axborot-kommunikativ vosita va resurslari (chop etiladigan va elektron lug‘atlar, tarjimon dasturlari, imloviy nazorat dasturi, qidirish tizimlari va b.)dan foydalanish malakasini egallash;

yakuniy davlat attestatsiyasida bitiruvchining nafaqat yozma, ayni paytda, og‘zaki nutqini ham baholanishiga tayyorlik darajasiga erishish.

Chet tillari fani o‘qituvchilarini tayyorlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirish

Chet tili o‘qituvchilari ish faoliyati sifat va samaradorligini oshirishda quyidagilar muhim sanaladi:

chet tili o‘qituvchilarini tayyorlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirishning yangi shakl va mazmundagi muqobil tizimini yaratish;

pedagog xodimlarni tayyorlash hamda qayta tayyorlash va malakasini oshirishda nazariy bilimlar berish bilan birga asosiy e’tiborni nutqiy kompetensiyalarni o‘zlashtirish, kreativ va tanqidiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish hamda ularni o‘qitish bo‘yicha kasbiy tayyorgarlik darajasiga qaratish;

chet tillari sohasidagi ilg‘or tajriba, pedagogik texnologiya, tashabbuslarni qo’llab-quvvatlash, targ‘ib qilish, bunda alohida o‘rnak ko‘rsatayotgan pedagoglarni moddiy va ma’naviy rag‘batlantirish;

o‘qituvchilarning bilim va malakasini tizimli oshirib borish maqsadida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda masofadan o‘qish, malaka oshirish va o‘qitishning samarador mexanizmlarini ishlab chiqish hamda tizimli ravishda takomillashtirib borish;

chet tili fani o‘qituvchilari uchun kasbiy tayyorgarlikni oshirishga yordam beradigan o‘quv, metodik adabiyotlar hamda didaktik materiallarni davomli tarzda tayyorlab borish va yetkazib berish.

davlat ta’lim standartlarida ko‘zda tutilgan kompetensiyalar va o‘quv jarayonini interaktiv boshqarish mahorati tamoyillariga asoslangan pedagog kadrlarning malakasini oshirish;

5. KONSEPSIYANI AMALGA OSHIRISHDAN KUTILAYOTGAN NATIJALAR

Konsepsiya doirasida belgilangan vazifalarni bajarish orqali chet tili fanini umumiy o'rta ta'limga muassasalarida o'qitishni rivojlantirishda quyidagi natijalarga erishish nazarda tutilmoqda:

konsepsiya umumiy o'rta ta'limga malaka talablari (DTS)da belgilangan talablar uchun asos bo'ladi;

konsepsiyada belgilangan maqsad va vazifalarni keng amaliyotga joriy etish o'quvchi-yoshlarning intellektual rivojlanishiga samarali ta'sir etadi;

ularda kreativ va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish, real hayot muloqotiga tayyorlash va XXI asr ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi;

chet tili fanini o'qitish bosqichlari, o'quv fani bo'yicha ta'limga mazmuni va malaka-talablari me'yorlari aniqlashtiriladi;

umumiy o'rta ta'limga muassasalarida, zamonaviy va innovatsion texnologiyalardan foydalanib chet tilining imkoniyatlaridan to'liq va to'g'ri foydalanishga erishiladi;

ta'limga muassasalarida chet tilini o'rgatish va uni bilish darajasini baholash tizimi yo'lga qo'yildi, barcha fan sohalariga oid ilmiy tadqiqotlarda chet tilining ilm-fan tili sifatidagi nufuzi yanada ortadi;

o'qitish metodikasini takomillashtirish, ta'limga jarayoniga individuallashtirish tamoyillarini bosqichma-bosqich tatbiq etish;

o'quvchilarda ta'limga olishda kuchli motivatsiyani shakllantirish;

darsliklar yaratishda xilma-xillikni ta'minlash;

tanqidiy fikrlash, axborotni mustaqil izlash va tahlil qilish ko'nikmalari va boshqa malakalarni rivojlantirish;

darsliklar sifatini oshirish, xorijiy o'quv qo'llanmalarini qo'shimcha yoki muqobil o'quv materiallari sifatida qo'llash amaliyotini yo'lga qo'yish;

xorijiy til fanlarini chuqur o'rganishga mo'ljallangan didaktik materiallar va multimedia mahsulotlarining yangi avlodlari tayyorlanadi.

CHET TILI O'QUV FANINING MAQSAD VA VAZIFALARI

Umumiy o'rta ta'lilda chet tilini o'qitishning asosiy maqsadi o'rganuvchilarning ko'p madaniyatli dunyoda kundalik, ilmiy va kasbga oid sohalarda faoliyat olib borishi uchun chet tilida kommunikativ kompetensiyasini shakllantirishdan iborat.

Chet tili kommunikativ kompetensiyasi – o'rganilayotgan chet tili bo'yicha egallagan bilim, ko'nikma va malakalarni muloqot jarayonida qo'llash qobiliyatidir.

Umumiy o'rta ta'lim muassasalari bitiruvchilarida chet tili fanlari bo'yicha quyidagi umumiy kompetensiyalar rivojlantiriladi.

LINGVISTIK KOMPETENSIYA

o'z fikrini imlo va grammatika qoidalariga riosa qilgan holda yozma shaklda bayon qiladi;

xalq maqollari, hikmatli so'zlar ma'nosini tushungan holda o'z nutqida qo'llaydi, matn tuzishda yordamchi so'zlardan o'rinni foydalanadi;

nasriy asarlardagi so'zlarning o'z va ko'chma ma'nolarini farqlaydi;

o'zining yozma nutqida leksik birliklar tinish belgilaridan o'rinni va to'g'ri foydalanadi, matndagi ko'chirma gaplarni o'zlashtirma gap shaklida yozadi;

til imkoniyatlaridan foydalanib sodda gaplarni qo'shma gapga aylantiradi;

ish qog'ozlari (ariza, ma'lumotnama, xat, e'lon, axborot, tavsifnama, tushuntirish xati, jadval shaklida o'z rezyumesi)ni yozadi;

sodda va murakkab yo'riqnomalarni o'qib tushuntirib bera oladi;

adabiy til me'yorlariga riosa qilgan holda turli mavzularda taassurot, referat, esse va ijodiy matn (bayon) (2-2,5 sahifa) yozadi;

sodda matnlar mazmunini tushungan holda tarjima qiladi

KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYA

chet tilidagi tovushlarni to'g'ri talaffuz qiladi, intonatsiya qoidalariga riosa qiladi;

turli uslubdagagi matnlarni ifodali o'qiydi, mazmunini anglaydi va og'zaki yoki yozma nutqda qayta ifodalaydi;

notanish matnni ovoz chiqarib, belgilangan tezlikda o'qiydi;

kundalik hayot, ijtimoiy hodisalar, kasb-hunarga oid mavzularda o'z fikrini yozma va og'zaki bayon qiladi;

audiomatnni tinglab, videolavha va rasmlarni ko'rib tushunadi, o'z munosabatini og'zaki hamda yozma shakllarda ifodalab beradi;

asar va ijodkor shaxsi haqida o'zining mustaqil fikrini adabiy talaffuz va imlo me'yorlariga riosa qilgan holda bayon qiladi;

turli vaziyatlarda nutqiy madaniyat qoidalari asosida muloqotga kirisha oladi;

turli janrdagi matnlar mazmunini tushunadi, ulardan namunalarni yoddan aytib beradi;

ommaviy axborot vositalaridagi dolzarb mavzulariga doir xabar va ma'lumotlarni tushunadi, o'z munosabatini bildiradi; lug'at va ensiklopediyalardan foydalanadi;

PRAGMATIK KOMPETENSIYA

o'ziga ishongan holda aniq va xushmuomalalik bilan rasmiy yoki norasmiy suhbatlarda va vaziyatlarda tegishli shaxs(lar)ga mos ravishda fikrini ifoda etishi mumkin;

nutq tezligi yuqori bo'lgan suhbatlarga bir oz qiyinchilik bilan kirishib o'z fikrini bayon eta oladi;

vaziyatlarda o'zini to'g'ri ifoda etishi va nutqida grammatik qoidalarga rioya qilishi mumkin;

aytgan so'zlarini va uni ifoda etish vositalarini vaziyatga, qabul qiluvchiga va uslubga moslashtirishi mumkin;

tildan mos ravishda foydalanib munozaraga munosib aralashishi mumkin;

muloqotni boshlashi, kerak bo'lganda o'z navbatini olishi va lozim bo'lsa suhbatni tugatishi mumkin, ammo u buni har doim ham raxonlik bilan qilmasligi mumkin;

tanish yoki shaxsiy qiziqishlar haqidagi mavzularda yuzma-yuz suhbatni boshlashi, davom ettirishi va tugatishi mumkin;

fikrlar o'rtasidagi munosabatlarni aniqlashda turli xil bog'lovchi so'zlardan samarali foydalanishi mumkin; so'zlarni aniq, izchil nutqqa bog'lash uchun cheklangan miqdordagi bog'lovchi so'z va birikmalardan foydalanishi mumkin, ammo uzun suhbat/muloqot/monolog/taqdimotlarda "uzilish" bo'lishi mumkin;

qisqa va sodda elementlar ketma-ketligini, fikrlarni bir-biriga bog'lashi mumkin.

RAQAMLI TEXNOLOGIYALARINI QO'LLAY OLISH SAVODXONLIGI

bilim va ko'nikmalarini axborot yaratish, raqamli texnologiyalarni qo'llay olish, muloqot vositalari va internet tarmog'idan to'g'ri va maqsadli foydalana olish, texnologik vositalarni boshqara olish, texnologik vositalarga baho berish va ma'lumot yaratishda qo'llay olishi.

raqamli texnologiyani tadqiqot qilish, aniqlangan ma'lumotlarni yig'ish, ularning qay darajada ishonchlilagini aniqlash va uni yetkazish, mualliflik huquqiga ega bo'lgan ma'lumotlarni filtrlay olish.

CHET TILI FANLARI ORQALI O'QUVCHILARDA TAYANCH KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH BO'YICHA

TAVSIYALAR

Umumiy o'rta ta'limga tizimida o'quvchilarda fanga oid kompetensiyalar bilan birgalikda tayanch kompetensiyalar shakllantirilishi belgilab berilgan. Filologiya fanlari bloki yo'naliishidagi fanlar orqali o'quvchilarning o'zlashtirgan bilimlari asosida o'zini o'zi mustaqil rivojlantirish, egallagan bilim, ko'nikma va malakasini turli vaziyatlarda qo'llay olishga qaratilgan tayanch kompetensiyalarni shakllantirishdan iborat. Jumladan, kommunikativ kompetensiyalarni shakllantirishda XXI asr ko'nikmalaridan foydalangan holda o'quvchilarga xorijiy tillarni o'qishni, yozishni, tinglab tushunishni, tanqidiy va ijodiy fikrlarini og'zaki hamda yozma ravon bayon qilishlarini turli xil uslublar orqali o'rgatish lozim. Bunda zamonaviy o'qitish metodikasi va innovatsiya g'oyalari orqali o'qitish tavsiya qilinadi.

Fanlarni o'qitishda **axborot bilan ishlash kompetensiyasini** samarali rivojlantirish imkoniyatlarini kengaytiruvchi zamonaviy axborot-telekommunikatsiya vositalaridan muntazam foydalanish zarur. Bunda o'quvchilarni fanga oid axborotlarni turli manbalardan izlash, tahlil qilish va axborot xavfsizligiga rioya qilgan holda axborot vositalari bilan ishslash ko'nikmalarini shakllantirishda mobil qurilma (telefon, planshet va boshqa gadjetlar) lardan foydalanish tavsiya etiladi.

O'z-o'zini rivojlantirish kompetensiyasini shakllantirishda umuminsoniy fazilatlariga ega bo'lish, Vatanni sevish, huquqiy, iqtisodiy bilimlarga ega bo'lish, yangiliklarga intilish va o'zlashtirgan nazariy bilimlari asosida mustaqil qaror qabul qilishga, tanqidiy va tahliliy fikrlashga, jamiyatda ro'y berayotgan progressiv va innovatsion o'zgarishlardan xabardor bo'lish hamda ulardan kundalik hayotda foydalana olishga o'rgatish zarur.

Ijtimoiy-emotsional va fuqarolik kompetensiyasini shakllantirishda fuqarolik burch, ijtimoiy va siyosiy rivojlanish, favqulodda vaziyatlar, ekologik muammolar haqida bilimlarga ega bo'lish hamda badiiy va san'at asarlarini tushunish, shuningdek, ularni asrashda tashkilotchilik xislatlarini rivojlantirishdan iborat.

CHET TILLARINI O'QITISHDA BOSHQA FANLAR BILAN INTEGRATSIYALASH

Chet tillarini bilish bugungi globallashgan dunyoda o'quvchilarni shaxs sifatida shakllanishida katta ahamiyat kasb etadi. Chet tillarni o'rganish asnosida o'quvchilarda umuminsoniy qadriyatlar, atrofni va jamiyatni tahlil qilish ko'nikmasi, raqobatlasha olishga ishonch, madaniyatlar va an'analarga hurmat hissi, ijodkorlik, yaratuvchanlik va muammoli vaziyatlarda o'ziga ishonch hamda o'z yurti, xalqi va tarixi bilan faxrlanish tuyg'ularini shakllantiradi. Shu sababli, yurtimiz ta'limga tizimi g'arb va sharq tillari o'qitilishiga alohida e'tibor qaratib kelmoqda.

Bu jarayonni chuqur anglagan dunyoning rivojlangan mamlakatlarida chet tilini boshqa fanlar bilan o'zaro integratsiya qilib o'qitishda CLIL

metodikasidan keng foydalanilmoqda. CLIL - (Content and Language Integrated Learning) mazmun va tilni integratsiyalashgan holda o'rganish bo'lib, ushbu metodikaga ko'ra o'quvchilar Matematika, Kimyo, Biologiya, Fizika, Informatika, Adabiyot, Tarix kabi fanlarga oid mavzularni chet tilida o'rganishlari orqali ham ushbu fanlarga doir bilimlarini mustahkamlashadi, ham chet tilini qo'llashni o'rganishadi. Mazmun va tilni integratsiyalashgan holda o'rganish bu bir vaqtning o'zida yangi mavzuni ikkinchi til orqali o'rganish yondashuvlidir. Masalan, o'quvchilar chet tilida o'qitilishi mumkin bo'lgan mavzular orqali nafaqat fan haqida ma'lumot olishadi, balki tegishli lug'at va til ko'nikmalariga ham ega bo'lishadi.

Chet tili va matematika. Matematika nuqtai nazaridan, fikrlash va sezgi talab qiladigan turli xil yondashuvlarni qo'llagan holda, kundalik amaliy hayotda matematik bilim va ko'nikmalarni qo'llash qobiliyati va xohishini shakllantirish kerak. Maktab fani sifatida chet tilining o'ziga xos xususiyati uning fanlararo bog'liqligidir.

Matematikadan o'quv matni va matnli topshiriqlarni tushunishga chet tili darslarida rivojlangan o'qish ko'nikmalari yordam beradi. Demak, raqamlarni bilish matematik savodxonlikni o'zlashtirish uchun muhim element bo'lib, og'zaki va yozma nutqni yaxshi boshqarish matematik matnlarni to'g'ri tushunish va to'g'ri tuzishga yordam beradi.

Chet tilini Informatika fani bilan bog'lash bir qator integral darslarni tashkil etadi. Bu darsda o'quvchilar Microsoft Power Point taqdimotlari

qidalarini o'zlashtirishlari va o'quv yilida o'rganilgan mavzularda chet tilida ijodiy dizayn ishlarini tayyorlashlari kerak bo'ladi.

Tabiiy fanlar bo'yicha o'quv va axborot matnlarini tushunish uchun o'qish va matn bilan ishlash qobiliyati ham talab qilinadi. O'quvchi atamalarni, tabiiy hodisalar va obyektlarning nomlarini talaffuz qilishni o'rganishi kerak.

Chet tilini Raqamli texnologiya fani bilan bog'lash, o'quvchilarni tez o'zgaruvchan texnologiyalar dunyosida faol qatnashishga tayyorlaydi. Obyektlarning qanday yaratilganligi va yasalganligi haqida bilish, o'quvchilarga ularning atrofidagi dunyonи anglashga yordam beradi. O'z mahsulotlarini loyihalashtirish va ishlab chiqarish orqali o'quvchilar amaliy ishlarni o'rganadilar, masalan, qanday ishlash va foydali ko'rinishga ega mahsulotlarni ishlab chiqarish, fikrlash va ishlash usullari, g'oyalarni ishlab chiqish, muammolarni hal qilish va jamoa bo'lib ishlashda chet tilini ishlata olishlari bu ularning dunyo bozorlarida yetakchilik qilishga undaydi.

Geografiya tabiiy va insoniy olam haqidagi savollarga javob beradi. Dunyo bo'ylab joylar va muhitlar haqidagi bilimlarni, xaritalarni tushunishni va sinf ichida ham, undan tashqarida ham muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Tarix fanida o'quvchilar O'zbekiston tarixini va dunyo o'tmishini o'rganadilar. Chet tilini tarix fani bilan bog'lab o'qitish natijasida o'quvchilar

rivojlangan asosiy sohalar: xronologik voqealar, odamlar va o'tmishdagi o'zgarishlar haqida bilish va tushunish, tarixiy talqin va so'rov hamda o'z topilmalarini tartibga solish va yetkazishda chet tili orqali aytib berish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Ikkala asosiy bosqichda ham o'quvchilar mahalliy tarixni o'rganadilar.

CLIL metodi orqali o'quvchilarni XXI asr ko'nikmalari, shu jumladan, tanqidiy fikrlash, ijodiy bo'lish, muloqot qilish, hamkorlik qila olish va raqamli savodxonlik qobiliyatlarini rivojlantirishga undaydi.

TA'LIM MAZMUNI

Ta'lif mazmuni umumiyligida o'rta ta'lifning fanlar bo'yicha o'quv dasturlariga kiritilgan mavzulardan iborat. O'quv materiali umumiyligida o'rta ta'lifning barcha bosqichida uzviylik, uzuksizlik va davriylikni ta'minlaydi.

Har bir sinf kesimida mazkur standart mazmunidan kelib chiqqan holda o'quv dasturlari va darsliklar ishlab chiqishda minimum sifatida foydalilaniladi.

CHET TILLAR BO'YICHA BITIRUVCHILAR EGALLAGAN BILIM, KO'NIKMA VA MALAKA DARAJALARIGA QO'YILADIGAN TALABLAR

Umumiyligida o'rta ta'lif muassasalari bitiruvchilarning chet tillar bo'yicha egallagan bilim, ko'nikma va malaka darajalariga qo'yiladigan talablar ta'lif mazmuniga muvofiq ishlab chiqilgan, umumiyligida o'rta ta'lifning barcha bosqichlari bo'yicha uzviy bo'lib, nutq ko'nikma va malakalarning deskriptori "can do" mazmunida tasvirlangan hamda kerakli joylarda grammatika, leksika, fonetika va orfografiya bilan to'ldirilgan. Xalqaro standartlarga moslashtirish maqsadida nutq ko'nikma va malakalarning deskriptori "Chet tillarni bilishning Umumyevropa tizimi"ga o'zaro bog'liq holda olindi hamda ular sodda va tushunarli shaklda berildi. Bitiruvchilar egallagan bilim, ko'nikma va malaka darajalariga qo'yiladigan talablardan kelib chiqib, deskriptorlar

— har bir darajani to'liq egallanganlikni ta'minlash uchun umumiyligida o'rta ta'lif muassasalari o'quv dasturlari va darsliklarni ishlab chiqishda tuzuvchilar tomonidan inobatga olinishi,

— O'zbekiston Respublikasida umumiyligida o'rta ta'lif muassasalari bitiruvchilarining davlat attestatsiyasi uchun baholash mezonlarini ishlab chiqishda nazarda tutilishi lozim.

Umumiy o‘rtalim maktabida chet til o‘qitish sharoitini hisobga olgan holda “Chet tilni egallash darajalarining Umumyevropa sistemasi”ga asosan, umumiy o‘rtalim maktablarida chet tillarining quyidagi darajalari o‘qitiladi.

Bitiruvchilar	Standart darajasi	Daraja nomlanishi
Umumiy o‘rtalim maktablarining boshlang‘ich 6-sinf bitiruvchilari	A1	Chet tilini o‘rganishning boshlang‘ich darajasi
Umumiy o‘rtalim maktablarining 9-sinf bitiruvchilari	A2	Chet tilini o‘rganishning tayanch darajasi
Umumiy o‘rtalim maktablarining 11-sinf bitiruvchilari	B1	Chet tilini o‘rganishning mustaqil boshlang‘ich darajasi

CHET TILI BO'YICHA A1 DARAJA BITIRUVCHILARI TAYYORGARLIGI DARAJASIGA QO'YILADIGAN TALABLAR

LINGVISTIK KOMPETENSIYA	
I. NUTQIY KOMPETENSIYA	
Tinglab tushunish	
CHT.A1.N.T.1	sodda yo'riqnomalarni tushuna oladi va ularga amal qila oladi;
CHT.A1.N.T.2	sodda savollar va gaplarni tushuna oladi;
CHT.A1.N.T.3	sodda she'rlar, hikoyalar, qo'shiqlarni tushuna oladi;
CHT.A1.N.T.4	tanish kontekstlarda sodda autentik nutqni tushuna oladi
Gapirish / Suhbatda ishtirok etish	
CHT.A1.N.G.1	ma'lumot so'ray va ma'lumot bera oladi;
CHT.A1.N.G.2	yordam so'rab murojaat qila oladi (dialog)
CHT.A1.N.G.3	sodda savol-javob qila oladi (dialog);
CHT.A1.N.G.4	yashash joyi, oila, do'stlari va tanishlari haqida gapira oladi (monolog);
CHT.A1.N.G.5	o'zini tanishtira oladi, yoqtirgan va yoqtirmagan narsalari haqida gapira oladi (monolog);
CHT.A1.N.G.6	tanish mavzuda juda qisqa taqdimotlar qila oladi (monolog).
O'qib tushunish	
CHT.A1.N.O'.1	tanish mavzularda ma'lumot beruvchi matnlarning asosiy mazmunini tushuna oladi;
CHT.A1.N.O'.2	joy yoki insonlar tasvirlangan qishacha matnni (zarur hollarda ko'rgazmalardan foydalangan holda) tushuna oladi;
CHT.A1.N.O'.3	sodda xabarlarni (masalan, oddiy xatlar, elektron xatlar) tushuna oladi;
CHT.A1.N.O'.4	sodda yozma yo'riqnomasi yoki ko'rsatmalarni tushuna oladi va ularga amal qila oladi.
Yozish	
CHT.A1.N.Y.1	shaxsiy sodda xabarlarni (tabriklar, qaydlar, elektron xatlar) yoza oladi;
CHT.A1.N.Y.2	shaxsiy ma'lumotlar (ism-sharif, yashash manzili va hokazo) bilan sodda anketani to'ldira oladi;
CHT.A1.N.Y.3	sodda she'r va hikoyalar yoza oladi.

II. TIL KOMPETENSIYASI	
Fonetika kompetensiya	
CHT.A1.T.F.1	chet tilining barcha tovushlarini aniq talaffuz eta oladi;
CHT.A1.T.F.2	so'z va gap urg'usini qo'ya oladi;
CHT.A1.T.F.3	kommunikativ vaziyatlarda intonatsiya modellarini farhlay biladi va ulardan foydalana oladi.
Leksik kompetensiya	
CHT.A1.T.L.1	o'zlashtirilgan leksik vositalarni kontekst (matn)da qo'llay oladi;
CHT.A1.T.L.2	mavzuga oid sodda so'zlarni kommunikativ vaziyatlarda qo'llay oladi;

CHT.A1.T.L.3	ba'zi baynalmilal so'zlar va turdosh so'zlarni farqlay oladi hamda ularni qo'llay oladi.
Grammatik kompetensiya	
CHT.A1.T.G.1	kommunikativ vaziyatlarda sodda grammatik va sintaktik tuzilmalarini qo'llay oladi;
CHT.A1.T.G.2	so'z va so'z birikmalarini "va" bog'lovchisi bilan bog'lay oladi;
CHT.A1.T.G.3	fe'l shakllari va sodda payt ravishdoshlaridan foydalangan holda gaplarni to'g'ri bayon qiladi, hikoyalarni hamda voqealarni to'g'ri ketma-ketlikda ta'riflay oladi.

RAQAMLI SAVODXONLIK	
CHT.A1.R.1	Ommaviy axborot vositalaridagi oddiy onlayn e'lonlar va ularning havolalariga qisqa, ijobiy va salbiy munosabatini bildirish uchun leksik iboralar va sodda so'z birikmalaridan foydalana oladi.
CHT.A1.R.2	Kompyuter dasturidagi eng muhim va sodda kalit so'zlarni anglay oladi Masalan: "Print", "Save", "Copy", "Delete".
CHT.A1.R.3	Tarjimon vositalar yordamiga tayanib, sevimli mashg'uloti, yoqtirgan/yoqtirmagan narsalari haqida juda sodda xabarlar va o'zining havolalarini qoldira oladi.
CHT.A1.R.4	Oddiy leksik iboralar va emojilardan foydalaniib online havolalar qoldira oladi.
CHT.A1.R.5	Shaxsiy ma'lumotlarini taqdim etadigan oddiy onlayn so'rovnomani to'ldira oladi.
CHT.A1.R.6	Rasmi bilan ko'rsatilgan mahsulotlar ro'yxatidan online xarid uchun tanlovnimiz amalga oshira oladi.

CHET TILI BO‘YICHA A2 DARAJA BITIRUVCHILARI TAYYORGARLIGI DARAJASIGA QO‘YILADIGAN TALABLAR

LINGVISTIK KOMPETENSIYA	
I. NUTQIY KOMPETENSIYA	
Tinglab tushunish	
CHT.A2.N.T.1	O‘z ehtiyojlari va qiziqishlariga bevosita bog‘liq bo‘lgan gap va iboralarni tushuna oladi;
CHT.A2.N.T.2	Biror yerga borish bo‘yicha sodda yo‘riqnomalarni tushuna oladi;
CHT.A2.N.T.3	Sodda xabarlar va e’lonlardagi asosiy ma’nolni tushuna oladi.
Gapirish (Dialog)	
CHT.A2.N.G.1	To‘g’ri ma’lumot ola biladi va bera oladi;
CHT.A2.N.G.2	Salomlasha oladi va murojaat qila oladi; taklif, tavsiya qila oladi va taklifga javob bera oladi; uzr so‘rashning sodda kundalik shakllarini ishlata oladi;
CHT.A2.N.G.3	Qisqa muloqotda ishtirok eta oladi;
CHT.A2.N.G.4	Sodda iboralardan foydalanib tanish mavzuda o‘z fikrini ifoda eta oladi;
CHT.A2.N.G.5	Sodda yumushlar (masalan, chiptalar sotib olish, xarid kilish, oshxonada taom buyura olish)ni amalga oshira oladi;
CHT.A2.N.G.5	Tushunmaganligini bildira oladi.
Gapirish (Monolog)	
CHT.A2.N.G.6	Odamlar, yashash yoki ish joyi sharoitlari, kundalik ishlar, yoqtirgan/ yoqtirmagan narsalar va boshqalarni sodda qilib tasvirlay oladi yoki taqdimot qila oladi;
CHT.A2.N.G.7	Sodda iboralar bilan odamlar, joylar va buyumlarni tasvirlay oladi.
O‘qib tushunish	
CHT.A2.N.O‘.1	Juda qisqa sodda autentik va yarim-autentik matnlarni tushuna oladi;
CHT.A2.N.O‘.2	Qisqa shaxsiy sodda xabarlar va xatlarni tushuna oladi;
CHT.A2.N.O‘.3	Jamoat joylaridagi umumiyl belgilari va e’lonlarni tushuna oladi;
CHT.A2.N.O‘.4	Sodda yozma ko‘rsatmalarni tushuna oladi;
CHT.A2.N.O‘.5	Ro‘yxatlar, veb saytlar, qo’llanmalar va boshqalardagi maxsus ma’lumotlarni qidirib topa oladi.
Yozish	
CHT.A2.N.Y.1	Sodda, qisqa xat va xabarlar yoza oladi (masalan, minnatdorchilik bildirish, uzr so‘rash xatlari);
CHT.A2.N.Y.2	Anketani turli shaxsiy ma’lumotlar bilan to‘ldira oladi (ism-sharifi, manzili, telefon raqami, millati, ota-onasi bilan ulanish haqida ma’lumotlar va hokazo);
CHT.A2.N.Y.3	Kundalik turmush haqida yoza oladi;
CHT.A2.N.Y.4	Sodda she’rlar yoza oladi.

II. TIL KOMPETENSIYASI	
Fonetik kompetensiya	
CHT.A2.T.F.1	Chet tilining barcha tovushlarini aniq talaffuz qila oladi;
CHT.A2.T.F.2	So'z va gap urg'usidan to'g'ri foydalana oladi;
CHT.A2.T.F.3	Kommunikativ vaziyatlarda intonatsiya modellaridan to'g'ri foydalana oladi va ularni farqlay oladi.
Leksik kompetensiya	
CHT.A2.T.L.1	O'zlashtirilgan leksik birliklarni kontekstda qo'llay oladi;
CHT.A2.T.L.2	Mavzuga oid sodda suzlarni kommunikativ vaziyatlarda qo'llay oladi;
CHT.A2.T.L.3	Ba'zi baynalmilal va o'zlashgan so'zlarni taniy oladi va ularni qo'llay oladi;
CHT.A2.T.L.4	So'z yasashning turli yo'llarini farqlay oladi (qo'shma so'zlar, prefikslar va suffifikslar).
Grammatik kompetensiya	
CHT.A2.T.G.1	Kommunikativ vaziyatlarda asosiy grammatik va sintaktik tuzilmalarni qo'llay oladi;
CHT.A2.T.G.2	So'z birikmalari va qo'shma gaplarni "ammo", "va", "chunki" kabi sodda bog'lovchilar bilan bog'ay oladi;
CHT.A2.T.G.3	Fe'l shakllari va sodda payt ravishlaridan foydalangan holda bayon qila oladi va hikoyalarni gapirib berishda voqealarni to'g'ri ketma-ketlikda ifodalay oladi.

RAQAMLI SAVODXONLIK	
CHT.A2.R.1	Tili o'rganilayotgan mamlakatdagi tengdoshlari bilan elektron ijtimoiy ilovalar orqali matn, audio va video muloqotlariga kirisha oladi.
CHT.A2.R.2	O'z ehtiyoji uchun internet kutubxonasidan o'rganayotgan tilda ma'lumotlar izlay oladi va foydalana oladi.
CHT.A2.R.3	Grafikalar va diagrammalar shaklida o'z xulosalari haqida taqdimot qila oladi.
CHT.A2.R.4	Boshqalarning sodda tilda yozilgan onlayn postlariga hayrat, qiziqish va befarqlik hissiyotlarini sodda tarzda ifodalash orqali munosabat bildira oladi.
CHT.A2.R.5	Sodda loyihalarni jamoa bilan online bog'langan holda amalga oshira oladi.
CHT.A2.R.6	Kompyuter imkoniyatlaridan o'rganilayotgan tilda sodda taqdimotlar, hisobotlar va xulosalar yaratishda foydalana oladi va kerakli manzilga jo'nata oladi.

CHET TILI BO‘YICHA B1 DARAJA BITIRUVCHILARI TAYYORGARLIGI DARAJASIGA QO‘YLADIGAN TALABLAR

LINGVISTIK KOMPETENSIYA	
I. NUTQIY KOMPETENSIYA	
Tinglab tushunish	
CHT.B1.N.T.1	Ommabop tanish mavzulardagi aniq normativ nutqning asosiy Ma’nolarini tushuna oladi;
CHT.B1.N.T.2	Kasb-hunarga oid mavzulardagi aniq normativ nutqning asosiy ma’nolarini tushuna oladi;
CHT.B1.N.T.3	Batafsil yozilgan yo‘riqnomalar yoki ko’rsatmlarni tushuna oladi va ularga amal kila oladi;
CHT.B1.N.T.4	Shaxsiy qiziqish yoki kasbga oid kundalik voqealar va dasturlar haqidagi teleradio yangiliklari sekin, biroq ravon gapirilganda ularning asosiy mazmuni va g’oyasini tushuna oladi;
CHT.B1.N.T.5	Tanish mavzudagi muhokamaga kirisha oladi.
Gapirish (Dialog)	
CHT.B1.N.G.1	Sayohat mobaynida yoki ish joyida vujudga kelishi mumkin bo‘lgan aksariyat vaziyatlarda muloqot qila oladi;
CHT.B1.N.G.2	Tanish, shaxsiy qiziqishlarga oid yoki kundalik mavzularda tayyorgarliksiz suhabatga kirisha oladi;
CHT.B1.N.G.3	Ham ommabop, ham kasb-hunarga oid masalalar bo‘yicha ma’lumot oladi va bera oladi hamda fikr almasha oladi;
CHT.B1.N.G.4	Keng miyosdagи his-tuyg‘ular va hissiyotlar, masalan, g‘amginlik, baxtiyorlik, dilxiralik, mammuniyat, hayratlanishni ifoda kila oladi va ularga javob qaytara oladi;
CHT.B1.N.G.5	Mavzu bo‘yicha suhabat yoki muhokamada qatnasha oladi;
CHT.B1.N.G.6	Sayohat, xarid, bank va boshqa umumiy kundalik yoki mehnat faoliyatiga oid vaziyatlardagi yumushlarni samarali uddalay oladi;
Gapirish (Monolog)	
CHT.B1.N.G.7	Ixtisoslikka oid yoki boshqa tanish mavzularda qisqa, mantiqiy fikrlar bilan bog‘langan taqdimot qila oladi;
CHT.B1.N.G.8	Tanish vaziyatlar va mavzularni sodda tasvirlab, ular haqida bevosita axborot bera oladi;
CHT.B1.N.G.9	Voqeа-hodisalar va tadbirlar tafsilotlarini bog‘lay oladi;
CHT.B1.N.G.10	Orzu-umidlar, xohish-istik va rejalarini tasvirlay oladi;
CHT.B1.N.G.11	Ommaga e’lon yoki taqdim qilish jarayonida rejalar yoki chora tadbirlarni tasvirlay oladi;
CHT.B1.N.G.12	Sodda iboralar yordamida masala yoki dalil va sabablarni keltira oladi.
O‘qib tushunish	
CHT.B1.N.O‘.1	Ixtisoslik sohalarida faktlarga asoslangan murakkab bo‘lmagan matnlarni to‘liq tushuna oladi;
CHT.B1.N.O‘.2	Kundalik va asosiy kasb-hunarga oid hujjatlardagi, masalan, xabarlar, qisqa rasmiy hujjatlardagi tegishli ma’lumotlarni topa oladi va tushuna oladi;

CHT. B1.N.O'3	Gazeta va Internet matnlari va boshka manbalardagi tegishli fikrlarni tushuna oladi;
CHT. B1.N.O'4	Asbob-uskunalar va qurilmalarni ishlatish va ekspluatatsiya kilish bo'yicha yozma yo'riqnomalarni tushunib, ularga amal qila oladi;
CHT. B1.N.O'5	Ommaviy matnlarni muhokama qilishni nazarda tutgan holda asosiy fikrlarni tushuna oladi.
Yozish	
CHT.B1.N.Y.1	Shaxsiy va kasb-hunarga oid kontekstlarda qaydlar va xabarlar yozib, ularning shoshilinchligi, muhimligi yoki zarurligini ifodalay oladi;
CHT.B1.N.Y.2	Normativ formatga asoslangan qisqa kasb-hunarga oid hisobotlar yoza oladi;
CHT.B1.N.Y.3	Mehnat amaliyoti tajribasiga oid oddiy hisobotlarni yoza oladi;
CHT.B1.N.Y.4	Ish joyi bilan bog'liq masalalar va vujudga keladigan vaziyatlar bo'yicha oddiy hisobotlar yoza oladi;
CHT.B1.N.Y.5	Rezyume va tavsiya xatlarini yoza oladi.

II. TIL KOMPETENSIYASI

Fonetik kompetensiya

CHT.B1.T.F.1	Taqdimotlar va muhokamalarda ta'kidlash maqsadida urg'u va intonatsiyadan to'g'ri foydalana oladi.
Leksik kompetensiya	

CHT.B1.T.L.1	Kasb-hunarga oid lug'at boyligidan faol foydalana oladi;
CHT.B1.T.L.2	O'z sohalarida keng tarqalgan xalqaro va turdosh so'zlarni taniydi va ishlata oladi;
CHT.B1.T.L.3	O'z ixtisosligi doirasi va undan tashqarida so'z tuzilishi elementlari (qo'shma so'zlar, prefikslar, suffikslar, so'z o'zagi) ni taniydi va tushuna oladi.

Grammatik kompetensiya

CHT.B1.T.G.1	Kommunikativ maqsadlarda zarur bo'ladigan chet tili grammaticasining barcha asosiy elementlarini taniy oladi va ulardan to'g'ri foydalana oladi.
RAQAMLI SAVODXONLIK	

CHT.B1.R.1	Turli xil texnologiya turlaridan: Internet, elektron xat, faks kabilardan foydalana oladi, xat jo'natadi va qabul qiladi, xabar va ma'lumotlarni saralay oladi.
CHT.B1.R.2	Sinfda mashxur bo'lgan bo'sh payt mashg'ulotlari haqida kuzatuv olib borib, o'quvchilarda so'rov nomasi oladi, mashg'ulotlari turlari haqida ma'lumot yig'a oladi, grafikadan foydalaniib, boshqalarga xulosalarni taqdim eta oladi.
CHT.B1.R.3	Kundalik hayot, ijtimoiy voqealar hamda his-tuyg'uar haqida sodda detallardan foydalaniib qisqa tavsiylovchi onlayn postlar qo'ya oladi.
CHT.B1.R.4	Internetda berilgan umumiy vazifani bajarish uchun ko'rsatmalarga javob qaytara oladi, savol so'ray oladi hamda aniqlashtirilishini talab qila oladi.

CHT.B1.R.5	G'oyalar, fikrlar va his-tuyg'ularini ifodalab ovozli xabarlar yaratib internetda e'lon qila oladi va internetda onlayn yozishmalar olib borish, birqalikda ishlash maqsadida texnologiyalardan foydalana oladi.
CHT.B1.R.6	Internetdagи do'sti nima haqida yozayotganini ya'ni qiziqishlarini, kundalik ishlarini va do'stining platformasiga xabar qoldirish, masalan, rejalar haqida va shu bilan birga bu taklifni do'sti rad qilgan yoki qabul qilganini tushuna oladi.
CHT.B1.R.7	Xabarlarni tahlil qilish, boshqalar bilan muloqot qilish, yozma, og'zaki va vizual ma'lumotlarni shakllantirish uchun raqamli texnologiyalar, aloqa vositalari va/yoki ijtimoiy tarmoqlardan kerakli darajada foydalana oladi. (<i>XXI asr ko'nikmalari, Texnologiya savodxonligi</i>).
CHT.B1.R.8	Ma'lum bir loyiha ustida ishlayotgan sinfdoshlari bilan internetda onlayn aloqa qila oladi va bunda taqsimlangan vazifalarni bajarishda aniq ko'rsatmalarga riosa qilgan holda bir-biriga yordam berib, tushunmovchiliklarni bartaraf qila oladi.
CHT.B1.R.9	Savollarga javob berishda yoki muammoni yechishda ma'lumotlarni jamlab, tahlil qilib, umumlashtira oladi (<i>XXI asr ko'nikmalari, Tanqidiy fikrlash va muammoga yechim topish</i>).
CHT.B1.R.10	Lug'atlar, tezaruslar va shunga o'xshash til o'rgatadigan ilovalarni topib ishlata oladi.

CHET TILLARNI O'QITISH MAQSADI

Ta'lim maqsadi ijtimoiy-pedagogik va lingvodidaktik tushuncha sifatida chet til o'qitishga tatbiqan quyidagicha ta'riflanishi mumkin: umumta'limiyo'nalishdagi o'quv predmetlaridan bo'lmish chet tilni o'rganishga jamiyat va davlatning ijtimoiy buyurtmasi shaklidagi ta'lismazmunini belgilash, o'qitish jarayonini tashkil etish va muayyan natijalarga erishishni oldindan aniqlash. Matabda chet til nima uchun o'rganiladi? savoliga javob tariqasida qo'llanadigan termin-tushunchadir. Umumta'lim matablarida o'quvchilarga chet til **amaliy maqsad, umumta'limiyo maqsad, tarbiyaviy maqsad** va **rivojlantiruvchi maqsadda** o'rgatiladi.

Chet til o'qitishning amaliy maqsadiga erishish yo'lida umumta'lim matab kursida chet til o'rgatishning yakuniy amaliy maqsadi – tinglab tushunish va o'qish, ya'ni chet tilda tinglab va o'qib axborot olishdir. Oraliq amaliy maqsad turlicha talqin etiladi:

I sinfda tinglab tushunish va gapirish amaliy maqsad hisoblanadi.

II-IV sinflarda ham tinglab tushunish va gapirish amaliy maqsad, o'qish va yozuv og'zaki nutqda o'rganilgan til materialini takrorlash va mustahkamlash vositasi;

V-VI sinflarda nutq faoliyati turlaridan tinglab tushunish, gapirish va o'qish – oraliq amaliy maqsad, yozuv – amaliy vosita;

VII-XI sinflarda tinglab tushunish va o'qish – amaliy maqsad, gapirish va yozuv – vosita.

Chet til o'qitishning amaliy maqsadiga erishish yo'lida nutq faoliyatining turlari uchun maxsus mavzular va til materiali tanlanadi, o'quv vaqtining asosiy qismi ularning o'rganishga bag'ishlanadi, ya'ni mashqlarning aksariyati ushbu nutq faoliyati tur(lar)ida bajariladi.

Amaliy maqsadga lingvistik, kommunikativ va pragmatik kompetensiyalarni egallash orqali erishiladi. Kompetensiya ma'lumki, bilim, ko'nikma, malaka va shaxsiy belgilar majmuidan iborat. Kompetensiya tarkibiga kichik kompetensiyalar kiradi. Lingvistik kompetensiyada lisoniy hodisalarning nutqda qo'llanilishi nazarga olinadi. Kommunikativ kompetensiyada muloqot vaziyati, maqsadi va muloqotdoshlar vazifasiga mos tarzda fikr bildira olish ko'zda tutiladi. Pragmatik kompetensiya kommunikativ vaziyatda o'zini tuta bilish (masalan, takroran so'rash, nutqiy va lisoniy murakkablik tug'ilganda undan chiqa olish) layoqatiga taalluqlidir. Pragmatik kompetensiya tarkibidagi diskursiv kompetensiya og'zaki va yozma nutqdagi izchillikni ta'minlashga xizmat qiladi.

Amaliy maqsadning ro'yobga chiqishida hosil qilingan barcha kompetensiyalarning uzviy yaxlitligi (sintezi) ta'minlanadi. Amaliy maqsadning ro'yobga chiqishida o'quvchi ta'limgoladi, tarbiyalanadi va uning shaxsi rivojlanadi.

Chet til o'qitish umumta'limiyo maqsadining ro'yobga chiqishida o'rganilayotgan til vositasi orqali foydali hayotiy axborot va til haqidagi yangi

sodda ma'lumotlarni o'zlashtirish ko'zda tutiladi. O'quvchining umumiyligi saviyasini ko'tarish, o'rganilayotgan til va madaniyat haqida yangi ma'lumotga ega bo'lish, muloqot madaniyatini yuksaltirish, aqliy mehnat usullarini qo'llash, fikrlash qobiliyatini rivojlantirish kabilarga erishiladi. Ushbu maqsadni amalga oshirishda asosan lingvistik, strategik (kompensator), o'quv-kognitiv, diskursiv layoqatlar takomillashadi.

Boshqa fanlar qatorida chet til ham majburiy o'quv predmeti maqomida umumiyligi ta'lim berish/olishga o'z hissasini qo'shami. Umumta'lim obyekti uchta: til hodisasi, unga oid tushuncha yoki sodda qoida va eng muhimmi, chet tildagi diskurs mazmuni.

Chet til o'qitish tarbiyaviy maqsadi o'quvchilarga g'oyaviy tarbiya berish, aqliy mehnat malakalarini singdirish, ularning bilish faolligini oshirish mazkur maqsadning mohiyatini tashkil etadi.

Tarbiyaviy maqsad asosan ikki yo'l bilan ro'yobga chiqariladi:

(1) bevosita chet tilda salomlashish, xayrashish, predmet va hodisalarning nomlarini bilish, she'r va ashula aytish, o'yinlar bajarish kabilalar, ayniqsa, dastlabki darslarda o'quvchilarga ancha qiziqarli yumush sanaladi;

(2) muloqot chog'ida bir-birlariga odob doirasida munosabat bildirish, xatti-harakatlarini sharhlay olish, audiomatn va grafik matnlardan olinadigan axborotlar beqiyos tarbiyaviy ahamiyat kasb etadi. Darsdan tashqari o'quv tadbirlarining ham tarbiyaviy ahamiyati cheksiz.

Chet til o'qitishning rivojlantiruvchi maqsadi didaktikadagi rivojlantiruvchi ta'lim ma'nosi bilan hamohang bo'lib, o'quvchi shaxsining aqliy, hissiy va motivastion jihatlarini rivojlantirishni ifodalaydi. O'quvchi intellektual va ma'naviy ozuqa oladi, nutqiy muloqotda o'z hissiyotini sinab ko'radi, muloqotdosh (o'quvchi, muallim, direktor va b.) lar fikrini bilish va o'z fikrini bayon etish orqali uning shaxsi kamol topib boradi. Ta'lim jarayonida, jumladan, chet til o'rganishda me'yordagi lisoniy va nutqiy qiyinchiliklarni yengib o'tish o'quvchi tafakkuri va his-tuyg'ularining rivojlanishini ta'minlaydi.

Rivojlantiruvchi maqsadga nutqiy amallar tufayligina erishiladi. Uning umumta'limiy maqsaddan jiddiy farqi shundaki, o'quv ma'lumotlari olish bilan ta'lim fikran bog'lanadi, ma'lumotning mazmuni turli kompetensiyalarni shakllantirishga xizmat qiladi. Ta'lim, jumladan, chet til o'rganish shaxs rivojlanishida alohida o'rinni egallaydi. Til psixologik, kommunikativ, funksional va madaniy hodisa bo'lganligi sababli bilish jarayoni uchun o'ta ahamiyatli, chunki u bilmaslikdan bilishga eltuvchi omildir.

Chet tilda o'quvchi ikki turdag'i bilim oladi, birinchisi va asosiysi, nutqiy jarayonda ishtirok etish uchun kerakli algoritmik qoidalar va ijtimoiy ahamiyat kasb etadigan o'quvchi hayoti davomidagi foydali ma'lumotlar.

Madaniyatlararo muloqot o'zga xalq mentalitetiga xos belgilar va odatlarni singdirishga xizmat qiladi. Bunda boshqalarning turmush tarzini reklama qilish emas, balki chet til sohibining nazari bilan dunyo manzarasiga yangicha qarash va oqibatda, o'z madaniyatini chuqr his qilishga o'rganadi. Umumbashariy va milliy qadriyatlar uyg'unlashuvi sodir bo'ladi.

Chet tilda muloqot qilish to'rt asosiy nutq faoliyati turlari bo'yicha malakalarni shakllantirish demakdir. Nutq faoliyatining to'rt turi: tinglab tushunish, gapishtirish, o'qish va yozuv malakalari o'zaro bog'langan holda rivojlantirib boriladi. Bu o'qish va yozish, o'qish va tinglash, o'qish va gapishtirish, tinglash va o'qish, tinglash va yozish, tinglash va gapishtirish kabi mashqlar orqali amalga oshiriladi.

Tinglab tushunish. Nutqni tinglab tushunish deganda, so'zlovchining nutqini bevosita yoki texnikaviy vositalar yordamida eshitib idrok etish va fahmlash nazarda tutiladi. Boshqacha qilib aytganda, tinglab tushunish o'zgalar nutqini (jonli tarzda yoki mexanik yozuvdagisini) idrok etish hamda mazmunini fahmlab yetish ma'nosini ifodalaydi. Yangi til materiali o'quvchilarga odatda o'qish yoki tinglash orqali tanishtiriladi. Tinglab tushunish talaffuz va ohangni ham o'zlashtirishga xizmat qiladi.

Tinglab tushunish uch bosqichli faoliyat bo'lib, unda umumiy eshituv idroki (akustik appersepsiya), so'zlarning tovush tomonini (fonematik) farqlash va mohiyatini anglash orqasida nutqdagi mazmun idrok etiladi, bilib olinadi va tushuniladi. Eshitish sezgisi va analizatori orqali axborot olishning asosiy manbalari sifatida o'qituvchi nutqi, audio-video vositalardan magnitafon yozuvi, radio eshittirish, ovozli diafilm, kino (video) film (yoki undan parcha) va televizion ko'rsatuvlar tavsiya etiladi.

Tinglab tushunishni amalga oshirish uchun quyidagi uch omil nazarda tutiladi. Tinglovchining o'ziga bog'liq omillari (eshitish ko'nikmasining rivojlanganligi, uning xotirasi va matnni diqqat bilan tinglab, mazmunini tushunganligi), tinglash paytidagi shart-sharoit (nutq tezligi, til materiali hajmi va shakli hamda so'zlanayotgan nutqning davom etishi) va nihoyat, qo'llangan materialning lingvistik jihatlari (tinglovchining til tajribasiga mos kelish-kelmasligi) hisobga olinadi, ya'ni tinglab tushunishga beriladigan matn notanish bo'lib, o'quvchilar egallagan til materiallarini o'z ichiga oladi.

Gapishtirish. Gapishtirish nutq faoliyati turlaridan biri bo'lib, fikrni og'zaki bayon etishdir. Gapishtirish – fikr va his-tuyg'uni izhor etish maqsadida muayyan tildagi leksik, grammatik va fonetik hodisalarini qo'llashdan iborat bo'lib, u chet tilni o'rGANISHNING MUHIM AMALIY MAQSADIDIR.

Gapishtirish – o'quvchilarga o'zlarining fikr-tuyg'ularini ifoda etishga, qiziqishlari va hayotiy faoliyatлari haqida suhbatlashishga hamda ularni boshqalar fikri bilan taqqoslashga imkoniyat yaratib beradi.

Fikrni og'zaki ikki shaklda, ya'ni monolog (yakka nutq) va dialog (juft nutq) tarzida ifodalash mumkin.

Monolog bir kishining nutqi bo'lib, unda ketma-ket keladigan jumlalar mantiqan bog'lanadi. Nutqning ohangi va mazmuni qo'yilgan maqsad sari yo'naltiriladi. Monolog quyidagi belgilarga ega:

- mazmunan izchillik kuzatiladi, ifodalanadigan fikrlar tayanch jumlalar vositasida asta-sekin rivojlantirib boriladi;
- fikr-mulohazaning ma'lum darajada tugallanganligi nutq namunalarida ifodalanadi.

Dialogda ikki va undan ortiq kishi, tinglovchi hamda gapiruvchi sifatida navbatma-navbat axborot almashadilar.

Dialog quyidagi asosiy xususiyatlarga ega:

- ajralmas dialogik birlikning nutqiy vaziyatga mos kelishi;
- dialog faqat munosabatgina emas, balki gapirishga undovchi (stimul) va javob (reaksiya) jumlalari (replikalari)ni almashish natijasi hamdir;
- dialogik birlikdagi qisqartmalarning o‘z o‘rnida qo‘llanilishi;
- suhbatning mazmunan bog‘liq bo‘lishi.

O‘qish. O‘qish o‘quvchilarning ma’lumot olishlari uchun juda muhim nutq faoliyati turi bo‘lib, u yozma nutqni idrok etish va anglashdan tarkib topadigan resteptiv nutq faoliyati hisoblanadi. O‘qishda axborot ko‘rish sezgisi orqali olinadi. O‘qish yozma matndan axborot olishga qaratilgan nutq faoliyati turidir.

Matndagi axborotni o‘zlashtirish ovoz chiqarmay o‘qish orqali, axborotni o‘zgalarga yetkazish esa, ovoz chiqarib o‘qish yo‘li bilan amalga oshiriladi. Ovoz chiqarmay o‘qiganda ham ichda gapirish (ichki nutq) sodir bo‘ladi. Ovoz chiqarib o‘qish ovoz chiqarmasdan o‘qishga nisbatan to‘liq nutq hisoblanadi. Umumiyligi o‘rtacha ta’lim maktabini bitiruvchi o‘quvchilar murakkab bo‘limgan ijtimoiy-siyosiy, ilmiy-ommabop mavzulardagi, shuningdek, badiiy adabiyotlardagi matnlarni o‘qiy olishlari kerak. O‘qish uchun beriladigan matnlar bir-biridan farq qilib, ularning tuzilishi va bayon etilishi asta-sekin murakkablashib boradi.

O‘qish malakalari shakllangan lisoniy ko‘nikmalar asosida rivojlantiriladi. O‘qish malakasi shunday faoliyatki, u nutq birligining ko‘ruv timsoli, uning nutq-harakat timsoli va mazmunidan tashkil topadi. Uchallasini egallab olish o‘qish malakasining hosil qilinganligidan dalolat beradi. O‘qish uchun berilayotgan matnlar ma’lumot olish, muloqot qilish hamda leksik-grammatik materiallarni mustahkamlashga xizmat qiladi.

Yozuv. Chet tilda o‘rganishda yozuv deganda, o‘rganilayotgan til vositalari (grafemalar va yozma shakldagi leksik va grammatik birliklarning qo‘llanishi, ya’ni yozish texnikasi) va yozma shaklda fikr bayon etish tushuniladi.

Yozuv grammatik va imlo qoidalariga rioya qilgan holda yozma fikrni bayon etishdir.

Axborotni yozma bayon etish, odatda, ikki yo‘l bilan amalga oshiriladi:

- o‘z fikrini yozish;
- aytib (o‘qib) turilgan o‘zga shaxs nutqini yozuvda ifodalash.

Har ikkala holatda ham yozma matn (diskurs) yaratiladi. Yozish texnikasi deganda, grafika (tovush-harf munosabati va harfning ma’no bildirish vazifasi), kalligrafiya (husnixat), orfografiya (imlo) nazarda tutiladi.

Grafika o‘qish va yozish texnikasi tushunchalari bilan chambarchas bog‘liq.

Imlo so‘z va gaplarni yozish va ularga doir qoidalar yig‘indisidir.

Husnixat tushunshasi tarkibiga tovush va tovush birikmalarini yozuvda tasvirlaydigan yozuv-chizuv vositalari majmuasi (harflar, harf birikmalar, harf usti va harf osti belgilari) kiradi.

Husnixat harf, harf birikmasi, so'z asosida, imlo esa morfema, so'z gap darajasida, yozma nutq esa gap, abzats (gap boshi) va o'zaro bog'langan matn (diskurs) materialida o'rgatiladi. Yozuv malakasi husnixat, imlo, tuzish (fikrni yozma bayon etish maqsadida gaplarni biriktirish), yozuvning leksik va grammatik ko'nikmalaridan tashkil topadi.

CHEТ (INGLIZ, NEMIS VA FRANSUZ) TILLAR BO'YICHA O'QUVCHILARGA SINFLAR KESIMIDA QO'YILADIGAN TALABLAR

1-sinf

Nutqiy kompetensiya

Tinglab tushunish

Tinglash orqali umumiy mazmunni tushunish

1-sinf darajasiga mos so'zlar, iboralar, juda qisqa va oddiy jumlalarni ko'p marotaba takrorlab, ko'rgazmali qurollar ko'magida tushuntirib, aniq va sekin talaffuz qilingandagina tushunganligini qo'l bilan ko'rsatish, imo-ishoralar, chizish, stikerlarni joylashtirish, katakchani belgilash, javob berish va h.k. orqali namoyish eta oladi.

1-sinf darajasiga mos juda qisqa va oddiy matnlar, masalan, shaxsiy va boshqa mavzulardagi izohlar, faktlarga asoslangan matnlar, hikoyalardagi aniq belgilarni tinglab tushunadi. Bunda ular ko'p marotaba takrorlash va vizual namoyish etish orqali aniq va sekin talaffuz qilingan bo'lishi kerak.

1-sinf darajasidagi fonema, so'z va jumlaning talaffuz va intonatsiya xususiyatlarini aniqlay oladi.

O'zaro suhbatni tushunish

Shaxsiy va boshqa mavzular bo'yicha juda qisqa va oddiy suhbatlarni tinglab tushunadi. Bunda ular aniq va sekin, takrorlash va vizual vositalar orqali yetkazilishi kerak.

1-sinf darajasidagi shaxsiy va boshqa mavzularda juda qisqa va oddiy suhbatlarning alohida belgilarni tinglab tushunadi.

1-sinf darajasiga mos suhbatda so'zlovchilarining his-tuyg'ulari va munosabatini tushunadi.

E'lolar va ko'rsatmalarni tinglab tushunish

1-sinf darajasiga mos juda qisqa va oddiy, darsda beriladigan ko'rsatmalar, masalan, *Kitobingizni oching, o'rningizdan turing* kabilarga rioya qiladi.

Juda qisqa va sodda hikoyalarni tinglab, asosiy hodisalarni aniqlay va tartib bilan joylashtira oladi. Bunda ular takrorlash va vizual vositalar orqali namoyish etilishi kerak.

Gapirish

Umumiy so'zlashuv ko'nikmalari

So'zlar, iboralar, matnlardagi juda qisqa va oddiy jumlalarni aytadi.

1-sinf darajasidagi juda qisqa qofiyali qatorlar va qo'shiqlarni aytadi. Bunda mos qofiyalar va urg'ular ko'rgazmali qurollar va audio fayllar yordamida takrorlash orqali taqdim etiladi.

1-sinf darajasiga mos fonemalar, so'zlar, juda qisqa va oddiy jumlalarni to'g'ri talaffuz qiladi. Bunda alohida fonemalar, umumiy fonemalar va intonatsiyaga e'tibor qaratadi.

1-sinfga mos keladigan aniq tarkib va kontekstdagi juda kam miqdordagi tanish ssenariylar bo'yicha pragmatik o'zlashtirishni namoyish etadi. Bunda empatiyani ko'rsatish kabi uzluksiz modellashtirish amalgalashadi.

Monolog

1-sinfga mos so'zlar, iboralar yoki o'zining ahvoli, o'ziga tanish bo'lgan predmetlarni tushuntirish uchun juda qisqa va oddiy jumlalar ayta oladi.

Umumiy og'zaki muloqot

1-sinfga mos shaxsiy ma'lumotlar, qiziqishlar va mavzularga oid juda qisqa va oddiy savollarni so'raydi va javob beradi.

Tanish va boshqa mavzular bo'yicha juda qisqa va oddiy suhbatlarga jalb qilinadi.

Tanish va boshqa mavzular yuzasidan juda qisqa va oddiy fikr bildiradi. Bunda boshni qimirlatish, ha yoki yo'q deyish kabi o'ta chegaralangan miqdorda qisqa va oddiy munosabat ko'rsatadi.

Matn bilan ishslash

1-sinf darajasiga mos tanish yoki boshqa mavzuda bir o'zi yoki boshqalar bilan hamkorlikda poster, devoriy gazeta kabilarni ishlab chiqadi va uni so'zlar, iboralar yoki juda qisqa va oddiy jumlalar orqali taqdim etadi va avvaldan tayyorlangan nutq yordamida aytib beradi.

O'qish

Umumiy o'qib tushunish

1-sinfga mos yoki tanish mavzularda harflar va so'zlarni taniydi va tushunganini moslashtirish, aylanaga olish, kataklarni belgilash orqali ko'rsatadi.

Yo'nalishni aniqlash uchun o'qish

1-sinfga mos maktabga borish, yo'l harakati belgilari, kun tartibi kabi juda qisqa va oddiy belgilarning ma'nosini tushunadi va tushunganini namoyish etadi. Bu holatda belgilarda matn bo'lmaydi, tarkibida tasvir bo'ladi hamda tanish predmetlar va joylar bilan bog'langan bo'ladi.

Yozish

Umumiy yozish ko'nikmasini rivojlantirish

1-sinf darajasiga mos harflar va so'zlarni ko'chirib va/yoki nuqtalar ustidan yoza oladi.

Matn bilan ishslash

1-sinf darajasiga mos mavzular bo'yicha so'zlardan nusxa ko'chirish orqali mavzu bo'yicha audio va vizual tushuntirish berilgandan so'ng og'zaki matnni vizual tasvirlash, masalan, rasm yoki yorliq chizish, devoriy gazeta yaratish, ko'chirilgan so'zlar va tasvirlar bilan jadval yaratish va boshqalarni qila oladi.

Til kompetensiyasi

Grammatik kompetensiya

1-sinfga mos grammatik tuzilmalarni eshitib, tushunganini moslashtirish, kataklarni belgilash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish eta oladi.

1-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganini namoyish etadigan juda qisqa va oddiy jumlalarni ayta oladi.

Leksik kompetensiya

1-sinf darajasiga mos mavzulardagi so'zlarni eshitib, tushunganini moslashtirish, katakchalarni belgilash, gapirish va hokazolar orqali namoyish etadi.

2-sinf

Nutqiylar kompetensiya

Tinglab tushunish

Tinglash orqali umumiy mazmunni tushunish

2-sinfga mos so'zlar, iboralar, juda qisqa va oddiy jumlalarni tushunganligini qo'l bilan ko'rsatish, imo-ishoralar, chizish, stikerlarni joylashtirish, katakchani belgilash, javob berish va h.k. lar orqali namoyish etadi. Bunda ular takrorlash va vizual vositalar yordamida aniq va sekin talaffuz qilinishi kerak.

2-sinfga mos juda qisqa va oddiy matnlar, masalan, shaxsiy va boshqa mavzulardagi izohlar, faktlarga asoslangan matnlar, hikoyalardagi aniq belgilarni tinglab tushunadi.

1-sinf darajasidagi fonema, so'z va jumlaning talaffuz va intonatsiya xususiyatlarini aniqlay oladi. Bunda ular aniq va takrorlangan bo'lishi kerak.

O'zaro suhbatni tushunish

2-sinf darajasidagi shaxsiy va boshqa mavzular bo'yicha juda qisqa va oddiy suhbatlarni tinglab tushunadi. Bunda ular aniq va sekin, takrorlash va vizual vositalar orqali yetkazilishi kerak.

2-sinf darajasidagi shaxsiy va boshqa mavzularda juda qisqa va oddiy suhbatlarning alohida belgilarini tinglab tushunadi. Bunda ular aniq va sekin, takrorlash va vizual vositalar orqali yetkazilishi kerak.

2-sinf darajasiga mos suhbatda so'zlovchilarning his-tuyg'ulari va munosabatini tushunadi. Bunda ular aniq va sekin, takrorlash va vizual vositalar orqali yetkazilishi kerak.

E'lolar va ko'rsatmalarni tinglab tushunish

2-sinfga mos juda qisqa va oddiy, darsda beriladigan ko'rsatmalar, masalan, *tinglang, qarang, aytib bering* kabilarni tushunadi va rioya qiladi.

2-sinfga mos juda qisqa va sodda hikoyalarni tinglab, asosiy hodisalarni aniqlay va tartib bilan joylashtira oladi. Bunda ular takrorlash va vizual vositalar orqali namoyish etilishi kerak.

Gapirish

Umumiyo so'zlashuv ko'nikmalari

2-sinf darajasiga mos so'zlar, iboralar, matnlardagi juda qisqa va oddiy jumlalarni ayta oladi.

2-sinf darajasidagi juda qisqa qofiyali qatorlar va qo'shiqlarni aytadi.

2-sinf darajasiga mos fonemalar, so'zlar, juda qisqa va oddiy jumlalarni to'g'ri talaffuz qiladi. Bunda alohida fonemalar, umumiyo fonemalar va intonatsiyaga e'tibor qaratadi.

2-sinfga mos keladigan aniq tarkib va kontekstdagi juda kam miqdordagi tanish ssenariylar bo'yicha pragmatik o'zlashtirishni namoyish etadi. Bunda noverbal signallarni tanish kabi uzlusiz modellashtirish amalga oshadi.

Monolog

2-sinfga mos so'zlar, iboralar yoki o'zining ahvoli, o'ziga tanish bo'lgan predmetlarni tushuntirish uchun juda qisqa va oddiy jumlalar ayta oladi.

Umumiyo og'zaki muloqot

2-sinfga mos shaxsiy ma'lumotlar, qiziqishlar va mavzularga oid juda qisqa va oddiy savollarni so'raydi va javob beradi.

2-sinf darajasidagi tanish va boshqa mavzular bo'yicha juda qisqa va oddiy suhbatlarga jaib qilinadi.

2-sinf darajasidagi tanish va boshqa mavzular yuzasidan juda qisqa va oddiy fikr bildiradi. Bunda boshni qimirlatish, ha yoki yo'q deyish kabi o'ta chegaralangan miqdorda qisqa va oddiy munosabat ko'rsatadi.

Matn bilan ishslash

2-sinf darajasiga mos tanish yoki boshqa mavzuda bir o'zi yoki boshqalar bilan hamkorlikda poster, devoriy gazeta kabilarni ishlab chiqadi va uni so'zlar, iboralar yoki juda qisqa va oddiy jumlalar orqali taqdim etadi va avvaldan tayyorlangan nutq yordamida aytib beradi.

O'qish

Umumiyo o'qib tushunish

2-sinfga mos yoki tanish mavzularda harflar va so'zlarni taniydi va tushunganini moslashtirish, aylanaga olish, kataklarni belgilash orqali ko'rsatadi.

2-sinfga mos yoki tanish mavzularda juda qisqa va oddiy hikoyalarni o'qiydi va undagi aniq ma'lumotni tushunganini namoyish qiladi.

Yo'nalishni aniqlash uchun o'qish

2-sinfga mos maktabga borish, yo'l harakati belgilari, kun tartibi kabi juda qisqa va oddiy belgilarning ma'nosini tushunadi va tushunganini namoyish etadi. Bu holatda belgilarda matn bo'lmaydi, tarkibida tasvir bo'ladi hamda tanish predmetlar va joylar bilan bog'langan bo'ladi.

Tartibli ma'lumotlarni o'qib tushunish

2-sinf darajasiga mos mavzu bo'yicha juda qisqa va sodda tilda diagrammalarda berilgan ma'lumotlarni o'qiydi va tushunganini namoyish etadi. Bunda ular audio va ko'rgazmali qurollar yordamida taqdim etiladi.

Yozish

Umumiyo'zish ko'nikmasini rivojlantirish

2-sinf darajasiga mos va boshqa mavzular bo'yicha so'zlar, iboralar, juda qisqa va oddiy jumlalarni to'liq namuna asosida yoza oladi.

Matn bilan ishlash

2-sinf darajasiga mos mavzular bo'yicha taqdimotlarni vizual tasvir, so'z yoki iboralar bilan qayta ishlaydi, mavzu bo'yicha audio va vizual tushuntirishdan so'ng rasm chizadi, devoriy gazeta tayyorlaydi, diagramma va boshqalarni tuzadi.

2-sinf darajasiga mos yozma matnni vizual tasvir, so'z va iboralar bilan qayta ishlaydi. (masalan, rasm chizish, devoriy gazeta, tasvirli jadval va boshqalar yaratish)

Til kompetensiyasi

Grammatik kompetensiya

2-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni eshitib, tushunganini moslashtirish, kataklarni belgilash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish eta oladi.

2-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganini namoyish etadigan juda qisqa va oddiy jumlalarni ayta oladi.

2-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni yozma matn asosida tushunganini moslashtirish, kataklarni belgilash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish etish.

2-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganini namoyish etadigan so'zlar hamda juda qisqa va oddiy jumlalarni yoza oladi.

Leksik kompetensiya

2-sinf darajasiga mos mavzulardagi so'zlarni eshitib tushunganini moslashtirish, katakchalarni belgilash, gapishtirish va hokazolar orqali namoyish etadi.

2-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganini ko'rsatadigan so'zlar hamda juda qisqa va oddiy jumlalarni ayta oladi.

2-sinf darajasiga tegishli mavzular so'zlarini yozma matn asosida tushunganini namoyish eta oladi.

2-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganini namoyish etadigan so'zlar hamda juda qisqa va oddiy jumlalarni yoza oladi.

3-sinf

Nutqiylar kompetensiya

Tinglab tushunish

Tinglash orqali umumiyo'zishni tushunish

3-sinfga mos so'zlar, iboralar, juda qisqa va oddiy jumlalarni tushunganligini qo'l bilan ko'rsatish, imo-ishoralar, chizish, stikerlarni joylashtirish, katakchani belgilash, javob berish va h.k.lar orqali namoyish eta oladi. Bunda ular ko'p marotaba takrorlanishi va ko'rgazmali qurollar orqali aniq va sekin talaffuz qilinishi kerak.

3-sinfga mos shaxsiy va boshqa mavzular yuzasidan juda qisqa va oddiy monologlarni, jumladan, izohlar, faktlarga asoslangan matnlar, hikoyalarning mavzusini tushunadi. Bunda ular ko'p marotaba takrorlangan, vizual namoyish orqali aniq va sekin talaffuz qilingan bo'lishi kerak.

3-sinfga mos juda qisqa va oddiy matnlar, jumladan, turli masalalar va shaxsiy mavzulardagi izohlar, faktlarga asoslangan matnlar, hikoyalarni yuzasidan muayyan belgilarni tinglab tushunadi. Bunda ular takrorlash va vizual namoyish etish orqali aniq va sekin talaffuz qilingan bo'lishi kerak.

3-sinfga tegishli fonema, so'z va jumla darajasida talaffuz va intonatsiya xususiyatlarini, jumladan, bo'laklarga bo'lish orqali aniqlay oladi. Bunda ular aniq va asta-sekin takrorlanishi kerak.

O'zaro suhbatni tushunish

3-sinfga tegishli shaxsiy va boshqa mavzular haqidagi juda qisqa va oddiy suhbatlarni tushuna oladi. Bunda ular aniq va sekin tarzda takrorlash va ko'rgazmali qurollar yordamida yetkazilishi kerak.

3-sinfga tegishli shaxsiy va boshqa mavzular haqida juda qisqa va oddiy suhbatlarning alohida belgilarini tinglab tushunadi. Bunda ular aniq va sekin tarzda takrorlash va ko'rgazmali qurollar yordamida yetkazilishi kerak.

3-sinf darajasiga mos suhbatda so'zlovchilarning his-tuyg'ulari va munosabatini aniqlay oladi. Bunda ular aniq va sekin tarzda takrorlash va ko'rgazmali qurollar yordamida yetkazilishi kerak.

E'lolar va ko'rsatmalarni tinglab tushunish

3-sinfga mos juda qisqa va oddiy, darsda beriladigan ko'rsatmalar, masalan, o'qing va savollarga javob bering kabilarga rioya qila oladi. Bunda ular aniq va sekin tarzda takrorlash va ko'rgazmali qurollar yordamida yetkazilishi kerak.

3-sinfga mos biror narsa tayyorlash jarayoni, masalan, odatiy taom tayyorlash haqidagi juda qisqa va oddiy hikoyali nutqni tinglab, kuzata oladi.

Gapirish

Umumiy so'zlashuv ko'nikmalari

3-sinfga tegishli so'zlar, ibora lar, matnlardagi juda qisqa va oddiy jumlalarni tushunarli aytadi. Xatoga yo'l qo'yishi mumkin.

3-sinfga tegishli juda qisqa qofiyali qatorlar va qo'shiqlarni aytadi.

3-sinf darajasiga mos fonemalar, so'zlar, juda qisqa va oddiy so'zlarni to'g'ri talaffuz qiladi. Bunda alohida fonemalar, she'rlar, so'zlar segmenti, jumla tarkibidagi urg'ular, intonatsiyaga e'tibor qaratadi va misollar audio hamda ko'rgazmali qurollar yordamida takrorlanadi.

3-sinfga mos keladigan aniq tarkib va kontekstdagi juda kam miqdordagi tanish ssenariylar bo'yicha pragmatik o'zlashtirishni namoyish etadi. Bunda uzr so'rash kabi uzuksiz modellashtirish amalga oshadi.

Barqaror monolog

3-sinfga mos so'zlar, iboralar, yoki o'zining ahvolini va o'ziga tanish bo'lgan predmetlarni tushuntirish uchun juda qisqa va oddiy jumlalarni ayta oladi.

Umumiy og'zaki muloqot

3-sinfga mos shaxsiy ma'lumotlar, qiziqishlari va mavzularga oid juda qisqa va oddiy savollarni so'raydi va javob beradi.

3-sinfga mos tanish mavzular va boshqa mavzular haqida juda qisqa va oddiy suhbatga jalb qilinadi.

3-sinfga mos tanish mavzular va boshqa mavzular yuzasidan juda qisqa va oddiy fikr bildira oladi. Bunda “shunday emasmi?” mazmunidagi o’ta chegaralangan ma’noda qisqa va oddiy munosabat ko’rsata oladi.

Matn bilan ishslash

3-sinf darajasiga mos mavzular bo'yicha juda qisqa va oddiy jumlalarni og'zaki matnni video tasvir, so'zlar, iboralar bilan yoki mavzu bo'yicha audio va video tushuntirishdan so'ng qayta ishlaydi, masalan, taqdimotni tinglash va rasm chizish, devoriy gazeta tayyorlash, tasvirlar bilan diagramma yaratish va hokazo.

Grafika, xarita yoki diagrammani so'zlar yoki raqamlar bilan to'ldira oladi.

O'qish

Umumiy o'qib tushunish

3-sinfga mos yoki tanish mavzularda harflar, so'zlar, juda qisqa va oddiy jumlalarni o'qyidi va tushunganini moslashtirish, aylanaga olish, kataklarni belgilash orqali ko'rsatadi. Bunda takrorlash hamda audio va ko'rgazmali qurollardan foydalaniladi.

3-sinfga mos yoki tanish mavzuga oid juda qisqa va oddiy, badiiy va haqiqatga asoslangan matnlarni o'qyidi va tushunganini aniqlash va savollarga javob berish orqali namoyish qiladi.

3-sinfga mos yoki tanish mavzuga oid juda qisqa va oddiy hikoyani yoki haqiqatga asoslangan matnni o'qyidi va undagi maxsus yoki aniq ma'lumotni tushunganini namoyish qiladi. Bunda takrorlash hamda audio va ko'rgazmali qurollardan foydalaniladi.

Yo'nalishni aniqlash uchun o'qish

3-sinfga mos maktabga borish, dars jadvali, yo'l harakati belgilari, kun tartibi kabi juda qisqa va oddiy belgilarni o'qiy oladi hamda tushunganini namoyish eta oladi. Bu holatda belgilarda kichik hajmda matn va tarkibida tasvir bo'ladi, shuningdek, tanish predmetlar va joylar bilan bog'liq bo'ladi.

Yozishmalarni o'qish

3-sinfga mos shaxsiy yoki tanish mavzular haqidagi juda qisqa va oddiy xat, elektron pochta yoki xabarni o'qyidi va maxsus ma'lumotlarni aniqlaydi.

Tartibli ma'lumotlarni o'qib tushunish

3-sinf darajasiga mos mavzu bo'yicha juda qisqa va sodda tilda diagrammalarda berilgan ma'lumotlarni o'qyidi va tushunganini namoyish etadi. Bunda ular audio va ko'rgazmali qurollar yordamida taqdim etiladi.

Yozish

Umumiy yozish ko'nikmasini rivojlantirish

3-sinf darajasiga mos mavzular va boshqa mavzular bo'yicha so'zlar, iboralar va juda qisqa va oddiy jumlalar va paragraflarni, ko'pincha, namuncha asosida yoza oladi.

3-sinf darajasiga mos bosh harf va tinish belgilarini to'g'ri ko'chira oladi.

3-sinf darajasiga mos shaxsiy mavzu yoki boshqa mavzular haqida 10 ga yaqin so'zdan iborat juda qisqa va oddiy tavsifni namunaga amal qilib yozadi.

Yozishmalar

3-sinf darajasiga mos namuna asosida shaxsiy ma'lumotlar haqida juda qisqa va oddiy formalni elektron pochta, xat yoki xabar yoza oladi.

Matn bilan ishslash

3-sinf darajasiga mos mavzular bo'yicha taqdimotlarni vizual tasvir, so'z yoki iboralar bilan qayta ishlaydi, mavzu bo'yicha audio va vizual tushuntirishdan so'ng rasm chizadi, devoriy gazeta tayyorlaydi, diagramma va boshqalarni tuzadi.

3-sinf darajasiga mos yozma matnni vizual tasvir, so'z va iboralar bilan qayta ishlaydi. (masalan, rasm chizish, devoriy gazeta, tasvirli jadval va boshqalar yaratish)

Grafika, xarita yoki diagrammani so'zlar yoki raqamlar bilan to'ldira oladi.

Til kompetensiyasi

Grammatik kompetensiya

3-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni eshitganda tushunganligini moslashtirish, kataklarni belgilash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish eta oladi.

3-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganligini anglatuvchi juda qisqa va oddiy jumlalarni aytga oladi.

3-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni yozma matn asosida tushunganligini moslashtirish, kataklarni belgilash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish eta oladi.

3-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganligini anglatuvchi so'zlar hamda juda qisqa va oddiy jumlalarni yozadi.

Leksik kompetensiya

3-sinf darajasiga mos mavzulardagi so'zlarni eshitib tushuna olganligini moslashtirish, katakchalarni belgilash, gapirish va hokazolar orqali namoyish etadi.

3-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganligini anglatuvchi so'zlar hamda juda qisqa va oddiy jumlalarni aytadi.

3-sinf darajasiga tegishli mavzulardagi so'zlarni yozma matn asosida tushunganligini namoyish etadi.

3-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganligini namoyish etadigan so'zlar hamda juda qisqa va oddiy jumlalarni yozadi.

4-sinf

Nutqiy kompetensiya

Tinglab tushunish

Tinglash orqali umumiy mazmunni tushunish

4-sinfga mos so'zlar, iboralar, juda qisqa va oddiy jumlalarni tushunganligini qo'l bilan ko'rsatish, imo-ishoralar, chizish, stikerlarni joylashtirish, katakchani belgilash, javob berish va h.k. lar orqali namoyish etadi. Bunda ular ko'p marotaba takrorlash va ko'rgazmali qurollar orqali namoyish etish bilan aniq va sekin talaffuz qilinishi kerak.

4-sinfga mos shaxsiy va boshqa mavzular yuzasidan juda qisqa va oddiy monologlarni, masalan, izohlar, faktlarga asoslangan matnlar, hikoyalarning mavzusini tushunadi. Bunda ular ko'p marotaba takrorlangan, vizual namoyish orqali aniq va sekin talaffuz qilingan bo'lishi kerak.

4-sinfga mos juda qisqa va oddiy matnlar, masalan, turli mavzular va shaxsiy mavzulardagi izohlar, faktlarga asoslangan matnlar, hikoyalalar yuzasidan aniq belgilarni tinglab tushunadi. Bunda ular bir necha marotaba takrorlash va vizual namoyish etish bilan aniq va sekin talaffuz qilingan bo'lishi kerak.

4-sinfga mos fonema, so'z va jumlalarning talaffuz va intonatsiya xususiyatlarini ishlov berish orqali aniqlaydi. Bunda ular aniq va asta-sekin takrorlanishi kerak.

O'zaro suhbatni tushunish

4-sinfga mos shaxsiy va boshqa mavzular haqida juda qisqa va oddiy suhbatlarni tinglab tushunadi. Bunda ular aniq va sekin tarzda takrorlash va ko'rgazmali qurollar yordamida yetkazilishi kerak.

4-sinfga mos shaxsiy va boshqa mavzular haqida juda qisqa va oddiy suhbatlarning alohida belgilarini tinglab tushunadi. Bunda ular aniq va sekin tarzda takrorlash va ko'rgazmali qurollar yordamida yetkazilishi kerak.

4-sinf darajasiga mos suhbatda so'zlovchilarning his-tuyg'ulari va munosabatini aniqlaydi. Bunda ular aniq va sekin tarzda takrorlash va ko'rgazmali qurollar yordamida yetkazilishi kerak.

E'lonlar va ko'rsatmalarni tinglab tushunish

4-sinfga mos juda qisqa va oddiy, darsda beriladigan ko'rsatmalar, masalan, o'qing, so'ng taqqoslang, savollarga javob bering kabilarga rioya qila oladi.

4-sinfga mos biror narsa tayyorlash jarayoni, masalan, oddiy taom tayyorlash haqidagi juda qisqa va sodda nutqni tinglab, tushunganini odatiy bosqichlarni bajarish orqali namoyish etadi.

Gapirish

Umumiy so'zlashuv ko'nikmalari

4-sinfga mos so'zlar, iboralar, matnlardagi qisqa va oddiy jumlalarni tushunarli aytadi, xatoga yo'l qo'yishi mumkin.

4-sinfga mos juda qisqa qofiyali qatorlar va qo'shiqlarni aytadi.

4-sinf darajasiga mos fonemalar, so'zlar, juda qisqa va oddiy so'zlarni to'g'ri talaffuz qiladi. Bunda alohida fonemalar, she'rilar, so'zlar segmenti, jumla tarkibidagi urg'ular, intonatsiyaga e'tibor qaratadi.

4-sinfga mos aniq tarkib va kontekstdagi juda kam miqdordagi tanish ssenariylar bo'yicha pragmatik o'zlashtirishni namoyish etadi. Bunda savolga aniqlik kiritish kabi uzlusiz modellashtirish amalga oshadi.

Monolog

4-sinfga mos so'zlar, iboralar, yoki o'zining ahvolini va o'ziga tanish bo'lgan predmetlarni tushuntirish uchun juda qisqa va oddiy jumlalar aytadi.

Umumiy og'zaki muloqot

4-sinfga mos shaxsiy ma'lumotlar, qiziqishlari va mavzularga oid juda qisqa va oddiy savollarni so'raydi va javob beradi.

4-sinfga mos tanish va boshqa mavzular haqida juda qisqa va oddiy suhbatga kirisha oladi. Bunda audio va ko'rgazmali qurollar ba'zida takrorlanadi.

4-sinfga mos tanish va boshqa mavzular yuzasidan juda qisqa va oddiy fikrlarni bayon etadi. Bunda "shunday emasmi" kabi o'ta chegaralangan miqdorda qisqa va oddiy munosabat ko'rsatadi.

Maqsadga yo'naltirilgan mashg'ulot

4-sinfga mos juda qisqa va oddiy yo'nalish beradi. Bunda "biror joyga boring" kabi yo'nalish ko'rgazmali qurol orqali aytildi.

Matn bilan ishlash

4-sinfga mos mavzuda o'zi yoki boshqalar bilan hamkorlikda devoriy gazeta, xarita, broshyura kabilarni ishlab chiqadi va uni so'zlar, iboralar yoki juda qisqa va oddiy jumlalar orqali taqdim etadi va avvaldan tayyorlangan nutq yordamida aytib beradi.

O'qish

Umumiy o'qib tushunish

4-sinfga mos yoki tanish mavzularda harflar, so'zlar, juda qisqa va oddiy jumlalarni o'qiydi va tushunganini moslashtirish, aylanaga olish, kataklarni belgilash orqali ko'rsatadi. Bunda ba'zida takrorlash hamda audio va ko'rgazmali qurollardan foydalilaniladi.

4-sinfga mos yoki tanish mavzuga oid juda qisqa va oddiy, badiiy va haqiqatga asoslangan matnlarni o'qiydi va tushunganini aniqlash, savollarga javob berish orqali namoyish qiladi.

4-sinfga mos yoki tanish mavzuga oid juda qisqa va oddiy hikoyalı yoki hujjalı matnni o'qiydi va undagi aniq yoki maxsus ma'lumotni tushunganini namoyish qiladi. Bunda ba'zida takrorlash hamda audio va ko'rgazmali qurollardan foydalilaniladi.

Yo'nalishni aniqlash uchun o'qish

4-sinfga mos maktabga borish, dars jadvali, yo'l harakati belgilari, kun tartibi kabi juda qisqa va oddiy belgilarni o'qiydi va tushunganini namoyish etadi. Bunda belgilarda kichik hajmda matn va tarkibida tasvir bo'ladi hamda tanish predmetlar va joylar bilan bog'langan bo'ladi.

Yozishmalarni o'qish

4-sinfga mos shaxsiy yoki tanish mavzular haqidagi juda qisqa va oddiy xat, elektron pochta yoki xabarni o'qiydi va maxsus ma'lumotlarni aniqlaydi.

Tartibli ma'lumotlarni o'qib tushunish

4-sinf darajasiga mos mavzu bo'yicha juda qisqa va sodda tilda xarita, diagrammalarda berilgan ma'lumotlarni o'qiydi va tushunganini namoyish etadi. Bunda ular audio va ko'rgazmali qurollar yordamida taqdim etiladi.

Ko'rsatmalarni o'qish

4-sinf darajasiga mos juda qisqa va oddiy ko'rsatmalarni o'qiydi va tushunganini namoyish qiladi, masalan, ularni ketma-ketlikda joylashtiradi, bajaradi, navbatdagisini taxmin qiladi va hokazo.

Yozish

Umumiy yozish ko'nikmasini rivojlantirish

4-sinf darajasiga mos va boshqa mavzular bo'yicha so'zlar, iboralar va juda qisqa va oddiy jumlalar va paragraflarni yozadi.

4-sinf darajasiga mos bosh harf va tinish belgilarini to'g'ri ko'chiradi.

4-sinf darajasiga mos shaxsiy mavzu yoki boshqa mavzu haqida 20 ga yaqin so'zdan iborat juda qisqa va oddiy tavsifni namunaga amal qilib yozadi.

Yozishmalar

4-sinf darajasiga mos namuna asosida shaxsiy ma'lumotlar haqida juda qisqa va oddiy formalni elektron pochta, xat yoki xabar yozadi.

Matn bilan ishlash

4-sinf darajasiga mos mavzular bo'yicha juda qisqa va oddiy jumlalarni, og'zaki matnni vizual tasvir, so'zlar, iboralar bilan qayta ishlaydi, masalan, taqdimotni tinglash va rasm chizish, devoriy gazeta tayyorlash, tasvirlar bilan diagramma yaratish va hokazo.

4-sinf darajasiga mos yozma matnni vizual tasvir, so'zlar, iboralar va tanish yoki boshqa mavzular bo'yicha juda qisqa va oddiy jumlalar bilan qayta ishlaydi, masalan, taqdimotni tinglash va rasm chizish, devoriy gazeta yasash, tasvirlar bilan diagramma yaratish va h.k.

Grafika, xarita yoki diagrammani so'zlar yoki raqamlar bilan to'ldiradi.

Til kompetensiyasi

Grammatik kompetensiya

4-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni eshitib, tushunganini moslashtirish, kataklarni belgilash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish etadi.

4-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganini namoyish etadigan qisqa va oddiy jumlalarni aytadi.

4-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni yozma matn asosida tushunganini moslashtirish, kataklarni belgilash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish etadi.

4-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganini namoyish etadigan so'zlar hamda qisqa va oddiy jumlalarni yozadi.

Leksik kompetensiya

4-sinf darajasiga mos mavzulardagi so'zlarni eshitib tushunganini moslashtirish, katakchalarni belgilash, gapirish va hokazolar orqali namoyish etadi.

4-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganini ko'rsatadigan so'zlar hamda qisqa va oddiy jumlalarni aytadi.

4-sinf darajasiga tegishli mavzular so'zlarini yozma matn asosida tushunganini namoyish etadi.

4-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganini namoyish etadigan so'zlar hamda qisqa va oddiy jumlalarni yozadi.

5-sinf

Nutqiylar kompetensiya

Tinglab tushunish

Tinglash orqali umumiy mazmunni tushunish

5-sinfga mos so'zlar, iboralar, qisqa va oddiy jumlalarni tushunganligini qo'l bilan ko'rsatish, javob berish, tanlash va h.k. lar orqali namoyish eta oladi.

5-sinfga mos shaxsiy va boshqa mavzular yuzasidan qisqa va oddiy monologlarni, masalan, izohlar, faktlarga asoslangan matnlar, hikoyalarning asosiy g'oyasini tushunadi.

5-sinfga mos qisqa va oddiy matnlar, masalan, turli mavzular va shaxsiy mavzulardagi izohlar, faktlarga asoslangan matnlar, hikoyalalar yuzasidan aniq belgilarni tinglab tushunadi.

5-sinfga tegishli fonema, so'z va jumlalarning talaffuz va intonatsiya xususiyatlarini, (tovushlar artikulyatsiyasi, so'zlar va jumlalar urg'usi, intonatsiya) aniqlaydi.

O'zaro suhbatni tushunish

Shaxsiy ma'lumot va 5-sinfga mos boshqa mavzular haqidagi qisqa va oddiy suhbatlarning asosiy g'oyasini tushunadi.

5-sinfga tegishli shaxsiy va boshqa mavzular haqidagi qisqa va oddiy suhbatlarning alohida belgilarni tinglab tushunadi.

5-sinf darajasiga mos suhbatdagi so'zlovchilarning vazifalari, his-tuyg'ulari va munosabatini aniqlay oladi.

E'lonlar va ko'rsatmalarni tinglab tushunish

5-sinfga mos qisqa va oddiy, darsda beriladigan ko'rsatmalar, masalan, 24-betni oching, kitobingizni yoping kabilarga rioya qila oladi.

5-sinfga mos biror narsa tayyorlash jarayoni, masalan, samolyot yasash, oddiy taom tayyorlash haqidagi qisqa va sodda nutqni tinglab, kuzatish, aniqlash va tartibga solishni amalga oshiradi.

Gapirish

Umumiy so'zlashuv ko'nikmalari

5-sinfga mos so'zlar, iboralar, matnlardagi qisqa jumlalarni tushunarli aytadi. Xatoga yo'l qo'yishi mumkin. Bunda ular chegaralangan miqdorda takrorlanadi.

5-sinfga tegishli juda qisqa qofiyali qatorlar va qo'shiqlarni aytadi. Bunda mos qofiyalar va urg'ular ko'rgazmali qurollar va audio fayllar yordamida kam miqdorda takrorlash orqali taqdim etiladi.

5-sinf darajasiga mos fonemalar, so'zlar, qisqa va oddiy jumlalar, qisqa va oddiy dialoglarni to'g'ri talaffuz qiladi. Bunda tovushlar artikulyatsiyasi, so'zlar va jumla tarkibidagi urg'ular, intonatsiyaga e'tibor qaratadi va misollar audio va/yoki ko'rgazmali qurollar yordamida cheklangan miqdorda takrorlanadi.

5-sinfga mos keladigan aniq tarkib va kontekstdagi juda kam miqdordagi tanish ssenariylar bo'yicha pragmatik o'zlashtirishni namoyish etadi. Bunda so'rabayotgan obyektni tasdiqlash yoki rad etish, yordam so'rash kabi adekvat modellashtirish amalga oshadi.

Monolog

5-sinfga mos o'zining ahvolini va o'ziga tanish bo'lgan predmetlarni tushuntirish uchun qisqa va oddiy jumlalar aytadi.

Umumiy og'zaki muloqot

5-sinfga mos shaxsiy ma'lumotlar, qiziqishlar va mavzularga oid qisqa va oddiy savollarni so'raydi va javob beradi.

5-sinfga mos tanish mavzular va boshqa mavzular haqida qisqa va oddiy suhbatga kirisha oladi. Bunda qisqa va oddiy jumlalar qo'llanadi.

5-sinfga mos tanish mavzular va boshqa mavzular yuzasidan qisqa va oddiy fikr bildiradi. Bunda “qo’shilaman”, “nazarimda”, “men bunday deb o’ylamayman” kabi o’ta chegaralangan miqdorda qisqa va oddiy munosabat ko’rsatadi.

Maqsadga yo’naltirilgan mashg’ulot

5-sinfga mos biror ishni bajarishga yo’naltirilgan “o’yin o’ynang”, ovqat tayyorlang” kabi qisqa va oddiy yo’nalish, ko’rsatma, izoh beradi.

5-sinfga mos biror muammoni yechimiga nisbatan rozilik bildirish va uni boshqalarga tushuntirib berish kabi tanish vaziyatlarda maqsadga erishish uchun suhbatlarda qisqa va oddiy jumlalar yordamida gapiradi.

Matn bilan ishslash

5-sinfga mos mavzularda bir o’zi yoki boshqalar bilan hamkorlikda devoriy gazeta, xarita, diagramma kabilarni ishlab chiqadi hamda uni qisqa va oddiy jumlalar yordamida aytib beradi.

O’qish

Umumiyoq’ib tushunish

5-sinfga mos yoki tanish mavzularda so’zlar, iboralar, juda qisqa va oddiy jumlalarni o’qiydi va tushunganini moslashtirish, kataklarni belgilash orqali ko’rsatadi.

5-sinfga mos yoki tanish mavzuga oid juda qisqa va oddiy, badiiy va haqiqatga asoslangan matnlarni o’qiydi va tushunganini asosiy ma’nosи uchun sarlavha tanlash, savollarga javob berish orqali namoyish qiladi.

5-sinfga mos yoki tanish mavzuga oid qisqa va oddiy badiiy yoki haqiqatga asoslangan matnni o’qiydi va undagi aniq yoki maxsus ma’lumotni tushunganini namoyish qiladi.

Yo’nalishni aniqlash uchun o’qish

5-sinfga mos tanish predmetlar va joylar, maktab va parklarga tegishli qoidalar, ish soatlari haqidagi belgililar, e’lonlar, qisqa va oddiy belgilarni o’qiydi va tushunganini namoyish etadi.

Yozishmalarni o’qish

5-sinf ga mos yoki tanish mavzular haqida qisqa va oddiy xat, elektron pochta yoki xabarni o’qiydi va maxsus ma’lumotlarni aniqlaydi.

Tartibli ma’lumotlarni o’qib tushunish

5-sinfga mos tanish va boshqa mavzulardagi oddiy matnlar va ulardagi, paragraflar tartibi, paragraflar uchun mos sarlavhalar va hokazolarni o’qib tushunadi.

5-sinf darajasiga mos mavzu bo’yicha qisqa va sodda tilda xarita, diagrammalarda berilgan ma’lumotlarni o’qiydi va tushunganini namoyish etadi.

Internet yoki kitoblardagi 5-sinf darajasiga mos mavzularda qisqa va oddiy ma’lumotlarni o’qiydi, baholaydi va sharhlaydi.

5-sinf darajasiga mos qisqa va oddiy matnlardagi ma’lumotlarni o’qib, solishtiradi va taqqoslaydi.

Ko’rsatmalarni o’qish

5-sinf darajasiga mos qisqa va oddiy ko’rsatmalarni o’qiydi va tushunganini ko’rsatadi, masalan, ularni ketma-ketlikda joylashtiriadi, bajaradi, navbatdagisini taxmin qiladi, farqini aniqlaydi va hokazo.

Yozish

Umumiyyozish ko’nikmasini rivojlantirish

5-sinf darajasiga mos mavzular va boshqa mavzular bo’yicha so’zlar, qisqa va oddiy jumlalar va qisqa, oddiy paragraflar yozadi. Bunda mazmun va tashkil etish bo’yicha yordam yoki ko’rsatma beriladi.

5-sinf darajasiga mos bosh harf va tinish belgilardan to’g’ri foydalanadi.

5-sinf darajasiga mos tanish mavzu yoki boshqa mavzu haqida 30 ga yaqin so’zdan iborat qisqa va oddiy tavsifni yoza oladi. Bunda yo’naltiruvchi savollar yoki namuna beriladi.

Yozishmalar

5-sinf darajasiga mos shaxsiy, tanish mavzu yoki boshqa mavzu haqida qisqa va oddiy elektron pochta, xat yoki xabar yozadi.

Matn bilan ishlash

Og'zaki matnni so'zlar, iboralar yoki qisqa va oddiy jumlalar bilan qayta ishlaydi. Bunda hikoyani tinglash hamda jadval, diagramma, xarita va hokazolarni to'ldirish kabi tanish matnlari beriladi.

5-sinf darajasiga mos yozma matnni so'zlar, iboralar yoki qisqa va oddiy jumlalar bilan qayta ishlaydi, masalan, matnni o'qiydi hamda diagramma, jadval, xarita va hokazolarni to'ldiradi.

5-sinf darajasiga mos grafika, xarita yoki diagrammaga iboralar yoki qisqa va oddiy jumlalar bilan izoh yozadi.

Til kompetensiyasi

Grammatik kompetensiya

5-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni eshitib, tushunganini moslashtirish, kataklarni belgilash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish etadi.

5-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganini namoyish etadigan qisqa va oddiy jumlalarni aytadi.

5-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni yozma matn asosida tushunganini moslashtirish, kataklarni belgilash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish etadi.

5-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganini namoyish etadigan so'zlar hamda qisqa va oddiy jumlalarni yozadi.

Leksik kompetensiya

5-sinf darajasiga mos mavzulardagi so'zlarni eshitib tushunganini moslashtirish, katakchalarini belgilash, gapirish va hokazolar orqali namoyish etadi.

5-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganini ko'rsatadigan so'zlar hamda qisqa va oddiy jumlalarni aytadi.

5-sinf darajasiga tegishli mavzular so'zlarini yozma matn asosida tushunganini namoyish etadi.

5-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganini namoyish etadigan so'zlar hamda qisqa va oddiy jumlalarni yozadi.

6-sinf

Nutqiylar kompetensiya

Tinglab tushunish

Tinglash orqali umumiy mazmunni tushunish

6-sinfga mos so'zlar, iboralar, qisqa va oddiy jumlalarni tushunganligini qo'l bilan ko'rsatish, javob berish, tanlash va h.k.lar orqali namoyish etadi.

6-sinfga mos shaxsiy va boshqa mavzular yuzasidan qisqa va oddiy monologlarni, masalan, izohlar, faktlarga asoslangan matnlarning asosiy g'oyasini tinglab tushunadi.

6-sinfga tegishli qisqa va oddiy matnlar, masalan, turli mavzular va shaxsiy mavzulardagi izohlar, faktlarga asoslangan matnlar, hikoyalardagi aniq belgilarni tushunadi.

6-sinfga mos fonema, so'z va jumlalarning talaffuz va intonatsiya xususiyatlarini, (tovushlar artikulyatsiyasi, so'zlar va jumlalar urg'usi, intonatsiya) aniqlaydi.

O'zaro suhbatni tushunish

Shaxsiy ma'lumot va 6-sinfga mos boshqa mavzular haqidagi qisqa va oddiy suhbatlarning asosiy g'oyasini tushunadi.

6-sinfga tegishli shaxsiy va boshqa mavzular haqidagi qisqa va oddiy suhbatlarning alohida belgilarini tinglab tushunadi.

6-sinf darajasiga mos suhbatdagi so'zlovchilarning vazifalari, his-tuyg'ulari va munosabatini aniqlaydi.

E'lolar va ko'rsatmalarni tinglab tushunish

6-sinfga mos qisqa va oddiy, darsda beriladigan ko'rsatmalar, masalan, 24-betni oching, kitobingizni yoping kabilarga rioya qila oladi.

6-sinfga mos biror narsa tayyorlash jarayoni, masalan, samolyot yasash, oddiy taom tayyorlash haqidagi qisqa va sodda nutqni tinglab, kuzatish, aniqlash va tartibga solishni amalga oshiradi.

Gapirish

Umumiy so'zlashuv ko'nikmalari

6-sinfga mos so'zlar, iboralar, matnlardagi qisqa jumlalarni tushunarli aytadi. Xatoga yo'l qo'yishi mumkin. Bunda ular chegaralangan miqdorda takrorlanadi.

6-sinfga tegishli juda qisqa qofiyali qatorlar va qo'shiqlarni aytadi. Bunda mos qofiyalar va urg'ular ko'rgazmali qurollar va audio fayllar yordamida kam miqdorda takrorlash orqali taqdim etiladi.

6-sinf darajasiga mos fonemalar, so'zlar, qisqa va oddiy jumlalar, qisqa va oddiy dialoglarni to'g'ri talaffuz qiladi. Bunda tovushlar artikulyatsiyasi, so'zlar va jumla tarkibidagi urg'ular, intonatsiyaga e'tibor qaratadi va misollar audio va/yoki ko'rgazmali qurollar yordamida cheklangan miqdorda takrorlanadi.

6-sinfga mos keladigan aniq tarkib va kontekstdagi juda kam miqdordagi tanish ssenariylar bo'yicha pragmatik o'zlashtirishni namoyish etadi. Bunda so'ralayotgan obyektni tasdiqlash yoki rad etish, yordam so'rash kabi adekvat modellashtirish amalga oshadi.

Monolog

6-sinfga mos tarzda o'zining ahvoli va o'ziga tanish bo'lgan predmetlarni tushuntirish uchun qisqa va oddiy jumlalar aytadi.

Umumiy og'zaki muloqot

6-sinfga mos shaxsiy ma'lumotlar, qiziqishlar va mavzularga oid qisqa va oddiy savollarni so'raydi va javob beradi.

6-sinfga mos tanish mavzular va boshqa mavzular haqida qisqa va oddiy suhbatga kirisha oladi. Bunda qisqa va oddiy jumlalar qo'llanadi.

6-sinfga mos tanish va boshqa mavzular yuzasidan qisqa va oddiy firk bildiradi. Bunda "qo'shilaman", "nazaramda", "men bunday deb o'ylamayman" kabi o'ta chegaralangan miqdorda qisqa va oddiy munosabat ko'rsatadi.

Maqsadga yo'naltirilgan mashg'ulot

6-sinfga mos biror ishni bajarishga yo'naltirilgan "o'zin o'ynang", ovqat tayyorlang" kabi qisqa va oddiy yo'nalish, ko'rsatma, izoh beradi.

6-sinfga mos biror muammoning yechimiga nisbatan rozilik bildirish va uni boshqalarga tushuntirib berish kabi tanish vaziyatlarda maqsadga erishish uchun suhbatlarda qisqa va oddiy jumlalar yordamida gapiradi.

Matn bilan ishlash

6-sinfga mos mavzularda bir o'zi yoki boshqalar bilan hamkorlikda devoriy gazeta, xarita, diagramma kabilarni ishlab chiqadi hamda uni qisqa va oddiy jumlalar yordamida aytib beradi.

O'qish

Umumiy o'qib tushunish

6-sinfga mos yoki tanish mavzularda so'zlar, iboralar, juda qisqa va oddiy jumlalarni o'qiysi va tushunganini moslashtirish, kataklarni belgilash orqali ko'rsatadi.

6-sinfga mos yoki tanish mavzuga oid juda qisqa va oddiy, badiiy va haqiqatga asoslangan matnlarni o'qiydi va tushunganini asosiy ma'nosi uchun sarlavha tanlash, savollarga javob berish orqali namoyish qiladi.

6-sinfga mos yoki tanish mavzuga oid qisqa va oddiy badiiy yoki haqiqatga asoslangan matnni o'qiydi va undagi aniq yoki maxsus ma'lumotni tushunganini namoyish qiladi.

Yo'naliishi aniqlash uchun o'qish

6-sinfga mos tanish predmetlar va joylar, maktab va parklarga tegishli qoidalar, ish soatlari haqidagi belgilari, e'lonlar, qisqa va oddiy belgilarni o'qiydi va tushunganini namoyish etadi.

Yozishmalarni o'qish

6-sinf ga mos yoki tanish mavzular haqida qisqa va oddiy xat, elektron pochta yoki xabarni o'qiydi va maxsus ma'lumotlarni aniqlaydi.

Tartibli ma'lumotlarni o'qib tushunish

6-sinfga mos tanish va boshqa mavzulardagi oddiy matnlar va ulardagi, paragraflar tartibi, paragraflar uchun mos sarlavhalar va hokazolarni o'qib tushunadi.

6-sinf darajasiga mos mavzu bo'yicha qisqa va sodda tilda xarita, diagrammalarda berilgan ma'lumotlarni o'qiydi va tushunganini namoyish etadi.

Internet yoki kitoblardagi 6-sinf darajasiga mos mavzularda qisqa va oddiy ma'lumotlarni o'qiydi, baholaydi va sharhlaydi.

6-sinf darajasiga mos qisqa va oddiy matnlardagi ma'lumotlarni o'qib, solishtiradi va taqqoslaydi.

Ko'rsatmalarni o'qish

6-sinf darajasiga mos qisqa va oddiy ko'rsatmalarni o'qiydi va tushunganini ko'rsatadi, masalan, ularni ketma-ketlikda joylashtiriadi, bajaradi, navbatdagisini taxmin qiladi, farqini aniqlaydi va hokazo.

Yozish

Umumiy yozish ko'nikmasini rivojlantirish

6-sinf darajasiga mos va boshqa mavzular bo'yicha so'zlar, qisqa va oddiy jumlalar va qisqa va oddiy paragraflar yozadi. Bunda mazmun va tashkil etish bo'yicha yordam yoki ko'rsatma beriladi.

6-sinf darajasiga mos keladigan bosh harf va tinish belgilaridan to'g'ri foydalanadi.

6-sinf darajasiga mos tanish yoki boshqa mavzu bo'yicha 40 ga yaqin so'zdan iborat qisqa va oddiy tavsiyeni yoza oladi. Bunda yo'naltiruvchi savollar yoki namuna beriladi.

Yozishmalar

6-sinf darajasiga mos shaxsiy, tanish mavzu yoki boshqa mavzu haqida qisqa va oddiy elektron pochta, xat yoki xabar yozadi.

Matn bilan ishlash

Og'zaki matnni so'zlar, iboralar yoki qisqa va oddiy jumlalar bilan qayta ishlaydi. Bunda hikoyani tinglash va jadval, diagramma, xarita va hokazolarni to'ldirish kabi tanish matnlari beriladi.

6-sinf darajasiga mos yozma matnni so'zlar, iboralar yoki qisqa va oddiy jumlalar bilan qayta ishlaydi, masalan, matnni o'qiydi va diagramma, jadval, xarita va hokazolarni to'ldiradi.

6-sinf darajasiga mos grafika, xarita yoki diagrammaga iboralar yoki qisqa va oddiy jumlalar bilan izoh yozadi.

Til kompetensiyasi

Grammatik kompetensiya

5-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni eshitib, tushunganini moslashtirish, kataklarni belgilash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish etadi.

5-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganini namoyish etadigan qisqa va oddiy jumlalarni aytadi.

5-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni yozma matn asosida tushunganini moslashtirish, kataklarni belgilash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish etadi.

5-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganini namoyish etadigan so'zlar hamda qisqa va oddiy jumlalarni yozadi.

Leksik kompetensiya

5-sinf darajasiga mos mavzulardagi so'zlarni eshitib tushunganini moslashtirish, katakchalarni belgilash, gapirish va hokazolar orqali namoyish etadi.

5-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganini ko'rsatadigan so'zlar hamda qisqa va oddiy jumlalarni aytadi.

5-sinf darajasiga tegishli mavzular so'zlarini yozma matn asosida tushunganini namoyish etadi.

5-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganini namoyish etadigan so'zlar hamda qisqa va oddiy jumlalarni yozadi.

7-sinf

Nutqiy kompetensiya

Tinglab tushunish

Tinglash orqali umumiylazmunni tushunish

7-sinfga mos so'zlar, iboralar, jumlalarni tushunganligini qo'l bilan ko'rsatish, javob berish, tanlash va h.k.lar orqali namoyish etadi.

7-sinfga mos shaxsiy mavzular va ma'lumot beruvchi matnlar yuzasidan monologlar, ma'ruzalar, izohlar, faktlarga asoslangan matnlarni tinglab, ularning asosiy g'oyasini tushunadi.

7-sinfga mos qisqa matnlar, masalan, shaxsiy va boshqa mavzulardagi izohlar, faktlarga asoslangan matnlar, hikoyalar yuzasidan aniq belgilarni tinglab tushunadi.

7-sinfga mos fonema, so'z va jumlalarning talaffuz va intonatsiya xususiyatlarini, masalan, tovushlar artikulyatsiyasi, so'zlar va jumlalar urg'usi, intonatsiya orqali aniqlay oladi.

O'zaro suhbatni tushunish

Shaxsiy ma'lumot va 7-sinfga tegishli mavzular haqidagi qisqa suhbatlarning asosiy ma'nosini tinglab tushunadi.

7-sinfga tegishli shaxsiy va boshqa mavzular haqidagi qisqa suhbatlarning alohida belgilarini aniqlaydi.

7-sinfga mos suhbatdagi so'zlovchilarning vazifalari, his-tuyg'ulari va munosabatini tinglab tushunadi.

E'lolar va ko'rsatmalarni tinglab tushunish

7-sinfga mos darsda beriladigan oddiy ko'rsatmalar, masalan, doskaga yaqin kelng, joyingizga o'tiring kabilarga rioya qila oladi.

7-sinfga mos biror jarayon, masalan, xaritada berilgan ko'rsatmalardan foydalanish, ovqat tayyorlash kabi qisqa jarayonni kuzatish, aniqlash va tartibga solish.

Gapirish

Umumiylazmalarni tinglab tushunish

7-sinfga tegishli so'zlar, iboralar, matnlardagi jumlalarni aytadi. Xatoga yo'l qo'yishi mumkin. Bunda ular chegaralangan miqdorda takrorlanadi.

7-sinf darajasiga mos fonemalar, so'zlar, oddiy jumlalar va qisqa dialoglarni aniq va to'g'ri qaytaradi, aniqlaydi va talaffuz qiladi. Bunda tovushlar artikulyatsiyasi, so'zlar va jumla tarkibidagi urg'ular, intonatsiyaga e'tibor qaratadi.

7-sinfga mos keladigan aniq tarkib va kontekstdagi juda kam miqdordagi kundalik va tanish ssenariylar bo'yicha pragmatik o'zlashtirishni namoyish etadi. Bunda guruhda

muhokama qilish, tasdiqlash yoki rad etish, taklif berish, fikr bildirish kabi yetarli darajadagi tayyorgarlik asosida pragmatik kompetensiyani namoyish etadi.

Monolog

7-sinfga mos mavzularda oldindan tayyorlangan va mashq qilgan holda oddiy so'zlardan iborat monolog aytadi.

Umumiy og'zaki muloqot

7-sinfga mos shaxsiy ma'lumotlar, qiziqishlari va mavzularga oid qisqa va oddiy savollarni so'raydi va javob beradi.

7-sinfga mos tanish mavzular va boshqa mavzular haqida qisqa va oddiy suhbatga kirisha oladi. Bunda oddiy jumlalar qo'llanadi.

7-sinfga mos tanish mavzular va boshqa mavzular yuzasidan qisqa va oddiy fikr bildiradi. Bunda "ishonchim komil emas" kabi o'ta chegaralangan miqdorda oddiy munosabat ko'rsatadi.

Maqsadga yo'naltirilgan mashg'ulot

7-sinfga mos biror ishni bajarishga yo'naltirilgan "retseptga rioxaya qilish" "reja bo'yicha qaror qabul qilish", "yangi joylarni ko'rish maqsadida sayohatga chiqish" kabi oddiy yo'nalish, ko'rsatma, izoh beradi.

7-sinfga mos qoidalar qabul qilish, rejalarini ma'qullash kabi vaziyatlarda maqsadga erishish yoki yechim topish haqidagi suhbatlarda oddiy jumlalar yordamida gapiradi.

Matn bilan ishslash

7-sinfga mos mazvularda o'zi yoki boshqalar bilan hamkorlikda devoriy gazeta, reklama e'loni, broshyura kabilarni ishlab chiqadi hamda uni qisqa jumlalar yordamida aytib beradi.

O'qish

Umumiy o'qib tushunish

7-sinfga mos yoki tanish mavzularda so'zlar, iboralar, juda qisqa va oddiy jumlalarni o'qiydi va tushunganini moslashtirish, kataklarni belgilash orqali ko'rsatadi.

7-sinfga mos yoki tanish mavzuga oid juda qisqa va oddiy, badiiy va haqiqatga asoslangan matnlarni o'qiydi va tushunganini asosiy g'oyasi uchun sarlavha tanlash, savollarga javob berish orqali namoyish qiladi.

7-sinfga mos tanish yoki boshqa mavzuga oid oddiy badiiy yoki haqiqatga asoslangan matnni o'qiydi va undagi aniq yoki maxsus ma'lumotni tushunganini namoyish qiladi. Bunda dastavval matnning umumiyligi ma'nosini anglash, matndagi maxsus ma'lumotlarni topish va so'zlarning ma'nosini kontekstdan topish kabi o'qish usullarini qo'llaydi.

Yo'nalishni aniqlash uchun o'qish

7-sinfga mos tanish predmetlar va joylar, maktab va parklarga tegishli qoidalar, ish soatlari haqidagi belgilari, e'lonlar, qisqa va oddiy belgilarni io'qiydi va tushunganini namoyish etadi.

Yozishmalarni o'qish

7-sinf ga mos yoki tanish mavzular haqidagi oddiy xat, elektron pochta xati yoki xabarni o'qiydi va maxsus ma'lumotlarni aniqlaydi.

Tartibli ma'lumotlarni o'qib tushunish

7-sinfga mos tanish va boshqa mavzulardagi oddiy matnlarni o'qiydi va ulardagi paragraflar tartibi, paragraflar uchun mos sarlavhalar va hokazolarni o'qib tushunadi.

7-sinf darajasiga mos mavzu bo'yicha sodda tilda jadval, diagrammalarda berilgan ma'lumotlarni o'qiydi va tushunganini namoyish etadi.

Internet yoki kitoblardagi 7-sinf darajasiga mos mavzularda qisqa va oddiy ma'lumotlarni o'qiydi, baholaydi va sharhlaydi.

7-sinf darjasiga mos qisqa va oddiy matnlardagi ma'lumotlarni o'qib, solishtiradi va taqqoslaydi.

Ko'rsatmalarni o'qish

7-sinf darajasiga mos oddiy ko'rsatmalarni o'qiydi va tushunganini ko'rsatadi, masalan, ularni ketma-ketlikda joylashtiradi, bajaradi, navbatdagisini taxmin qiladi, bir-biridan farqini aniqlaydi va hokazo.

Yozish

Umumiy yozish ko'nikmasini rivojlantirish

7-sinf darajasiga mos va boshqa mavzular bo'yicha so'zlar, oddiy jumlalar va oddiy paragraflar yozadi.

7-sinf darajasiga mos keladigan bosh harf va tinish belgilardan to'g'ri foydalanadi.

7-sinf darajasiga mos tanish mavzu yoki boshqa mavzu haqida 50 ga yaqin so'zdan iborat oddiy tavsifni yozadi. Bunda yo'naltiruvchi savollar yoki namuna beriladi.

Yozishmalar

7-sinf darajasiga mos shaxsiy, tanish yoki boshqa mavzu haqida qisqa va oddiy elektron pochta, xat yoki xabar yozadi.

Maqsadga yo'naltirilgan yozish

Oddiy asosiy g'oyalari bo'yicha yozganlarini qayta ko'rib chiqish uchun o'zi va tengdoshlari fikr-mulohazalarini ko'rib chiqadi.

Matn bilan ishlash

Og'zaki matnni so'zlar, iboralar yoki qisqa va oddiy jumlalar bilan qayta ishlaydi. Bunda suhbatni tinglash va asosiy ma'lumotlarni aniqlash kabi tanish matnlari beriladi.

7-sinf darajasiga mos yozma matnni so'zlar, iboralar yoki oddiy jumlalar, tanish yoki boshqa mavzular bo'yicha qayta ishlashni amalga oshiradi, masalan, matnni o'qiydi va diagramma, jadval, xarita va boshqalarni to'ldiradi.

7-sinf darajasiga mos grafika, xarita yoki diagrammalarga iboralar yoki qisqa va oddiy jumlalar bilan izoh yozadi.

Til kompetensiyasi

Grammatik kompetensiya

7-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni eshitib, tushunganini aniqlash, tanlash, amalda qo'llash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish etadi.

7-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganini namoyish etadigan sodda jumlalarni aytadi.

7-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni yozma matn asosida tushunganini moslashtirish, kataklarni belgilash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish etadi.

7-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganini namoyish etadigan so'zlar, jumlalar va matnlarni yozadi.

Leksik kompetensiya

7-sinf darajasiga mos mavzulardagi so'zlarni eshitib, tushunganini moslashtirish, katakchalarni belgilash, gapirish va hokazolar orqali namoyish etadi.

7-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganini ko'rsatadigan so'zlar hamda jumlalarni aytadi.

7-sinf darajasiga mos mavzulardagi so'zlarni yozma matn asosida tushunganini namoyish etadi.

7-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganini namoyish etadigan so'zlar hamda jumlalarni yozadi.

8-sinf

Nutqiyl kompetensiya

Tinglab tushunish

Tinglash orqali umumiy mazmunni tushunish

8-sinfga mos so'zlar, iboralar, jumlalarni tushunganligini qo'l bilan ko'rsatish, javob berish, tanlash va h.k.lar orqali namoyish etadi.

8-sinfga mos shaxsiy mavzular va ma'lumot beruvchi matnlar yuzasidan monologlar, ma'ruzalar, izohlar, faktlarga asoslangan matnlarni tinglab, ularning asosiy g'oyasini tushunadi.

8-sinfga mos qisqa matnlar, masalan, shaxsiy va boshqa mavzulardagi izohlar, faktlarga asoslangan matnlar, hikoyalar yuzasidan aniq belgilarni tinglab tushunadi.

8-sinfga mos fonema, so'z va jumlalarning talaffuz va intonatsiya xususiyatlarini, masalan, tovushlar artikulyatsiyasi, so'zlar va jumlalar urg'usi, intonatsiya orqali aniqlay oladi.

O'zaro suhbatni tushunish

Shaxsiy ma'lumot va 8-sinfga tegishli mavzular haqidagi qisqa suhbatlarning asosiy ma'nosini tinglab tushunadi.

8-sinfga tegishli shaxsiy va boshqa mavzular haqidagi qisqa suhbatlarning alohida belgilarini aniqlaydi.

8-sinfga mos suhbatdagi so'zlovchilarning vazifalari, his-tuyg'ulari va munosabatini tinglab tushunadi.

E'lolar va ko'rsatmalarni tinglab tushunish

8-sinfga mos darsda beriladiganoddiy ko'rsatmalar, masalan, *doskaga yaqin keling, joyingizga o'tiring* kabilarga rioya qila oladi.

8-sinfga mos biror narsani yasash yoki tayyorlash jarayoni, masalan, xaritada berilgan ko'rsatmalardan foydalanish, ovqat tayyorlash kabi qisqa jarayonni kuzatish, aniqlash va tartibga solish haqidagi nutqni tinglab tushunadi.

Gapirish

Umumiy so'zlashuv ko'nikmalari

8-sinfga tegishli so'zlar, iboralar, matnlardagi jumlalarni aytadi. Aniqlik yetishmasligi mumkin.

8-sinf darajasiga mos fonemalar, so'zlar, oddiy gap va dialoglarni aniq va to'g'ri qaytaradi, aniqlaydi va talaffuz qiladi. Bunda tovushlar artikulyatsiyasi, so'zlar va jumla tarkibidagi urg'ular, intonnatsiyaga e'tibor qaratadi.

8-sinfga mos keladigan aniq tarkib va kontekstdagi juda kam miqdordagi kundalik va tanish ssenariylar bo'yicha pragmatik o'zlashtirishni namoyish etadi. Bunda guruhda muhokama qilish, ma'lumot so'rash, tasdiqlash yoki rad etish, taklif berish, fikr bildirish kabi yetarli darajadagi tayyorgarlik asosida pragmatik kompetensiyani namoyish etadi.

Monolog

8-sinfga mos mavzularda oldindan tayyorlangan va mashq qilgan holda oddiy so'zlardan iborat monolog aytadi.

Umumiy og'zaki muloqot

8-sinfga mos shaxsiy ma'lumotlar, qiziqishlari va mavzularga oid qisqa va oddiy savollarni so'raydi va javob beradi.

8-sinfga mos tanish mavzular va boshqa mavzular haqida qisqa va oddiy suhbatga kirisha oladi. Bunda oddiy jumlalar qo'llanadi.

8-sinfga mos tanish mavzular va boshqa mavzular yuzasidan qisqa va oddiy fikr bildiradi. Bunda "ishonchim komil emas" kabi o'ta chegaralangan miqdorda oddiy munosabat ko'rsatadi.

Maqsadga yo'naltirilgan mashg'ulot

8-sinfga mos biror ishni bajarishga yo'naltirilgan "reja bo'yicha qaror qabul qilish", "bayramga tayyorgarlik ko'rish" kabi oddiy yo'nalish, ko'rsatma, izoh beradi.

8-sinfga mos g'oyalar orasida eng ma'qulini tanlash, rejalarini ma'qullah kabi vaziyatlarda maqsadga erishish yoki yechim topish haqidagi suhbatlarda oddiy jumlalar yordamida gapiradi.

Matn bilan ishslash

8-sinfga mos mazvularda o'zi yoki boshqalar bilan hamkorlikda devoriy gazeta, reklama e'loni, broshyura kabilarni ishlab chiqadi hamda uni qisqa jumlalar yordamida aytib beradi.

O'qish

Umumiy o'qib tushunish

8-sinfga mos yoki tanish mavzularda so'zlar, iboralar, juda qisqa va oddiy jumlalarni o'qiydi va tushunganini moslashtirish, kataklarni belgilash orqali ko'rsatadi.

8-sinfga mos yoki tanish mavzuga oid juda qisqa va oddiy, badiiy va haqiqatga asoslangan matnlarni o'qiydi va tushunganini asosiy g'oyasi uchun sarlavha tanlash, savollarga javob berish orqali namoyish qiladi.

8-sinfga mos tanish yoki boshqa mavzuga oid oddiy badiiy yoki haqiqatga asoslangan matnni o'qiydi va undagi aniq yoki maxsus ma'lumotni tushunganini namoyish qiladi. Bunda dastavval matnning umumiyligi ma'nosini anglash, matndagi maxsus ma'lumotlarni topish va so'zlarning ma'nosini kontekstdan topish kabi o'qish usullarini qo'llaydi.

Yo'nalishni aniqlash uchun o'qish

8-sinfga mos tanish predmetlar va joylar, maktab va parklarga tegishli qoidalar, ish soatlari haqidagi belgilar, e'lolar, qisqa va oddiy belgilarni io'qiydi va tushunganini namoyish etadi.

Yozishmalarni o'qish

8-sinfga mos yoki tanish mavzular haqidagi oddiy xat, elektron pochta xati yoki xabarni o'qiydi va maxsus ma'lumotlarni aniqlaydi.

Tartibli ma'lumotlarni o'qib tushunish

8-sinfga mos tanish va boshqa mavzulardagi oddiy matnlarni o'qiydi va ulardagi paragraflar tartibi, paragraflar uchun mos sarlavhalar va hokazolarni o'qib tushunadi.

8-sinf darajasiga mos mavzu bo'yicha sodda tilda jadval, diagrammalarda berilgan ma'lumotlarni o'qiydi va tushunganini namoyish etadi.

Internet yoki kitoblardagi 8-sinf darajasiga mos mavzularda qisqa va oddiy ma'lumotlarni o'qiydi, baholaydi va sharhlaydi.

8-sinf darajasiga mos qisqa va oddiy matnlardagi ma'lumotlarni o'qib, solishtiradi va taqqoslaydi.

Ko'rsatmalarni o'qish

8-sinf darajasiga mos oddiy ko'rsatmalarni o'qiydi va tushunganini ko'rsatadi, masalan, ularni ketma-ketlikda joylashtiradi, bajaradi, navbatdagisini taxmin qiladi, bir-biridan farqini aniqlaydi va hokazo.

Yozish

Umumiy yozish ko'nikmasini rivojlantirish

8-sinf darajasiga mos va boshqa mavzular bo'yicha so'zlar, oddiy jumlalar va oddiy paragraflar yozadi.

8-sinf darajasiga mos keladigan bosh harf va tinish belgilardan to'g'ri foydalanadi.

8-sinf darajasiga mos tanish mavzu yoki boshqa mavzu haqida 60 ga yaqin so'zdan iborat oddiy tafsifni yozadi. Bunda yo'naltiruvchi savollar yoki namuna beriladi.

Yozishmalar

8-sinf darajasiga mos shaxsiy, tanish yoki boshqa mavzu haqida qisqa va oddiy elektron pochta, xat yoki xabar yozadi.

Maqsadga yo'naltirilgan yozish

Oddiy asosiy g'oyalari bo'yicha yozganlarini qayta ko'rib chiqish uchun o'zi va tengdoshlari fikr-mulohazalarini ko'rib chiqadi.

Matn bilan ishlash

Og'zaki matnni so'zlar, iboralar yoki qisqa va oddiy jumlalar bilan qayta ishlaydi. Bunda suhabatni tinglash va asosiy ma'lumotlarni aniqlash kabi tanish matnlari beriladi.

8-sinf darajasiga mos yozma matnni so'zlar, iboralar yoki oddiy jumlalar, tanish yoki boshqa mavzular bo'yicha qayta ishlashni amalga oshiradi, masalan, matnni o'qiydi va diagramma, jadval, xarita va boshqalarni to'ldiradi.

8-sinf darajasiga mos grafika, xarita yoki diagrammalarga iboralar yoki qisqa va oddiy jumlalar bilan izoh yozadi.

Til kompetensiyasi

Grammatik kompetensiya

8-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni eshitib, tushunganini aniqlash, tanlash, amalda qo'llash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish etadi.

8-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganini namoyish etadigan sodda jumlalarni aytma oladi.

8-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni yozma matn asosida tushunganini moslashtirish, kataklarni belgilash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish etadi.

8-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganini namoyish etadigan so'zlar, jumlalar va matnlarni yozadi.

Leksik kompetensiya

8-sinf darajasiga mos mavzulardagi so'zlarni eshitib, tushunganini moslashtirish, katakchalarni belgilash, gapirish va hokazolar orqali namoyish etadi.

8-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganini ko'rsatadigan so'zlar hamda jumlalarni aytadi.

8-sinf darajasiga mos mavzulardagi so'zlarni yozma matn asosida tushunganini namoyish etadi.

8-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganini namoyish etadigan so'zlar hamda jumlalarni yozadi.

9-sinf

Nutqiylar tushunish

Tinglab tushunish

Tinglash orqali umumiy mazmunni tushunish

9-sinfga mos so'zlar, iboralar, jumlalarni tushunganligini qo'l bilan ko'rsatish, javob berish, tanlash va h.k.lar orqali namoyish etadi.

9-sinfga mos shaxsiy mavzular va ma'lumot beruvchi matnlar yuzasidan monologlar, ma'ruzalar, izohlar, faktlarga asoslangan matnlarni tinglab, ularning asosiy g'oyasini tushunadi.

9-sinfga mos qisqa matnlar, masalan, shaxsiy va boshqa mavzulardagi izohlar, faktlarga asoslangan matnlar, hikoyalar yuzasidan aniq belgilarni tinglab tushunadi.

9-sinfga mos fonema, so'z va jumlalarning talaffuz va intonatsiya xususiyatlarini, masalan, tovushlar artikulyatsiyasi, so'zlar va jumlalar urg'usi, intonatsiya orqali aniqlay oladi.

O'zaro suhbatni tushunish

Shaxsiy ma'lumot va 9-sinf darajasiga mos boshqa mavzular haqidagi suhbatlarning asosiy ma'nosini tushunadi.

9-sinfga mos shaxsiy va boshqa mavzular haqidagi suhbatlarning alohida belgilarini tinglab tushunadi.

9-sinfga mos suhbatdagi so'zlovchilarning vazifalari, his-tuyg'ulari va munosabatini aniqlay oladi.

E'lonlar va ko'rsatmalarni tinglab tushunish

9-sinf darajasiga mos darsda beriladigan ko'rsatmalar, masalan, *slayddagi qaydlarni yozib oling, taraqatma materialini to'ldiring* kabilarga rioya qiladi.

9-sinf darajasiga mos biror narsani yasash yoki tayyorlash jarayoni, masalan, anketa to'ldirish, taqdimotlar va rejalar ishlab chiqish jarayonini kuzatish, aniqlash va tartibga solish haqidagi nutqni tinglab tushunadi.

Gapirish

Umumiyo so'zlashuv ko'nikmalari

9-sinfga mos so'zlar, iboralar, matnlardagi jumlalarni ayta oladi. Aniqlik yetishmasligi mumkin.

9-sinf darajasiga mos fonemalar, so'zlar, gap va dialoglarni to'g'ri qaytaradi, aniqlaydi va talaffuz qiladi. Bunda tovushlar artikulyatsiyasi, so'zlar va jumla tarkibidagi urg'ular, intonatsiyasiga e'tibor qaratadi.

9-sinfga mos keladigan tayyor va tezkor kontekstdagi kundalik va kam darajada tanish ssenariylar bo'yicha pragmatik o'zlashtirishni namoyish etadi. Bunda guruhda muhokama, ma'lumot so'rash, tasdiqlash yoki rad etish, taklif berish, fikr bildirish, uzr so'rash kabi yetarli darajadagi tayyorgarlik asosida pragmatik kompetensiyani namoyish etadi.

Monolog

9-sinfga mos mavzularda oldindan tayyorlangan va mashq qilgan holda oddiy so'zlardan iborat monolog ayta oladi.

Umumiyo og'zaki muloqot

9-sinfga mos shaxsiy ma'lumotlar, qiziqishlar va mavzularga oid qisqa va oddiy savollarni so'raydi va javob beradi.

9-sinfga mos kundalik va boshqa mavzular haqida qisqa va oddiy suhbatga kirisha oladi. Bunda oddiy jumlalar qo'llanadi va savollar beriladi.

9-sinfga mos tanish va boshqa mavzular yuzasidan qisqa va oddiy fikr bildiradi. Bunda "nazarimda", "men bunday deb o'ylamayman", "bu aniq", "tasdiqlayman", "tasdiqlamayman", "shunday taxmin qilaman", "shoyad" kabi oddiy munosabatlar turini ko'rsatadi.

Maqsadga yo'naltirilgan mashg'ulot

9-sinfga mos "kafeda buyurtma berish", "sayohat firmasida ma'lumot so'rash" kabi ma'lumotlarni so'raydi yoki beradi va oddiy vazifalarni bajaradi

9-sinfga mos shaxsiy muammolar bo'yicha maslahat berish, sayohatni rejalashtirish, muktabda mukammal sharoit yaratish kabi vaziyatlarda muhokama qilish va maqsadga erishish yoki yechim topish uchun suhbatda oddiy jumlalar yordamida gapiradi.

Matn bilan ishslash

9-sinfga mos mavzularda o'zi yoki boshqalar bilan hamkorlikda veb sahifa, devoriy gazeta kabilarni ishlab chiqadi hamda uni jumlalar yordamida aytib beradi.

O'qish

Umumiyo o'qib tushunish

9-sinfga mos yoki tanish mavzularda so'zlar, iboralar, juda qisqa va oddiy jumlalarni o'qiydi va tushunganini moslashtirish, raqamlar bilan belgilash orqali ko'rsatadi.

9-sinfga mos yoki tanish mavzuga oid juda qisqa va oddiy, badiiy va badiiy haqiqatga asoslangan matnlarni o'qiydi va tushunganini asosiy g'oyasi uchun sarlavha tanlash, savollarga javob berish orqali namoyish qiladi.

9-sinfga mos tanish yoki boshqa mavzuga oid, oddiy badiiy yoki haqiqatga asoslangan matnni o'qiydi va undagi aniq ma'lumotlarni tushunganini namoyish qiladi. Bunda dastavval matning umumiyo ma'nosini anglash, matndagi maxsus ma'lumotlarni topish va so'zlarning ma'nosini kontekstdan topish kabi o'qish usullarini qo'llaydi.

Yo'nalishni aniqlash uchun o'qish

9-sinfga mos tanish predmetlar va joylar kabi maktab va parkka tegishli qoidalar, ish soatlari haqidagi belgilari, e'lonlar, qisqa va oddiy belgilarni o'qiydi va tushunganini namoyish etadi.

Yozishmalarni o'qish

9-sinfga mos yoki boshqa mavzular haqidagi oddiy xat, elektron pochta yoki xabarni o'qiydi hamda asosiy mavzular va kerakli ma'lumotlarni aniqlaydi.

Tartibli ma'lumotlarni o'qib tushunish

9-sinfga mos yoki boshqa mavzulardagi oddiy matnlarni o'qiydi va ulardagi paragraflar tartibi, paragraflar uchun mos sarlavhalar, ritorik uslub va hokazolar haqidagi oddiy matnni tashkil qilishni o'qib tushunganini namoyish etadi.

9-sinf darajasiga mos yoki tanish mavzu bo'yicha sodda tilda diagramma va veb sahifalarda berilgan ma'lumotlarni o'qiydi va tushunganini namoyish etadi.

Internet yoki kitoblardagi 9-sinf darajasiga mos mavzularda qisqa va oddiy ma'lumotlarni o'qiydi, baholaydi va sharhlaydi.

9-sinf darjasiga mos qisqa va oddiy matnlardagi ma'lumotlarni o'qib, solishtiradi va taqqoslaydi.

Ko'rsatmalarni o'qish

9-sinf darjasiga mos oddiy ko'rsatmalarni o'qiydi va tushunganini ko'rsatadi, masalan, ularni ketma-ketlikda joylashtiradi, bajaradi, navbatdagisini taxmin qiladi, farqini aniqlaydi va hokazo.

Yozish

Umumiy yozish ko'nikmasini rivojlantirish

9-sinf darjasiga mos shaxsiy tajribalar, tanish va boshqa mavzular bo'yicha so'zlar, oddiy jumlalar, oddiy paragraflar va qisqa va oddiy matnlarni yozadi.

9-sinf darjasiga mos keladigan bosh harf va tinish belgilaridan to'g'ri foydalanadi.

9-sinf darjasiga mos tanish yoki boshqa mavzu bo'yicha 70 ga yaqin so'zdan iborat oddiy tavsifni yozadi. Bunda yo'naltiruvchi savollar yoki namuna beriladi.

Yozishmalar

9-sinf darjasiga mos shaxsiy, tanish mavzu yoki boshqa mavzu haqida qisqa va oddiy elektron pochta xat yoki xabar yozadi.

Maqsadga yo'naltirilgan yozish

Oddiy asosiy g'oyalari bo'yicha yozganlarini qayta ko'rib chiqish uchun o'zi va tengdoshlari fikr-mulohazalarini ko'rib chiqadi.

Matn bilan ishlash

Og'zaki matnni so'zlar, iboralar yoki qisqa va oddiy jumlalar bilan qayta ishlaydi. Bunda suhabatni tinglash va asosiy ma'lumotlarni aniqlash kabi tanish matnlari beriladi.

9-sinf darjasiga mos yozma matnni so'zlar, iboralar yoki oddiy jumlalar, tanish yoki boshqa mavzular bo'yicha qayta ishlashni amalga oshiradi, masalan, matnni o'qiydi va diagramma, jadval, xarita va boshqalarni to'ldiradi.

9-sinf darjasiga mos grafika, xarita yoki diagrammalarga iboralar yoki qisqa va oddiy jumlalar bilan izoh yozadi.

Til kompetensiyasi

Grammatik kompetensiya

9-sinf darjasiga mos grammatik tuzilmalarni eshitib, tushunganini aniqlash, tanlash, amalda qo'llash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish etadi.

9-sinf darjasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganini namoyish etadigan sodda jumlalarni ayta oladi.

9-sinf darjasiga mos grammatik tuzilmalarni yozma matn asosida tushunganini moslashtirish, kataklarni belgilash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish etadi.

9-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganini namoyish etadigan so'zlar, jumlalar va matnlarni yozadi.

Leksik kompetensiya

9-sinf darajasiga mos mavzulardagi so'zlarni eshitib, tushunganini moslashtirish, katakchalarni belgilash, gapirish va hokazolar orqali namoyish etadi.

9-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganini ko'rsatadigan so'zlar hamda jumlalarni aytadi.

9-sinf darajasiga mos mavzulardagi so'zlarni yozma matn asosida tushunganini namoyish etadi.

9-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganini namoyish etadigan so'zlar hamda jumlalarni yozadi.

10-sinf

Nutqiy kompetensiya

Tinglab tushunish

Tinglash orqali umumiy mazmunni tushunish

10-sinfga mos so'zlar, iboralar, jumlalarni tushunganligini qo'l bilan ko'rsatish, javob berish, tanlash va h.k.lar orqali namoyish etadi.

10-sinfga mos shaxsiy mavzular va ma'lumot beruvchi matnlar yuzasidan monologlar, ma'ruzalar, izohlar, faktlarga asoslangan matnlarni tinglab, ularning asosiy g'oyasini tushunadi.

10-sinfga mos qisqa matnlar, masalan, shaxsiy va boshqa mavzulardagi izohlar, faktlarga asoslangan matnlar, hikoyalari yuzasidan aniq belgilarni tinglab tushunadi.

10-sinfga mos fonema, so'z va jumlalarning talaffuz va intonatsiya xususiyatlarini, masalan, tovushlar artikulyatsiyasi, so'zlar va jumlalar urg'usi, intonatsiya orqali aniqlay oladi.

O'zaro suhbatni tushunish

Shaxsiy ma'lumot va 10-sinf darajasiga mos boshqa mavzular haqidagi suhbatlarning asosiy ma'nosini tushunadi.

10-sinfga mos shaxsiy va boshqa mavzular haqidagi suhbatlarning alohida belgilarini tinglab tushunadi.

10-sinfga mos suhbatdagi so'zlovchilarning vazifalari, his-tuyg'ulari va munosabatini aniqlay oladi.

E'lonlar va ko'rsatmalarni tinglab tushunish

10-sinf darajasiga mos darsda beriladigan ko'rsatmalar, masalan, *slayddagi qaydlarni yozib oling, tarqatma materialni to'ldiring* kabilarga rioya qiladi.

10-sinf darajasiga mos biror narsani yasash yoki tayyorlash jarayoni, masalan, onlayn profil, taqdimot ishlab chiqish va insho tuzish jarayonini kuzatish, aniqlash va tartibga solish haqidagi nutqni tinglab tushunadi.

Gapirish

Umumiy so'zlashuv ko'nikmalari

10-sinfga mos so'zlar, iboralar, matnlardagi jumlalarni ayta oladi. Aniqlik yetishmasligi mumkin.

10-sinf darajasiga mos fonemalar, so'zlar, gap va dialoglarni to'g'ri qaytaradi, aniqlaydi va talaffuz qiladi. Bunda tovushlar artikulyatsiyasi, so'zlar va jumla tarkibidagi urg'ular, intonatsiyasiga e'tibor qaratadi.

10-sinfga mos keladigan tayyor va tezkor kontekstdagi kundalik va kam darajada tanish ssenariylar bo'yicha pragmatik o'zlashtirishni namoyish etadi. Bunda guruhda muhokama, ma'lumot so'rash, tasdiqlash yoki rad etish, rozilik bildirish, tushunish,

berilgan savollarga zudlik bilan javob berish kabi yetarli darajadagi tayyorgarlik asosida pragmatik kompetensiyani namoyish etadi.

Monolog

10-sinfga mos mavzularda oldindan tayyorlangan va mashq qilgan holda aniqlik bilan monolog ayta oladi.

Umumiy og'zaki muloqot

10-sinfga mos shaxsiy ma'lumotlar, qiziqishlari va mavzularga oid qisqa va oddiy savollarni so'raydi va javob beradi.

10-sinfga mos kundalik mavzular va boshqa mavhum mavzular haqida qisqa va oddiy suhbatga kirisha oladi. Bunda oddiy jumlalar qo'llanadi va savollar beriladi.

10-sinfga mos tanish mavzular va boshqa mavzular yuzasidan qisqa va oddiy fikr bildiradi. Bunda "shaxsan men", "nazarimda", "sizningcha qanday?", "bu ayni haqiqat", "tasdiqlash uchun ishonchim komil emas" kabi munosabatlar turini ko'rsata oladi.

Maqsadga yo'naltirilgan mashg'ulot

10-sinfga mos "muammoni tushuntirib berish", "ma'lumot almashish", "aniqlik kiritish" kabi ma'lumotni so'raydi yoki beradi va kundalik vazifani bajaradi.

10-sinfga mos so'rovnama o'tkazish, hamkorlikda taqdimot tayyorlash, variantlar ro'yxatini baholash kabi vaziyatlarda maqsadga erishish yoki yechim topish uchun muhokama qilish va tekshirishga doir suhbatlarda jumlalar yordamida gapiradi.

Matn bilan ishslash

10-sinfga mos mavzularda bir o'zi yoki boshqalar bilan hamkorlikda so'rovnama natijalari asosida diagramma, devoriy gazeta kabilarni ishlab chiqadi va puxta tuzilgan jumlalar yordamida aytib beradi.

O'qish

Umumiy o'qib tushunish

10-sinfga mos yoki tanish mavzularda so'zlar, iboralar, jumlalarni o'qiydi va tushunganini moslashtirish, raqamlar bilan belgilash orqali ko'rsatadi.

10-sinfga mos yoki tanish mavzuga oid juda qisqa va oddiy, badiiy va haqiqatga asoslangan matnlarni o'qiydi va tushunganini asosiy joylari uchun sarlavha tanlash, savollarga javob berish orqali namoyish qiladi.

10-sinfga mos tanish yoki boshqa mavzuga oid va oddiy badiiy yoki haqiqatga asoslangan matnni o'qiydi va undagi ma'lumotni tushunganini namoyish qiladi. Bunda dastavval matnning umumiy ma'nosini anglash, matndagi maxsus ma'lumotlarni topish va so'zlarning ma'nosini kontekstdan topish kabi o'qish usullarini qo'llaydi.

Yo'nalishni aniqlash uchun o'qish

10-sinfga mos tanish predmetlar va joylar, savdo markazlari, poyezd stansiyalariga tegishli qoidalar, ish soatlari haqidagi belgililar, e'lonlar, qisqa va oddiy belgilarni o'qiydi va tushunganini namoyish etadi.

Yozishmalarni o'qish

10-sinfga mos yoki boshqa mavzular haqidagi xat, elektron pochta yoki xabarni o'qiydi hamda asosiy mavzular va kerakli ma'lumotlarni aniqlaydi.

Tartibli ma'lumotlarni o'qib tushunish

10-sinfga mos yoki boshqa mavzulardagi oddiy matnlarni o'qiydi va ulardagi paragraflar tartibi, paragraflar uchun mos sarlavhalar, ritorik uslub va hokazolar haqidagi oddiy matnni tashkil qilishni o'qib tushunganini namoyish etadi.

10-sinfga mos, tanish yoki darajasiga mos mavzu bo'yicha kundalik so'zlashuv tilida diagramma va veb sahifalarda berilgan ma'lumotlarni o'qiydi va tushunganini namoyish etadi.

Internet yoki kitoblardagi 10-sinf darajasiga mos mavzularda qisqa va oddiy ma'lumotlarni o'qiydi, baholaydi va sharhlaydi.

10-sinf darjasiga mos axborot matnlarini o'qib, solishtiradi va taqqoslaydi.

Ko'rsatmalarni o'qish

10-sinf darajasiga mos ko'rsatmalarini o'qiydi va tushunganini ko'rsatadi, masalan, ularni ketma-ketlikda joylashtiriadi, bajaradi, navbatdagisini taxmin qiladi, farqini aniqlaydi va hokazo.

Yozish

Umumiyyozish ko'nikmasini rivojlantirish

10-sinf darajasiga mos va boshqa mavzular bo'yicha mavhum va aniq g'oyalarni ifodalovchi so'zlar, jumlalar, paragraflar va matnlar yozadi.

10-sinf darajasiga mos keladigan bosh harf va tinish belgilaridan to'g'ri foydalanadi.

10-sinf darajasiga mos tanish yoki boshqa mavzu bo'yicha 80 ga yaqin so'zdan iborat turli tavsif, masalan, hikoya, tarjimai hol, maqola, elektron pochta va hokazo yozadi.

Yozishmalar

10-sinf darajasiga mos shaxsiy, tanish yoki boshqa mavzu bo'yicha qisqa va oddiy elektron pochta, xat yoki xabar yozadi.

Maqsadga yo'naltirilgan yozish

Asosiy g'oyalari va tafsilotlar bo'yicha yozganlarini qayta ko'rib chiqish uchun o'zi va tengdoshlari fikr-mulohazalarini ko'rib chiqadi va muhokamada ishtirok etadi.

Matn bilan ishlash

Og'zaki matnni, agar ular mavzu bilan yaqin bo'lsa, yozma jumllalarda qayta ishlaydi, masalan, qisqa monologni tinglaydi va asosiy ma'lumotlarni aniqlaydi va hokazo.

10-sinf darajasiga mos yozma matnni so'zlar, iboralar yoki oddiy jumllalar bilan tanish yoki boshqa mavzular bo'yicha qayta ishlash, masalan, matnni o'qish va diagramma, jadval, xarita va hokazolarni to'ldirishni amalga oshiradi.

10-sinf darajasiga mos grafika, xarita yoki diagrammalarga muhim fikrlarni qisqacha tavsiflovchi iboralar yoki jumllalar bilan izoh yozadi.

Til kompetensiyasi

Grammatik kompetensiya

10-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni eshitib, tushunganini aniqlash, tanlash, amalda qo'llash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish etadi.

10-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganini namoyish etadigan jumllalarni aytadi.

10-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni yozma matn asosida tushunganini moslashtirish, kataklarni belgilash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish etadi.

10-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganini namoyish etadigan so'zlar, jumllalar va matnlarni yozadi.

Leksik kompetensiya

10-sinf darajasiga mos mavzulardagi so'zlarni eshitib, tushunganini moslashtirish, katakchalarni belgilash, gapirish va hokazolar orqali namoyish etadi.

10-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganini ko'rsatadigan so'zlar hamda jumllalarni aytadi.

10-sinf darajasiga mos mavzulardagi so'zlarni yozma matn asosida tushunganini namoyish etadi.

10-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganini namoyish etadigan so'zlar hamda jumllalarni yozadi.

11-sinf

Nutqiyl kompetensiya

Tinglab tushunish

Tinglash orqali umumiyyozish mazmunni tushunish

11-sinfga mos so'zlar, iboralar, jumlalarni tushunganligini qo'l bilan ko'rsatish, javob berish, tanlash va h.k.lar orqali namoyish etadi.

11-sinfga mos shaxsiy mavzular va ma'lumot beruvchi matnlar yuzasidan monologlar, ma'ruzalar, izohlar, faktlarga asoslangan matnlarni tinglab, ularning asosiy g'oyasini tushunadi.

11-sinfga mos qisqa matnlar, masalan, shaxsiy va boshqa mavzulardagi izohlar, faktlarga asoslangan matnlar, hikoyalar yuzasidan aniq belgilarni tinglab tushunadi.

11-sinfga mos fonema, so'z va jumlalarning talaffuz va intonatsiya xususiyatlarini, masalan, tovushlar artikulyatsiyasi, so'zlar va jumlalar urg'usi, intonatsiya orqali aniqlay oladi.

O'zaro suhbatni tushunish

Shaxsiy ma'lumot va 11-sinf darajasiga mos boshqa mavzular haqidagi suhbatlarning asosiy ma'nosini tushunadi.

11-sinfga mos shaxsiy va boshqa mavzular haqidagi suhbatlarning alohida belgilarini tinglab tushunadi.

11-sinfga mos suhbatdagi so'zlovchilarning vazifalari, his-tuyg'ulari va munosabatini aniqlay oladi.

E'lolar va ko'rsatmalarni tinglab tushunish

11-sinf darajasiga mos darsda beriladigan ko'rsatmalar, masalan, *slayddagi qaydlarni yozib oling, tarqatma materialni to'ldiring* kabilarga rioya qiladi.

11-sinfga mos biror narsani yashash yoki tayyorlash jarayoni, masalan, so'rovnama va taqdimot ishlab chiqish, insho tuzish, biror loyihada ishtirok etish jarayonini kuzatish, aniqlash va tartibga solish kabilarni tushunadi.

Gapirish

Umumiy so'zlashuv ko'nikmalari

11-sinfga mos so'zlar, iboralar, matnlardagi jumlalarni ayta oladi.

11-sinf darajasiga mos fonemalar, so'zlar, gap va dialoglarni to'g'ri qaytaradi, aniqlaydi va talaffuz qiladi. Bunda tovushlar artikulyatsiyasi, so'zlar va jumla tarkibidagi urg'ular, intonatsiyasiga e'tibor qaratadi.

11-sinfga mos keladigan tayyor va tezkor kontekstdagi kundalik va kam darajada tanish ssenariylar bo'yicha pragmatik o'zlashtirishni namoyish etadi. Bunda guruhda muhokama qilish, ma'lumot so'rash, tasdiqlash yoki rad etish, rozilik bildirish, tushunish, takliflarni ishlab chiqish va ularga munosabat bildirish, muqobil yondashuvlarni taklif qilish, insonlarni fikr bildirishga chaqirish kabi yetarli darajadagi tayyorgarlik asosida pragmatik kompetensiyani namoyish etadi.

Monolog

11-sinfga mos mavzularda oldindan tayyorlangan va mashq qilgan holda aniqlik bilan monolog ayta oladi.

Umumiy og'zaki muloqot

11-sinfga mos shaxsiy ma'lumotlar, qiziqishlari va mavzularga oid qisqa va oddiy savollarni so'raydi va javob beradi.

11-sinfga mos kundalik mavzular va boshqa mavhum mavzular haqida qisqa va oddiy suhbatga kirisha oladi. Bunda oddiy jumlalar qo'llanadi va savollar beriladi.

11-sinfga mos tanish mavzular va boshqa mavzular yuzasidan qisqa va oddiy fikr bildiradi. Bunda "shaxsan men", "nazaramda", "sizningcha qanday?", "bu ayni haqiqat", "tasdiqlash uchun ishonchim komil emas" kabi munosabatlar turini ko'rsatadi.

Maqsadga yo'naltirilgan mashg'ulot

11-sinfga mos "muammoni tushuntirib berish", "ma'lumot almashish", "aniqlik kiritish" kabi ma'lumotni so'raydi yoki beradi va kundalik vazifani bajaradi.

11-sinfga mos so'rovnama o'tkazish, hamkorlikda taqdimot tayyorlash, variantlar ro'yxatini baholash kabi vaziyatlarda maqsadga erishish yoki yechim topish uchun muhokama qilish va tekshirishga doir suhbatlarda jumlalar yordamida gapiradi.

Matn bilan ishlash

11-sinfga mos mavzularda bir o'zi yoki boshqalar bilan hamkorlikda so'rovnoma natijalari asosida diagramma, poster kabilarni ishlab chiqadi va puxta tuzilgan jumlalar yordamida aytib beradi.

O'qish

Umumiy o'qib tushunish

11-sinfga mos yoki tanish mavzularda so'zlar, iboralar, jumlalarni o'qiydi va tushunganini moslashtirish, tanlash, raqamlar bilan belgilash, muhokama qilish, xulosa chiqarish, fikr bildirish orqali ko'rsatadi.

11-sinfga mos yoki tanish mavzuga oid juda qisqa va oddiy, badiiy va haqiqatga asoslangan matnlarni o'qiydi va tushunganini asosiy joylari uchun sarlavha tanlash, savollarga javob berish orqali namoyish qiladi.

11-sinfga mos tanish yoki boshqa mavzuga oid va oddiy badiiy yoki haqiqatga asoslangan matnni o'qiydi va undagi ma'lumotni tushunganini namoyish qiladi. Bunda dastavval matnning umumiy ma'nosini anglash, matndagi maxsus ma'lumotlarni topish va so'zlarning ma'nosini kontekstdan topish kabi o'qish usullarini qo'llaydi.

Yo'nalishni aniqlash uchun o'qish

11-sinfga mos tanish predmetlar va joylar, savdo markazlari, poyezd stansiyalariga tegishli qoidalar, ish soatlari haqidagi belgilar, e'lonlar, qisqa va oddiy belgilarni o'qiydi va tushunganini namoyish etadi.

Yozishmalarni o'qish

11-sinf ga mos yoki boshqa mavzular haqidagi xat, elektron pochta yoki xabarni o'qiydi hamda asosiy mavzular va kerakli ma'lumotlarni aniqlaydi.

Tartibli ma'lumotlarni o'qib tushunish

11-sinfga mos yoki boshqa mavzulardagi oddiy matnlarni o'qiydi va ulardagi paragraflar tartibi, paragraflar uchun mos sarlavhalar, ritorik uslub va hokazolar haqidagi oddiy matnni tashkil qilishni o'qib tushunganini namoyish etadi.

11-sinfga mos, tanish yoki darajasiga mos mavzu bo'yicha kundalik so'zlashuv tilida diagramma va veb sahifalarda berilgan ma'lumotlarni o'qiydi va tushunganini namoyish etadi.

Internet yoki kitoblardagi 11-sinf darajasiga mos mavzularda qisqa va oddiy ma'lumotlarni o'qiydi, baholaydi va sharhlaydi.

11-sinf darajasiga mos axborot matnlarini o'qib, solishtiradi va taqqoslaysi.

Ko'rsatmalarni o'qish

11-sinf darajasiga mos ko'rsatmalarni o'qiydi va tushunganini ko'rsatadi, masalan, ularni ketma-ketlikda joylashtiriadi, bajaradi, navbatdagisini taxmin qiladi, farqini aniqlaydi va hokazo.

Yozish

Umumiy yozish ko'nikmasini rivojlantirish

11-sinf darajasiga mos va boshqa mavzular bo'yicha mavhum va aniq g'oyalarni ifodalovchi so'zlar, jumlalar, paragraflar va matnlar yozadi.

11-sinf darajasiga mos keladigan bosh harf va tinish belgilaridan to'g'ri foydalananadi.

11-sinf darajasiga mos tanish yoki boshqa mavzu bo'yicha 90 ga yaqin so'zdan iborat turli tavsif, masalan, hikoya, tarjimai hol, maqola, elektron pochta va hokazo yozadi.

Yozishmalar

11-sinf darajasiga mos shaxsiy, tanish yoki boshqa mavzu haqida qisqa va oddiy elektron pochta, xat yoki xabar yozadi.

Maqsadga yo'naltirilgan yozish

Mavhum, shuningdek, aniq mavzular bo'yicha yozganlarini qayta ko'rib chiqish uchun o'z-o'zini va tengdoshlarning fikr-mulohazalarini ko'rib chiqadi va muhokamada ishtiroy etadi.

Matn bilan ishlash

Og'zaki matnni, agar ular mavzu bilan yaqin bo'lsa, yozma jumlalarda qayta ishlaydi, masalan, qisqa nutqni tinglaydi va asosiy ma'lumotlarni yozadi va hokazo.

11-sinf darajasiga mos yozma matnni so'zlar, iboralar yoki oddiy jumlalar, tanish yoki boshqa mavzular bo'yicha qayta ishlash, masalan, matnni o'qish va diagramma, jadval, xarita va hokazolarni to'ldirishni amalga oshiradi.

11-sinf darajasiga mos grafika, xarita yoki diagrammalarga muhim fikrlarni qisqacha tavsiflovchi iboralar yoki jumlalar bilan izoh beradi.

Til kompetensiyasi

Grammatik kompetensiya

11-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni eshitib, tushunganini aniqlash, tanlash, amalda qo'llash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish etadi.

11-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganini namoyish etadigan jumlalarni ayta oladi.

11-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni yozma matn asosida tushunganini moslashtirish, kataklarni belgilash, so'zlashish va hokazolar orqali namoyish etadi.

11-sinf darajasiga mos grammatik tuzilmalarni tushunganini namoyish etadigan so'zlar, jumlalar va matnlarni yozadi.

Leksik kompetensiya

11-sinf darajasiga mos mavzulardagi so'zlarni eshitib, tushunganini moslashtirish, katakchalarni belgilash, gapirish va hokazolar orqali namoyish etadi.

11-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganini ko'rsatadigan so'zlar hamda jumlalarni aytadi.

11-sinf darajasiga mos mavzulardagi so'zlarni yozma matn asosida tushunganini namoyish etadi.

11-sinf darajasiga mos so'zlarni tushunganini namoyish etadigan so'zlar hamda jumlalarni yozadi.

CHET TILLARINI O'QITISH MAZMUNI

O'qitish mazmuni jahonda e'tirof etilgan didaktik ta'llimotga binoan bilim, ko'nikma va malakalarni o'z ichiga oladi. Chet tillni amaliy o'rganishda lingvistik nazariy bilimlar bayon etilmaydi. Bilim til materialini bilish (ko'nikma) va uni o'zlashtirishda yuz beradigan qiyinchiliklarni oddiy so'zlar bilan sodda tilda tushuntirish, ya'ni xatolarning oldini olishga qaratilgan ko'rsatma ma'nosini bildiradi. Ko'nikma tarkibiga kiradigan amaliy qoida ona tili va chet tilida farqlanadigan yoki til ichki interferensiyasini keltirib chiqaradigan chet tili hodisalari bo'yicha beriladi (masalan: artikl' (ona tilida yo'q), otning ko'plik shakli (birlik shakli leksik birlik hisoblanadi) yoki ingliz tilidagi otning ko'plik shakli, qaratqich kelishigi, fe'lning sodda hozirgi zamondagi uchinchi shaxs birlik shakli (har uchalasi [z], [s], [iz] qabilida talaffuz etiladi va til ichki interferensiyasiga sabab bo'ladi).

O'qitish mazmuni komponentlaridan til materiali o'rganilmish chet till sistemasidan minimum sifatida tanlanadi (o'quvchi uchun u lisoniy maksimum hisoblanadi). Minimum til o'rgatish uchun zarur va yetarli bo'lmog'i kerak. Tanlangan minimumdagи lisoniy birliklarni o'zlashtirishda

qiyinchilik tug'diradigan qismigina til materialining o'rgatish mazmunini tashkil etadi va o'quv dasturidan o'rinni oladi.

Chet til o'qitish mazmuni uch tarkibli ta'limiy hodisadir:

- 1) nutq mavzulari;
- 2) ko'nikma va malakalarga qo'yiladigan talablar;
- 3) til materiali.

O'qitish mazmuni mavjud sharoitga ko'ra, jumladan, o'quv predmetiga ajratilgan vaqtga qarab tanlanadi.

Asosiy nutq mavzulari o'quvchining kundalik hayoti, ijtimoiy hayoti hamda uni o'rabi turgan atrof-muhit, O'zbekiston va tili o'rganilayotgan mamlakatga oid kichik mavzularni o'z ichiga qamrab oladi.

O'quv dasturida sinflar bo'yicha taqsimlangan asosiy mavzular miqdori darslikda shu miqdordagi bo'limlar bo'lishi kerak, degan ma'noni anglatmaydi. Asosiy mavzular tarkibidagi kichik mavzular ham til materiali hajmidan kelib chiqqan holda alohida bo'lim bo'lishi mumkin. Tanlab olingan mavzu va matnlar o'quvchilar yoshi va qiziqishlariga mos bo'lishi kerak.

Dasturda "Loyiha ish"lari ham sinflar kesimida kiritildi. Loyiha ishi – bu o'quvchi yoki bir guruh o'quvchilar tomonidan berilgan vazifa yoki muammo yechimini rejalashtirishdan to natijani taqdim etishgacha bo'lgan mustaqil ishlash jarayonidir. Loyihaviy ish demokratik va harakatga yo'naltirilgan ta'lim usuli bo'lib, unda o'quvchilar vazifa yoki muammo ustida ishlash uchun birlashadilar va shu bilan birga ularning har doim faol bo'lishi va maksimal shaxsiy mas'uliyat bilan o'rganishlari ta'minlanadi.

Umumiy o'rta ta'lim maktabalarida chet til o'quv predmetiga ajratilgan soatlar miqdori:

- I sinfda haftasiga 2 soat (o'quv yiliga 66 soat).
- II-IV sinflarda haftasiga 2 soat (o'quv yiliga 68 soat).
- V-XI sinflarda haftasiga 3 soat (o'quv yiliga 102 soat).

INGLIZ TILI GRAMMATIK MINIMUMI

1-sinf (A1)

1-sinfda quyidagi grammatik hodisalar leksik usulda (qoida bermasdan) o'rgatiladi.

- **"to be" fe'lining hozirgi zamon shakllari (am, is, are):** *My name is ... . Hello, I'm ... . It is a ... . My favorite color is ... . Is it a ball?*
- **Maxsus so'roq gaplar:** *What is your name? How old are you? Where is the doll?*

- **Oddiy hozirgi zamon (tasdiq, so‘roq gaplar, qisqa javoblar):** Do you have green eyes? I have green eyes. I like bananas.
- **Kishilik olmoshlari (I, He, she, it, we, you, they):** I’m in the kitchen. She is ... . We are ... . It is a kite.
- **Ko‘rsatish olmoshlari (this, that):** Who is this? Who is that? This is my mother.
- **Egalik olmoshlari (my, your, his, her):** What is your name? My favorite color is ... . This is her mother.
- **Buyruq mayli:** Open your books. Stand up. Sit down.
- **Shaxssiz gaplar:** It is electric. It is green.
- “can” (qila olmoq) modal fe’li: Can you swim? I can climb.
- **Otlarning ko‘plik shakli:** six books, feet, arms.
- **How many?** (sanaladigan otlar bilan)
- **How much?** (sanalmaydigan otlar bilan)

2-sinf (A1)

- **Hozirgi zamonda “to be” fe’lining (am, is, are) shakllari:** I am... . She is ... . Is it a ... ? Yes, it is./ No, it is not. It is not a ... .
- **Maxsus so‘roq gaplar:** What are you wearing? Where is your brother?
- **Oddiy hozirgi zamon fe’li:** Do you like cereal? Yes, I do/No, I don’t. My friend likes fish. I go to school.
- **Hozirgi davomli zamon fe’li:** What are you wearing today? I am wearing a blue skirt.
- **Ko‘rsatish olmoshlari (this, that, these, those):** This/that is a pen. What are these?
- **Buyruq mayli:** Do your homework. Look at me.
- **I like + doing something:** I like playing basketball. Do you like flying a kite?
- **Artikl: a (an), the**
- **Otlarning ko‘plik shakli:** a goat – goats, an apple – apples.
- “can” (qila olmoq) modal fe’li: I can... .
- **Sanoq va tartib sonlar:** one – the first, two – the second.
- **Payt predloglari:** at, in, on.
- **O‘rin predloglari:** at, in, on, behind, in front of, between, next to: I am at the pet store. The lamp is on the table. The toy story is behind the clothing store.
- **There is / are:** There’s a couch in the bathroom. There are four chairs in the classroom.
- **Let’s!**

3-sinf (A1)

- **Oddiy hozirgi zamon fe'li (so'roq, tasdiq, inkor shakllari):** *Do we have science on Tuesdays? Yes, we do./No, we don't. What time do you get up? I get up at seven o'clock. So do I./ I don't.*
- **Hozirgi davomli zamon fe'li:** *What are you doing? We're playing baseball.*
- **I like/enjoy/love + doing something:** *He doesn't like reading books. Does he enjoy doing the dishes?*
- **O'rın predloglari:** *between, opposite, in front of, behind, next to.*
- **Alternative so'roq gaplar:** *Is this a bedroom or a living room? It is a...*
- **A lot of, some, any ravishlari;**
- **Payt ravishlari:** *usually, sometimes, often.*
- **Egalik olmoshlarning absolyut shakllari:** *mine, yours, his, hers, its, ours, theirs.*
- **Modal fe'l:** *can*

4-sinf (A1)

- **"to be" fe'lining o'tgan zamon shakllari: was/were:** *Where were you yesterday morning? It was cold and rainy yesterday.*
- **Sifatning qiyosiy darajasi:** *noisy(ier), quiet(er), fast(er), slow(er), Gorillas are bigger than pandas.*
- **Ibora:** *I want to be.... He/She wants to be a singer.*
- **Ibora:** *to be good at, She is good at skiing, What are you good at?*
- **Iboralar:** *How much...? How often...? How tall...? How high...? How tall are you?*
- **Should феъли (maslahat berish ma'nosida):** *You should feed your pet.*
- **Would like iborasi:** *I would (=I'd) like.... Would you like...?*
- **Iboralar:** *- Please pass me some bread. – Here you are.- Thank you, it's (=it is) very nice.*
- **Otlarning egalik kelishigi:** *This is Sally's book.*
- **Payt ravishlari:** *always, usually, sometimes, often, never, every day.*
- **Buyruq mayli:** *Go straight ahead. Turn left/right at the bank. Stop!*
- **Ibora:** *to look like, What does he/she look like?*
- **Ibora:** *What's the matter? She has a stomachache.*

5-sinf (A1+)

- **Egalik olmoshlari;**

- **Maxsus so‘roq gaplar;**
- **O‘tgan zamon:** *I studied English, What did you do last weekend?*
- **O‘tgan zamon noto‘g‘ri fe’llar:** *ate, caught, drank, had, saw, swam, went.*
- **Sifat darajalari:** *smart-smarter-the smartest, fast-faster-the fastest, heavy-heavier-the heaviest; the most dangerous;*
- **Modal fe’llar:** *should, have to:* *We shouldn’t shout in class. I have to make my bed.*
- **Tartib sonlar suffiksi:** -th
- **Gerund:** *I like reading. I enjoy skating.*
- **Obyekt kelishigidagi kishilik olmoshlari;**
- **Ibora:** *to be made of, It is made of cotton.*

6-sinf (A1+)

- **Ibora:** *I was born in....*
- **O‘tgan zamonda qo‘shma gaplar:** *The weather was great when we arrived. When I was six, I went to Florida.*
- **To‘g‘ri fe’llarning o‘tgan zamon shakli:** *lived, worked, washed, tried.*
- **Noto‘g‘ri fe’llar:** *be-was/were, go-went, buy-bought, see-saw.*
- **Murakkab to‘ldiruvchi:** *We wanted to sleep outside. You asked me to wash the cups and bowls.*
- **Sifat darajalari:** *Who’s better at making sculptures, my sister or me?*
- **Ravishlar:** *slowly, loudly. She sings beautifully.*
- **Modal fe’llar:** *should, need, We should use wind and solar power. What abilities do we need for physical activities?*
- **“can” modal fe’lining o‘tgan zamon shakli:** *could, People could buy books in 1980. Could you play online games when you were young? Yes, I could/No, I couldn’t.*
- **Ibora:** *to be going to, They’re going to travel. What are you going to do?*
- **Payt predloglari:** *before, after.*
- **Sanoq va tartib sonlar:** *hundred, thousand, twentieth.*
- **Miqdorni ifodalash:** *it’s about..., it’s more than..., but less than..., 1 meter – 100 centimeters.*
- **Iboralar:** *to be best at, to be worst at, Lily is the best at juggling, He’s the worst at math.*
- **Bog‘lovchili sodda ergash gaplar (Relative clauses):** *The town where we had our parade. The costume that I made. My friend who lives on my street.*

7-sinf (A2)

- **Hozirgi oddiy va davomli zamon (tasdiq, so‘roq, inkor shakllari):** *What sport does Millie like? I go to school every day. I am watching TV.*
- “to be”, “have/has got” **shakllari (umumlashtiruv)**: *I’ve got a brother and a sister. There was a building.*
- I like/don’t like/hate/love + -ing: *My mom loves / hates listening to opera.*
- O‘tgan zamon (tasdiq, inkor, so‘roq shakllari), to‘g‘ri va noto‘g‘ri fe’llar (umumlashtiruv);
- **Someone, anyone, everything, nothing, anywhere, etc. Did anyone come to your party?**
- **Pronouns and determiners:** mine, hers, ours, some, any, a lot of, a few, a bit of.
- **Hozirgi zamonda fe’lning majhul nisbati:** *This sport is called underwater hockey.*
- **Tasdiq so‘roq gap:** - It’s lovely, isn’t it? – Yes, it is.
- **Sanaladigan va sanalmaydigan otlar;**
- **Faqat ko‘plikda ishlatiladigan otlar:** trousers, pants, jeans, glasses....
- **Predloglar:** by bus/air/train, on foot, on Monday, in 1984.
- **So‘z yasash:** fe'l + ing = sifat, amazing.

8-sinf (A2)

- **Sifat darajalari (qiylash va orttirma):** as...as, so...as, than.
- **Modal fe’llar:** can/could, should/shouldn’t, have to/don’t have to, need, must.
- **Predloglar:** across, next to, beside, in front of, near, opposite, outside, through.
- **O‘tgan oddiy va davomli zamon (umumlashtiruv);**
- **O‘tgan zamonda fe’lning majhul nisbati;**
- **Kelasi zamon:** Future with “going to”, “will”, “shall”.
- **as, because, so, when kabilardan foydalanish;**
- **Adverbs of degree, Adverbs of manner;**
- **Iboralar:** Would you like to...? I would (I’d) like to...
- **Qo‘shma otlar (Compound nouns):** bus+stop=bus stop.
- **Geografik joylar oldidan artikllarning ishlatilishi;**
- **Otlardan sifat yasash:** cloud – cloudy, snow – snowy, fog – foggy;
- **Qo‘shma fe’llar (Phrasal verbs):** get on, look after, turn on, pick up, etc.
- **Taklif iboralari:** Why don’t we..., Shall we..., Why not..., Let’s....

9-sinf (A2)

- **Hozirgi davomli zamonning kelasi zamon ma'nosida ishlatalishi:** *I'm meeting Julie later. We're playing tennis.*
- **Kelasi zamon:** *Future with "will", "may", "might". It may rain tomorrow.*
- **Davomli zamonda ishlatilmaydigan fe'llar:** *Verbs of thinking: believe, understand, know, think, mean, hope. Verbs to describe sensations: see, feel, hear, smell, taste.*
- **Qiyosiy va orttirma darajali ravishlar (Comparative and superlative adverbs):** *slow – slowly – more slowly – the most slowly.*
- **Egalik shakllari:** “*s*” va “*of*” ning ishlatalishi: *My brother's hat, A friend of mine.*
- **Modal fe'llar:** *must, mustn't, have to, don't have to (qo'shimcha ma'nolari);*
- **Gerund va Infinitive:** *She stopped writing. He stopped to buy some water.*
- **Aniqlovchilar:** *a, an, the, both, all, another, other.*
- **Nisbiy olmoshlar:** *who, which, that. An actor is a person who plays a part in a film or play.*
- **Noto'g'ri fe'llarning sifatdosh II shakli:** *go-gone, do-done.*
- **Hozirgi tugallangan zamon:** *ever, never, yet, just, already, since, for. I have spoken to a film star, Have you ever swum in a cold lake?*
- **O'zlik olmoshlari:** *myself, yourselves, etc. I stayed there by myself.*
- **Shart ergash gaplar (I shakli):** *If he isn't careful, he'll hurt himself.*
- **Hozirgi va o'tgan zamonda fe'lning majhul nisbati (umumlashtiruv);**

10-sinf (B1)

- **Zamonlar moslashuvi;**
- **Modal fe'llar (ehtimollik ma'nosida):** *can, must, might, could, etc.*
- **Bog'lovchili ergash gaplar (Relative clauses):** *The film that we saw last night was really funny.*
- **Shart ergash gaplar (Zero, first and second conditionals);**
- **Ko'chirma va o'zlashtirma gaplar:** *Harry said: "I want to leave". Harry said that he wanted to leave.*
- **O'zlashtirma buyruq gaplar:** *Dad asked me to open the door.*
- **Majhul nisbat (hozirgi, o'tgan zamonda, modal fe'llar bilan);**
- **“Unless”, “if not” shakllaridan foydalanish:** *Plants don't grow unless they have light.*
- **Iboralar:** *to be interested in, to be into, to be fond of, to be crazy about, to be keen on, to be afraid of.*
- **Ot yasovchi suffikslar:** - sion, - ment, - ance, - cy, -ist.

11-sinf (B1)

- **Sanoqli va sanoqsiz otlar, aniqlovchilar (umumlashtiruv):** *bread, cards, few, a few, much, several, no, plenty of, etc.*
- **Gerund and Infinitive (umumlashtiruv):** *My brother's good at singing. My mom can't stand doing housework. I would like to go.*
- **Zamonlar va ularning moslashuvi (umumlashtiruv);**
- **Ibora:** *used to, We used to live in a small flat.*
- **Modal fe'llar (umumlashtiruv):** *Modals of obligation, necessity and advice: must, need, ought to, should, have to, etc.*
- **Kelasi oddiy va davomli zamon:** *Will you be working all weekend?*
- **Shart ergash gaplar (umumlashtiruv);**
- **Tugallangan o'tgan zamon:** *I'd seen the film before but I enjoyed seeing it again.*
- **Majhul nisbat shakllari (umumlashtiruv);**
- **Bog'lovchili ergash gaplar (Relative clauses, umumlashtiruv);**
- **Artikllar (a, an, the, zero article, umumlashtiruv);**
- **Ko'chirma va o'zlashtirma gaplar (tasdiq, so'roq, inkor, buyruq) gaplar;**
- **Iboralar:** *have/get something done, see someone do/doing, need doing;*
- **Bog'lovchilar:** *In order to, so that, although, whereas, while, because, as.*
- **Predloglar:** *despite, in spite of, according to, because of, besides, instead of, unless.*
- **O'tish so'zlari:** *Actually, finally, firstly, to be honest, frankly speaking, however, etc.*

INGLIZ TILI FANIDAN TALAFFUZ MINIMUMI

- Unli tovushlar (20 ta) va undosh tovushlar (24 ta), urg'u va ohang (intonatsiya) talaffuz minimumidan o'rinn oladi. Ayni paytda talaffuzni o'rgatish mazmuni sifatida o'quvchilarga muayyan qiyinchilik tug'diradigan quyidagi fonetik hodisalarga maxsus e'tibor qaratiladi:
- **Unlilar:** qisqa [i ,e, æ, ɔ, u, Λ]; cho'ziq [i:, α:, ɔ:, u:, θ:]; diftonglar [ei, ai, ou, iə, εə, au, uə];
- **Undoshlar tizması** (consonant clusters): so'z boshida [sk, sp, st, fl, kl, pl, θr, tw, str, spr ...]; so'z oxirida [ks, ps, ts, ns, kt, ʃt, ʃn, tn, tl, nd, dz, gz, lz dn, bl, ld, vd, lts, ndz, nsl, nts, sts, ksts, ldrnz ...]; so'z o'rtasida [ntl, ndl, ndm, vnt...];
- **So'z oxirida jarangli undoshlar** [b, d, g, z, dʒ , ʒ , v];
- **Tovushlar oppozitsiyasi: qisqa-cho'ziqlik** [i-i:, ɔ- ɔ:, u-u:, Λ-α:]; diftonglar [ei-ai, iə-εə, ou-ɔi, uə-u, au-ou] undoshlar [f-p, r-l, vw, θs, θf, ðz, v, d, l, r, w].

- **Urg'u:** urg'uli va urg'usiz bo'g'in; ko'p bo'g'inli so'zda birlamchi va ikkilamchi urg'u; fraza urg'usi; gapda urg'u.
- **Intonatsiya** (ohang): ko'tariluvchi va pasayuvchi ohang. Gap turlarida farqlanuvchi intonastiya.
- Talaffuz minimumi darslik va o'quv qo'llanmalarini yaratish chog'ida leksik va grammatik materiallarning tanlanishi va taqsimoti bilan bog'liq holda sinflar bo'yicha mashqlarda o'zlashtirishga mo'ljallanadi.

UMUMIY O'RTA TA'LIM MAKTABLARIDA INGLIZ TILI FANIDAN HAR BIR SINFDA O'RGANILADIGAN MAVZULAR TAQSIMOTI

1-sinf (A1) 66 soat			
T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (A1)
0.	Salom!	- Tanishuv; - 1-10 sanoq sonlari; - Ranglar. Yoqtirgan rangini so'rash va aytish; - Salomlashish, sanoq sonlar va ranglarga oid so'zlarni tinglab tushunish; - Asosiy salomlashish, sanoq sonlar va ranglarga oid so'zlarni aytish;	6
1.	Maktab	- Maktab, sinfda va darsda ishlataladigan iboralar; - Sinf jihozlari nomlari; - O'quv qurollari nomlari; - Maktab, sinf va o'quv qurollariga oid so'zlarni tinglab tushunish; - Maktab, sinf va o'quv qurollariga oid so'zlarni aytish;	6
2.	O'yinchoqlar	- O'yinchoqlar nomlari; - O'yinchoqlarning tasviri; - Narsalarning nimadan yasalganligi; - O'yinchoqlarni tanishtirishni tinglab tushunish; - O'yinchoqlarni tasvirlash va unga oid so'zlarni aytish;	6
3.	Oila	- Oila a'zolar va qarindoshlar nomlari; - Oila a'zolarini tanishtirish; - Oila a'zolarini tanishtirishga doir audiolarni tinglab tushunish;	6
4.	Uyda	- Xona nomlari; - Xona jihozlari; - Oila a'zolari va xona nomlariga oid so'zlarni tinglab tushunish; - Oila a'zolari va xona nomlariga oid so'zlarni aytish; - Oila a'zolarining qayerdaligini so'rash va ayta olish;	6

5.	Mening tanam	- Tana a'zolari nomlari; - Tana a'zolariga oid so'z va sodda gaplarni tinglab tushunish; - Tana a'zolarini tasvirlash va unga oid so'zlarni aytish;	6
6.	Oziq-ovqatlar	- Mevalarning nomlari; - Oziq-ovqat nomlari; - Meva va oziq-ovqatga oid so'z va sodda gaplarni tinglab tushunish; - Meva va oziq ovqatga oid so'z va sodda gaplarni aytish;	6
7.	Harakatlar	- Turli harakatlar nomlari; - Turli harakatlarga oid so'z va sodda gaplarni tinglab tushunish; - Turli harakatlarga oid so'z va sodda gaplarni aytish;	6
8.	Hayvonlar	- Hayvonlarning nomlari; - Sifatlar; - Hayvonlar, ularning sifatlariga oid so'z va sodda gaplarni tinglab tushunish; - Hayvonlar, ularning sifatlariga oid so'z va sodda gaplarni aytish;	6
Takrorlash		4	
Loyiha ishi		6	
Nazorat ishi		2	
Umumiy		66	

2-sinf (A1) 68 soat			
T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (A1)
0.	Xush kelibsiz (Hello again!)	- 1-sinfda o'tilganlarni takrorlash; - Ingliz alifbosi bilan tanishuv; - Oila a'zolari va qarindoshlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, gapirish mashg'ulotlari; - Loyiha ishi;	6
1.	Transport vositalari	- Transport vositalari nomlari; - Transport vositalarini tasvirlash; - Loyiha ishi;	6
2.	Sevimli hayvonlar (Pets)	- Sevimli hayvonlar nomlari; - Sevimli hayvonini tasvirlash; - Loyiha ishi;	6
3.	Kiyimlar	- Kiyimlar nomlari; - Kiyimlarni tasvirlash; - Loyiha ishi;	6

4.	Xona va xona jihozlari	- Xona jihozlari nomlari; - Xonalarni tasvirlash; - Loyiha ishi;	6
5.	Oziq-ovqatlar	- Oshxona bilan tanishuv; - Maktab oshxonasida narsalar; - Oziq-ovqat nomlari; - Loyiha ishi;	6
6.	Mashg'ulotlar	- Turli mashg'ulotlar bilan tanishuv; - Yoqtirgan va yoqtirmagan mashg'ulotlarini ayta olish; - Loyiha ishi;	6
7.	Shaharda	- Jamoat joylari nomlari; - Binolarning qayerda joylashganligiga doir so'zlar; - Binolarning qayerda joylashganligini ayta olish; - Loyiha ishi;	6
8.	Fermada	- Dehqonchilik va chorvachilikka doir so'zlar; - Chorva hayvonlari va parrandalar nomlari; - Hayvon va parrandalarning nima qilayotganini tasvirlash; - Loyiha ishi;	6
Takrorlash		6	
Nazorat ishi		8	
Umumiy		68	

3-sinf (A1) 68 soat

T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (A1)
0.	Xush kelibsiz (Welcome)	- 2-sinfda o'tilganlarni takrorlash; - Narsa va harakatlarni so'ray olish; - Yil, oy nomlari; - Loyiha ishi;	6
1.	Hovlida	- Ayrim o'simliklar, hayvonlar, hasharot nomlari; - Sevimli hayvoni va uni tasvirlash; - Hayvon va hasharotlarning yashash muhitlari; - Loyiha ishi;	6
2.	Maktabda	- Maktab binolari; - Sinf xonalari nomlari; - Maktab va binolarni tasvirlash; - Loyiha ishi;	6
3.	Maktab kunlari	- Hafta kunlari nomlari;	6

		- Kunning turli vaqtлari (ertalab, tushdan keyin, darsdan keyin, kechqurun) - Maktab fanлari nomлari; - Sevimli kun va dars haqida gaphirish; - Loyiha ishi;	
4.	Mening kunim	- Kun davomидаги vazifalar va jarayonlar; - Kundalik mashg‘ulotlar va kun tartibi; - Vaqtни аята олиш; - Loyiha ishi;	6
5.	Uyda	- Uydagi jarayonlar; - Uyda qilinishi mumkin bo‘lgan vazifalar; - Oila davrasida qilinadigan mashg‘ulotlar; - Yoqtirgan va yoqtirmagan mashg‘ulotlarini aytish; - Loyiha ishi;	6
6.	Xobbilar	- Xobbi turlari; - Sport turlari; - Sevimli mashg‘uloti haqidagi qisqa va sodda matnlarni tinglab tushunish; - Sevimli mashg‘uloti haqidagi qisqa va sodda usulda gapira olish; - Loyiha ishi;	6
7.	Bozorda	- Bozorda sotiladigan narsalar; - Meva va sabzavotlar; - Bozor va xarid qilish haqidagi qisqa va sodda matnlarni tinglab tushunish; - Bozor va xarid qilish haqidagi qisqa va sodda gaplarni aytish; - Loyiha ishi;	6
8.	Sohilda	- Sohil va dam olishga oid so‘zlar; - Sohilda kerak bo‘ladigan narsalar; - Loyiha ishi;	6
Takrorlash		6	
Nazorat ishi		8	
Umumiy		68	

4-sinf (A1) 68 soat			
T/r	Mavzu nomi	O‘quv mazmuni	Soat (A1)
0.	Xush kelibsiz (Welcome back!)	- 3-sinfda o‘tilganlarni takrorlash; - Odamlarni tasvirlashga oid so‘zlar; - Loyiha ishi;	6
1.	Zavqli sport o‘yinlari	- Sport turlari, turli xil mashg‘ulotlarga doir so‘zlar; - Loyiha ishi;	6
2.	Shahar bo‘ylab	- Turli jamoat joylari; - Xizmat ko‘rsatish va davlat xizmatlariga doir so‘zlar;	6

		- Yo'nalişlar; - Loyha ishi;	
3.	Ishda	- Kasb nomlari; - Mehnat faoliyatiga doir so'zlar; - Loyha ishi;	6
4.	Yovvoyi hayvonlar	- Turli yovvoyi hayvonlar nomlari; - Hayvonlarning sifatlari; - Yashash muhitlariga doir so'zlar; - Loyha ishi;	6
5.	Oziq ovqat va ichimliklar	- Oziq-ovqat nomlari; - Turli ichimliklar nomlari; - Payt ravishlari; - Yoqtirgan va yoqtirmagan ovqatlarini aytish; - Loyha ishi;	6
6.	Salomatlik	- Tana a'zolari; - Turli kasalliklar nomlari; - Salomatlik haqida maslahat olish; - Loyha ishi;	6
7.	Binolar	- Binolar, ularning joylashuvi, binoning qismlari; - Xonalar nomlari; - Binolar qayerda joylashganligiga doir so'zlar; - Loyha ishi;	6
8.	Ob-havo	- Ob-havo, fasllar, kundalik o'zgarishlar; - Iqlimga doir so'zlar; - Loyha ishi;	6
Takrorlash		6	
Nazorat ishi		8	
Umumiy		68	

5-sinf (A1+) 102 soat

T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (A1+)
0.	Dunyo bo'ylab	- Turli mamlakatlar nomlari; - Sanalar; - Madaniyatga doir so'zlar; - Festivallar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
1.	Oila va sevimli hayvonlar	- Oila a'zolari va sevimli hayvonlarga doir so'zlar; - Oila a'zolari va sevimli hayvonlarni tasvirlashga doir so'zlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
2.	Kundalik hayot	- Murojaat qilish, yordam so'rash, xat yozishga doir so'zlar;	7

		- O'zini tutishga doir so'zlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	
3.	Dengiz dunyosi	- Suv hayvonlari, baliq turlari nomlari; - Suv olamiga doir so'zlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
4.	Zamonaviy texnologiyalar	- Turli zamonaviy texnologiya vositalari nomlari; - Yashash muhitlariga doir so'zlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	8
5.	Atrof-muhit	- Atrof muhit, iqlim va tabiiy hodisalarga doir so'zlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	8
6.	Uyda	- Oilaviy mashg'ulotlar; - Uyda qilinadigan ishlarga doir so'zlar; - Ko'plikka doir so'zlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	8
7.	His-tuyg'ular	- Kayfiyat, his-tuyg'ularga doir so'zlar; - Hayotiy ko'nikmalar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	8
8.	Sport	- Turli xil mashg'ulotlar va sport nomlari; - Tashqrarda bajariladigan mashg'ulotlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	8
Takrorlash		12	
Loyiha ishlari		10	
Nazorat ishi		12	
Umumiy		102	

6-sinf (A1+) 102 soat			
T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (A1+)
0.	Fasllar va ob-havo	- Fasllar, ularning xususiyatlari, ob-havo ma'lumotlariga doir so'zlar; - Fasllar va ob-havoni tasvirlay olish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	6

1.	Sayohatda	- Sayrga, sayohatga chiqish, dam olish haqida; - Sayohat davomida kerak bo'ladigan narsalar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	8
2.	Talantlar shousi	- Noyob qobiliyat turlari; - Noyob qobiliyatga ega shaxslar haqida; - Qiyo slash; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
3.	Dunyo taomlari	- Dunyo taomlari, ovqatlanish madaniyati haqida; - Turli oziq-ovqat nomlari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
4.	Musiqa	- Musiqiy asboblar; - Musiqiy janrlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	8
5.	Tarix va bugun	- O'tmishda va hozirda mavjud narsalarni qiyosiy o'tganish; - Bugungi kunda ishlatilmaydigan narsalar haqida; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	8
6.	Atrof-muhit	- Atrof-muhitga doir so'zlar; - Turli resurslar; - Energiya manbalari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	8
7.	Fazoda	- Fazo, kosmos, atronomik hodisalar; - Sayyoralar va kosmosni o'rganishga doir so'zlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	9
8.	Mashhur kishilar	- Dam olish va o'yin-kulgu bilan bog'liq so'zlar; - Ko'ngilochar dasturlar; - Mashhur kishilar va ularni tasvirlash; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	9
Takrorlash		12	
Loyiha ishlari		10	
Nazorat ishi		12	
Umumiy		102	

7-sinf (A2) 102 soat

T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (A2)
0.	Sinfda	- Sinf jihozlari, o'quv qurollari; - Sanoq va tartib sonlar; - Maktabda ishlataladigan iboralar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
1.	Sport o'yinlar va	- Sport va o'yinlar, noodatiy sport turlari; - Sport jihozlari; - Turli mashg'ulotlar va ularni tasvirlashga oid so'zlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	5
2.	Kun tartibi	- Kundalik qilinadigan ishlar; - Kun tartibiga oid birikmalar; - Oziq-ovqat nomlari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
3.	Musiqa	- Musiqa janrlari; - Musiqiy asboblar nomlari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
4.	His-tuyg'ular	- Kundalik hayotdagi his-tuyg'ularni ifodalovchi sifatlar; - Emotsiya va his-tuyg'ular turlari hamda ularni ifodalash; - Marosim va tadbirlar, taklifnomalar; - Marosimlarni rejalashtirish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
5.	Tarixiy voqealar	- O'tmishdagi voqealar va tarixiy binolarga oid so'zlar; - Tarixdagi mashhur kishilar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
6.	Kasblar	- Kasblar nomlari; - Kasblarni tasvirovchi sifatlar; - Ish faoliyatiga oid birikmalar; - O'smirlar uchun ishlar; - Ish taklifi va ishdagi faoliyat; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
7.	Sayohat	- Sayohat va dam olishga doir so'zlar va iboralar; - Sayohat bilan bog'liq voqealarni tasvirlash; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
8.	Sevimli joylar	- Sevimli joylar haqida;	7

		- Sevimli xona va binolarni tasvirlash; - Bo'sh vaqtida qilinadigan mashg'ulotlar; - Uydagи xavfsizlik qoidalari haqida; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	
9.	Kiyimlar va moda	- Kiyimlar va kiyinish uslubiga doir so'z va iboralar; - Moda va unga doir mavzular; - Kiyimlar qanday materiallardan tayyorlanganligi haqidagi ma'lumotlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
10.	Xarid	- Bozor, xaridga doir so'z va iboralar; - Sotish va sotib olish bo'yicha muloqotga kirishish; - Miqdor va o'Ichovlar; - Tadbirkorlik haqida; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
Takrorlash	15		
Loyiha ishlari	15		
Nazorat ishi	12		
Umumiy	102		

8-sinf (A2) 102 soat

T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (A2)
1.	Oziq-ovqatlar	- Oziq-ovqatlar, meva-sabzavotlar, ichimliklar nomlari; - Tashqrarda ovqatlanishga oid so'zlar; - Ovqatlar menyusi; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	5
2.	Zamonaviy texnologiyalar	- Zamonaviy texnologiyalar bilan tanishuv; - Kompyuter va internetga oid so'zlar; - Ijtimoiy tarmoqlar va bloglar yozish haqida; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
3.	Salomatlik	- Kasallik turlari; - Salomatlik va sog'likka doir so'z va iboralar; - Sog'lom bo'lish uchun maslahat so'rash va berish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	5
4.	Shahar bo'ylab	- Shahardagi jamoat joylari nomlari; - Joylashuv va yo'nalishlar; - Murakkab otlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7

5.	Tabiat mo'jizalari	- Geografik hodisalar va ularni tasvirlash; - Ob-havo, iqlim haqidagi ma'lumotlar; - Geografik joylar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	6
6.	Hayvonlar	- Hayvonot dunyosi bilan tanishuv; - G'aroyib hayvonlar nomlari va ularni tasvirlash; - Hayvonlarni himoya qilish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	6
7.	Televideniye va ko'ngilochar dasturlar	- Televideniye va unga doir so'z va birikmalar; - Ko'ngilochar dasturlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	5
8.	Kitoblar va jurnallar	- Kitoblar va ularning janrlari haqida; - Gazeta va jurnallar bilan tanishuv; - O'smirlar uchun jurnallar; - Kitoblar haqida xulosa yozish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
9.	Maktab hayoti	- Maktab hayotiga doir so'z va iboralar; - Darsdan tashqari mashg'ulotlar, sinfdoshlar bilan faoliyat; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	5
10.	Oila	- Oila a'zolari va qarindoshlar, ularning xarakterlarini tasvirlovchi so'zlar; - Qarindoshlik munosabatlari; - Oila turlari va oila tarixi; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
Takrorlash		15	
Loyiha ishlari		15	
Nazorat ishi		12	
Umumiy		102	

9-sinf (A2) 102 soat

T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (A2)
1.	Shaxsiy ma'lumotlar	- Shaxsiy ma'lumotlar; - Shaxsiyatni tasvirlovchi sifatlar; - O'zi va oila a'zolari, do'stlarini tanishtirish va tasvirlash; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
2.		- Geografik xususiyatlar, joylar va hodisalar; - Ob-havo;	4

	Atrof-muhit	- Turli xil hayvonlar va ularning yashash muhitlari haqida; - Ekologik muammolar va ularni hal qilish yo'llari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	
3.	Ta'til sayohat va	- Ta'tildagi mashg'ulotlar; - Transport vositalari nomlari va transportdan foydalanish; - O'smirlar uchun sayohat davomida kerak bo'ladigan narsalar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
4.	Turar joylar	- Turar joy va uylar hamda ularni tasvirlash; - Uylarni tasvirlovchi sifatlar; - Uy jihozlari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
5.	Maktab hayoti	- Maktab hayoti va maktabdagи mashg'ulotlar; - Fanlar: yoqtirgan va yoqtirmagan fanlar haqida; - Dunyo maktablari - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
6.	Sevimli narsalar	- Sevimli narsalar: turli buyumla va ularning nimadan yasalganligi; - Esda qolarli voqealar hamda ularni tasvirlovchi sifatlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
7.	Sarguzashtlar	- Turli xil mashg'ulotlar, yaqinlar bilan dam olish, kichik sayohatga chiqish; - Dam olish joylari; - Dam olishni rejalashtirish; - Sayohat davomida kerak bo'ladigan buyum nomlari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
8.	Kelajakda	- Kelajakdagi o'zgarishlar; - Kundalik hayotda foydalanadigan buyumlar va ularning zamonaviy versiyalari; - Kelgusi hayotni rejalashtirish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
9.	Sport o'yinlar va	- Sport va o'yinlar turlari; - Sevimli sportini tasvirlash; - Sport va o'yinlar qoidalari; - e-Sport haqida; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
10.	Internet	- O'smirlar hamda ularning qiziqishlari va muammolari; - Internet olami: o'smirlar uchun foydalı saytlar; - Onlayn mashg'ulotlar: e-mail yozish;	4

	saytlari	- Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	
11.	Shahar hayoti	- Dunyoning yirik shaharlari, shahar hayotiga doir ma'lumotlar - Jamoat joylari; - Ko'cha va harakat xavfsizligi belgilari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
12.	Kino olami	- Kino, filmlar va ularni tasvirlash; - Film janrlari; - Sevimli filmni tasvirlash: yaxshi film qanday xususiyatlarga ega bo'ladi? - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
13.	Kundalik hayot	- Kundalik hayotda o'smirlar hayotida sodir bo'ladigan turli voqealar; - O'rganish va tajriba orttirish; - Kundalik maslahatlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
14.	Bozorda	- Bozor va savdo markazlari: ularning turlari; - Bozorda sotiladigan buyumlar; - O'Ichov va pul birliklari: pul bilan bog'liq munosabatlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
15.	Bo'sh vaqt	- Bo'sh vaqtida qilinadigan mashg'ulotlar; - Xobbilar, sevimli mashg'ulotlar; - Bo'sh vaqtini mazmunli o'tkazish uchun tavsiyalar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
16.	Til o'rganish	- Dunyo tillari va ular haqida ma'lumotlar; - Til o'rganish vositalari va strategiyalari; - O'rganishni o'rganish: tilni samarali o'rganish uchun tavsiyalar; - Katta raqamlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
17.	Salomatlik	- Tana a'zolari va ularning funksiyalari; - O'smirlar salomatligi; - His-tuyg'ularni tasvirlash uchun sifatlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
18.		- Kitoblar, ularning turlari, kitoblarga doir so'zlar;	4

	Kitoblar	- Kitob o'qishga doir tavsiyalar; - Kutubxona va kitobdan foydalanish ; - Ingliz adabiyoti; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	
19.	Oziq-ovqat	- Oziq-ovqat, meva va sabzavotlar nomlari; - Kunlik ovqatlanish tartibi; - Sog'lom ovqatlanish; - Retsept: ovqatlarni tayyorlash usullari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
20.	Hayotiy o'zgarishlar	- Inson hayotida sodir bo'ladigan turli o'zgarishlarni tasvirlash; - Tarjimaiy hol: yoshga doir mashg'ulotlar; - O'smirlik hayoti; - Imtihon va unga tayyorlanish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
Takrorlash		12	
Loyiha ishlari		5	
Nazorat ishi		12	
Umumiy		102	

10-sinf (B1) 102 soat

T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (B1)
1.	O'zim haqimda	- Shaxsiy ma'lumotlar; - O'zi va oila a'zolari, do'stlarini tasvirlash; - Vaqtga doir iboralar; - Shaxslarning onlayn profillari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
2.	Moda	- Kiyinish turlari; - Kiyimlarni tasvirlovchi sifatlar; - Milliy kiyimlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
3.	Mening hayotim	- Hayotiy o'zgarishlar; - O'smirlar hayoti: bugun va oldin; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
4.	Sport	- Sport turlari; - Sog'lom bo'lish uchun tavsiyalar; - Olimpiada o'yinlari; - Championlar va ularning sifatlari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
5.	Ijtimoiy hayot	- Jinoyat va javobgarlikka doir so'zlar;	3

		- Mumkin va mumkin bo'Imagan narsalar haqida; - Huquqni muhofaza qilish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	
6.	Shahar qishloq va	- Shahar hayotiga doir ma'lumotlar; - Qishloqdagi hayot; - Shahar muammolariga o'smirlarning yechimlari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
7.	Munosabatlar	- O'smirlarning do'stlari va oila a'zolari bilan munosabatlari; - O'smirlikda tanlov va majburiyat; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
8.	Sayohat	- Sayohat va uni rejalashtirish; - Xorijga sayohat qilish; - Sayohat davomida qilinadigan ishlarga oid so'zlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
9.	Xarid	- Savdo va xarid qilish; - Pul va uni tejab ishlatish bo'yicha tavsiyalar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
10.	Oziq-ovqatlar	- Oziq-ovqatlarni tasvirlashga doir sifatlar; - Milliy taomlar; - Ovgat buyurtma qilish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
11.	Salomatlik	- Tana a'zolari; - Kasallik turlari; - Sog'lom bo'llish uchun tavsiyalar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
12.	Hayvonot dunyosi	- Yovvoyi hayvonlar va hasharotlar; - G'aroyib hayvonlar va ularning sifatlari; - Hayvonlarni asrab-avaylash; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
13.	His-tuyg'ular	- Kayfiyat va his-tuyg'ularga doir so'zlar; - Kundalik hayotdagi voqealarga munosabat bildirish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
14.	Televideniye va filmlar	- Televideniya va ko'ngilochar dasturlar haqida; - Film sanoati;	4

		- Film janrlari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	
15.	Zamonaviy dunyo	- Zamonaviy texnologiyalar; - O'smirlar uchun raqamli dasturlar va ulardan foydalanish; - Raqamli savodxonlik; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
16.	Ilm-fan dunyosi	- Ilm-fanga doir so'z va atamalar; - Tajriba va eksperimentlar o'tkazish; - Yosh ixtirochilar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
17.	Mashhur kishilar	- Noyob qobiliyatli kishilar va ularning sifatlari; - Mashhurlar va ularning hayoti; - Biografiya yozish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
18.	Kasbiy faoliyat	- Kasblar nomlari; - Kasb egallash uchun zarur ko'nikmalar; - Ishga joylashish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
19.	Yozma ommaviy axborot vositalari	- Yozma OAV va uning turlari; - Media savodxonlik; - Kitob o'qish va uni tahlil qilish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
20.	Tanqidiy yondashuv	- Kundalik hayotda sodir bo'ladigan hodisalarga munosabat bildirish; - Ranglar va illyustratsiyalar; - Ishonchli va yolg'on xabarlarni farqlash; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
Takrorlash		12	
Loyiha ishlari		5	
Nazorat ishi		12	
Umumiy		102	

11-sinf (B1) 102 soat

T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (B1)

1.	Xarid	- Zamonaviy savdo markazlari; - O'smirlarning xarid odatlari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
2.	Do'stlik	- Shaxsiy sifatlarni tasvirlash; - XXI asrda do'stlik munosabatlari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
3.	Sport o'yinlar va	- Sport va sportchilar hayoti; - Maktabdag'i sport klublari; - Paralimpiada o'yinlari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
4.	Ob-havo	- Ob-havo turlari; - Tabiiy ofatlar; - Tabiiy ofatlar vaqtida harakat qilish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
5.	Xobbidan ishga	- O'smirlarning sevimli mashg'ulotlari; - Kasbiy hayotga tayyorgarlik; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
6.	Salomatlik	- Kasalliklar va ularni davolash; - Birinchi yordam ko'rsatish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
7.	Musiqa	- Musiqa va cholq'u asboblari; - Mashhur san'atkorlar va ularning hayoti; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
8.	Arxitektura	- Binolarni tasvirlashga doir so'zlar; - Zamonaviy va diqqatga sazovor binolar; - Sevimli binosi haqida taqdimot qilish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
9.	Zamonaviy texnologiyalar	- Zamonaviy uskuna va qurilmalar; - Kelajakdagi o'zgarishlarni tasvirlash; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
10.	Hayvonlar	- Tabiat va hayvonlar haqida; - Yo'qolib ketayotgan hayvonlar va ularni muhofaza qilish; - Hayvonlar milliy ramzlar sifatida; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
11.		- Ta'lim turlari va darajalari; - Turli mamlakatlarda o'qitish va o'rganish jarayoni;	3

	Ta'lim	- Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	
12.	Sayohat	- Sayohatni rejalashtirish; - E'lon va ko'rsatmalar; - Sayohat davomida e'tiborga olish kerak bo'lga jihatlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
13.	Ijtimoiy tarmoqlar	- Ijtimoiy tarmoqlardan foydalanishga doir so'z va iboralar; - Onlayn faoliyat; - Ijtimoiy tarmoqlarning foydali va zararli tomonlari - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
14.	Oziq-ovqatlar	- Dunyo ovqatlari va ularni tayyorlash; - Ovqatlanish madaniyati; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
15.	Shahar yoki qishloq?	- Shahar va qishloq hayoti: ularni taqqoslash; - Dunyo shaharlari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
16.	Filmlar	- Film ishlab chiqarishga doir so'z va iboralar; - Mashhur filmlar, shaxslar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
17.	Muloqot	- Kundalik o'zaro muloqotlar; - Muloqot vositalari: suhbat, xat, e-mail; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
18.	Mashhur kishilar	- Mashhur kishilarning sifatlari; - Mashhurlikning yaxshi va yomon tomonlari; - Muxlislik qilish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
19.	Kasblar olami	- Kasblar va ish jarayoniga doir so'z va iboralar; - O'smirlar uchun kasblar; - Kasbiy hayotga tayyorgarlik; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
20.	Kelajakdag'i rejalar	- Kelajak uchun orzu va maqsadlar; - Stress va muammolarni yechish; - Kelajak uchun tanlov qilish;	4

		- Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	
Takrorlash	12		
Loyiha ishlari	5		
Nazorat ishi	12		
Umumiy	102		

- O'quv dasturida berilgan mavzular va kichik mavzular, shuningdek sinflar kesimidagi grammatik, fonetik va boshqa yo'nalishdagi materiallarga darslik majmualarini yaratishda mualliflar tomonidan ma'lum darajada ijodiy yondashgan holda o'zgartirishlar kiritilishi mumkin.

NEMIS TILI GRAMMATIK MINIMUMI

1-sinf (A1)

1-sinfda grammatik hodisalar leksik usulda (qoida bermasdan) o'rgatiladi.

2-sinf (A1)

- **Kishilik olmoshi:** ich, du, er, sie, Sie.
- **Yordamchi fe'llar:** „sein“ning birlik shakllari: Ich bin, du bist, er /sie /es ist; „haben“ning birlik shakllari: ich habe, du hast, er /sie /es hat
- **Aniq artikl:** „der“, „die“, „das“ - der Tisch, die Schule, das Buch
- **Egalik olmoshi:** mein/ meine, dein /deine
- **Sanoq sonlar:** 1-30 gacha:
- **Sifatlar:** weiß, schwarz, rot, gelb, blau, grün, braun, rosa, lila; groß, klein, alt, jung, gern
- heißen, sprechen, wohnen, kommen fe'llarining Präsens da birlikda tuslanishi.
- “wo” va “woher” bilan oddiy so'roq gaplar
- **Predloglar:** aus, in
- “es”shaxssiz olmoshi: es schneit, es regnet, es ist warm, es ist kalt

3-sinf (A1)

- **Otlar va ularning rodi;**
- **Faol ishlataladigan otlarning ko'plik shakli;**
- **Aniq va noaniq artikellar:** ein; eine va der, die, das
- 10-100 gacha **sanoq sonlar;**
- **Egalik olmoshlari:** mein, dein, sein, ihr
- Kuchli fe'llarning Präsens da tuslanishi;
- **Buyruq mayli:** sinfda ishlataladigan asosiy fe'llar
- “wo” va “wie” bilan oddiy so'roq gaplar
- **Inkor olmoshlari:** nicht, kein
- „**es gibt**“ iborasining qo'llanishi
- **Modal fe'llari:** mögen, dürfen
- **Predloglar:** in, an

4-sinf (A1)

- **Kuchli va kuchsiz fellarning Präsensda tuslanishi**
- **Gaplarda sanoq sonlarni ishlatalishi;**

- gratulieren zu+Dat, schenken+Dat, einladen zu+D, sich freuen fe'llarining ishlatilishi;
- **So'roq so'zli va so'roq so'zsiz gaplar**
- **Inkor gaplarda so'z tartibi** (nein, nicht)
- **"Ja" tasdiq so'zli gaplar**
- **Otlarning Akkusativda qo'llanishi**
- Genitiv "-s" qo'shimchasi
- **Отларнинг суффиксли ва суффиксиз ясалиши;**
- "wer", "was", "wie viele" bilan so'roq gaplar
- und **va** oder **bog'lovchilar**

5-sinf (A1)

- **Qo'shma otlarning yasalishi;**
- **Sifat:** lieber, besser;
- **Egalik olmoshlari:** unser/e, euer/e, ihr/e, Ihr/e
- man shaxssiz olmoshi;
- **kishilik olmoshlaring Akkusativ shakli:** mich, dich, ihn, sie, sie (ko'plik)
- **Ajraladigan va ajralmaydigan old qo'shimchli fe'llarning Präsensda tuslanishi;**
- **Yoyiq darak gaplarda so'z tartibi;**
- **Tartib sonlarning ishlatilishi;**
- haben **va** sein fe'llarining Präteritumda ishlatilishi;
- **So'roq so'zli gaplar:** wo, wie, welche/r/s
- **Modal fe'llar:** müssen, wollen, können, möchte;
- **Vaqt ravishlari:** immer, oft, manchmal, nie, zuerst, dann
- **Vaqt iboralari:** Wie spät ist es? Es ist ... Uhr. Um ... .
- **Vaqtni ko'rsatuvchi predloglar:** am, um, vor, nach, im, für

6-sinf (A1+)

- haben **va** sein yordamichi fe'llarining Perfektda ishlatilishi;
- Joy nomlari bilan in, aus, zu (+Dat.) **predloglarining qo'llanishi;**
- weil, wenn, dass **bog'lovchili qo'shma gaplar;**
- **Ayrim fe'llarining Perfektda yasalishi;**
- **Sifat darajalari**
- **Gaplarda wie va als bog'lovchilar bilan solishtirish;**
- **Modal fe'llarning Präteritumda ishlatilishi;**
- **So'roq gaplar:** indirekte Fragen mit W-Wort

7-sinf (A2)

- -chen, -lein **qo'shimchalari**;
- **Ko'rsatish olmoshlari**: dieser, dieses, diese (Nominativ und Akkusativ);
- **Sifatlarning turlanishi**;
- **Noaniq artiklli otlar va egalik olmoshlarining** (mit +) Dativda **qo'llanishi**;
- **O'rinn-joy ma'nolarini bildiruvchi predloglar (qayerga?)**;
- **Buyruq mayli**;
- **Akkusativ va Dativdagi joy nomlari**;
- **Otlashgan fe'llar**;
- **sollen modal fe'li**;
- **sich-fe'llar**
- **Kuchli va kuchsiz fe'llarning Präteritum shakli**;
- **Vaqt predloglari**: seit, vor +Dativ;
- **Yillar va sanalarni ifodalash**: im + Jahrhundert / **yillarning predlogsiz qo'llanishi**;
- **Bog'lovchili qo'shma gaplar**: als, wenn, und, oder, aber, denn;
- **Gap qurilishi**: Relativsatz;
- **Aniqlovchi ergash gapli qo'shma gaplar** Nominativ va Akkusativda

8-sinf (A2)

- -heit, -keit, -schaft, -ung **suffiksli otlar**;
- zu + Infinitiv **oboroti**;
- deshalb, deswegen, darum **bog'lovchili qo'shma gaplar**;
- trotzdem, obwohl **bog'lovchili qo'shma gaplar**;
- **So'roq gaplar**: indirekte Fragen;
- **Sifatlarning Dativda turlanishi**;
- **Aniqlovchi ergash gaplar** (Relativsatz);
- **Sabab ergash gaplar**: damit, um... zu;
- seit va bis **bog'lovchili qo'shma gaplar**;

9-sinf (A2)

- **Futur I va Futur II zamonining yasalishi va qo'llanilishi**:
Wir werden nach Deutschland fahren. Ich werde nach Deutschland fahren, wenn ich meine Prüfungen abgelegt haben werde.

- **Plusquamperfekt yasalishi va qo'llanishi:**

ich hatte	wir hatten
du hattest	ihr hattet
er, sie, es hatte	sie hatten
	Sie hatten
ich war	wir waren
du warst	ihr wart
er, sie, es war	sie waren
	Sie waren
- **Ko'chirma va o'zlashtirma gaplarda so'z tartibi;**
- **Fe'lning passiv formasi**

10-sinf (B1)

- **O'tgan zamon shakllari:** Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt;
- **Boshqaruvli fe'llar:** Verb+Nominativ, Verb+Akkusativ, Verb+Dativ, Verb+Dativ+Akkusativ, Verb+Präposition+Dativ/Akkusativ;
- **O 'rin-joy predloglari (Wo? Wohin? Woher):** aus, durch, nach, jenseits, von, ...
- **Otlarning turlanishi;**
- **Otlarning ko 'plik shakli;**
- **Sifatlarning turlanishi; Sifat darajalari;**
- **Infinitiv oborotlari:** zu+Infinitiv
- **Modal fe'llarining tuslanishi va qo'llanilishi:** wollen, können, sollen, dürfen, m̄gen, müssen

11-sinf (B1)

- **Präsens va Futur I ning qo'llanilishi:** taxmin, rejalar, talabni ifoda etish;
- **Predlogli fe'llar:** sprechen + mit + Dat. ...
- **Ravishlar va so'roq so'zlar:** wo(r)...., da(r)....,
- **O'zlik nisbati:** sich-Verben
- **Ergashgan qo 'shma gaplar:** Finalsatz, Temporalsatz
- **Buyruq mayli:** Konjunktiv I und II
- **Majhul nisbat:** Passiv

NEMIS TILI FANIDAN TALAFFUZ MINIMUMI

- Alifboning to'g'ri talaffuzi;
- **Unlilar:** qisqa [a, ə, e, ε, ə, i, ɪ, u, ʊ, o, ɔ, y]; cho'ziq [a:, e:, ə:, i:, o:, u:, y:]; umlautli [ø:, ε:, y:]; diftonglar [ai, au, ɔy];
- **Undoshlar:** b, d, f, g, h, j, k, l, m, n, ɳ, p, ɳ, s, z, ʃ, t, v, ç, x; affrikatlar: pf, ts, tʃ;
- **Urg'u:** urg'uli va urg'usiz bo'g'in; ajraladigan va ajralmaydigan old qo'shimchali so'zlarda urg'u, ko'p bo'g'inli so'zda urg'u; qo'shma so'zlarda urg'u, fraza urg'usi; gapda urg'u.
- **Intonatsiya (ohang):** ko'tariluvchi va pasayuvchi ohang; gap turlarida farqlanuvchi intonastiya;
- Talaffuz minimumi darslik va o'quv qo'llanmalarini yaratish chog'ida leksik va grammatik materiallarning tanlanishi va taqsimoti bilan bog'liq holda sinflar bo'yicha mashqlarda o'zlashtirishga mo'ljallanadi.
- Fonetika asosiy dars jarayonida integrallashgan holda amalga oshirilishi shart.

UMUMIY O'RTA TA'LIM MAKTABLARIDA NEMIS TILI FANIDAN HAR BIR SINFDA O'RGANILADIGAN MAVZULAR TAQSIMOTI

1-sinf (A1) 66 soat			
T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (A1)
0.	Salom!	- Salomlashish, tanishuvga oid so'zlarni va 1-10 sanoq sonlarni tinglab tushunish; - Asosiy salomlashish, sanoq sonlar va ranglarga oid so'zlarni ayta olish; - Qayerlik ekanligi haqida aytish va so'rash; - Loyiha ishi;	7
1.	Oila	- Oila a'zolar va qarindoshlar nomlari; - Oila a'zolarini tanishtirish; - Oila a'zolarini tanishtirishga oid audiolarni tinglab tushunish; - Oila a'zolarini tanishtirishga oid so'zlarni ayta olish; - Loyiha ishi;	7
2.	Maktab	- Maktab, sinfda va darsda ishlatiladigan iboralar; - Maktab, sinf va o'quv qurollariga oid so'zlarni tinglab tushunish; - Maktab, sinf va o'quv qurollariga oid so'zlarni ayta olish;	7

		- Hafta kunlari va oy nomlari	
3.	O'yinchoqlar	- O'yinchoqlar nomlari; - O'yinchoqlarning tasviri; - O'yinchoqlarni tanishtirishga doir audiolarni tinglab tushuna olish; - O'yinchoqlari nomlarini ayta olish;	4
4.	Uyda	- Xona nomlari; - Xona jihozlari; - Xona nomlariga oid so'zlarni tinglab tushunish; - Xona nomlariga oid so'zlarni ayta olish; - Loyiha ishi;	7
5.	Tana a'zolari	- Tana a'zolari nomlari; - Tana a'zolariga oid so'z va sodda gaplarni tinglab tushunish; - Tana a'zolariga oid so'z va sodda gaplarni ayta olish; - Loyiha ishi;	7
6.	Oziq-ovqatlar	- Mevalarning nomlari; - Oziq-ovqat nomlari; - Meva va oziq-ovqatga oid so'z va sodda gaplarni tinglab tushunish; - Meva va oziq ovqatga oid so'z va sodda gaplarni ayta olish; - Loyiha ishi	7
7.	Hayvonlar	- Hayvonlarning nomlari; - Sifatlar; - Hayvonlar, ularning sifatlariga oid so'z va sodda gaplarni tinglab tushunish; - Hayvonlar, ularning sifatlariga oid so'z va sodda gaplarni ayta olish; - Loyiha ishi;	7
8.	Harakatlar	- Turli harakatlar nomlari; - Turli harakatlarga oid so'z va sodda gaplarni tinglab tushuna olish; - Turli harakatlarga oid so'z va sodda gaplarni ayta olish;	7
Takrorlash		4	
Nazorat ishi		2	
Umumiy		66	

2-sinf (A1) 68 soat

T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (A1)

0.	Xush kelibsiz (Willkommen)	- 1-sinfda o'tilganlarni takrorlash; - Nemis alifbosi bilan tanishuv; - Mavzuga doir tinglab tushunish, ayta olish; - Loyiha ishi;	6
1.	O'zim haqimda	- Salomlashish madaniyati; - Xayrlashish; - O'zini tanishtirish, norasmiy yoki rasmiy javob; - Yoshi va ona shahri - Loyiha ishi;	7
2.	Oila	- Oila a'zolari tarkibi; - Oila a'zolarining ismlari; - Ota va ona haqida; - Loyiha ishi;	7
3.	Oziq-ovqatlar	- Oziq-ovqat nomlari; - Ichimliklar nomlari; - Loyiha ishi;	7
4.	Do'kon va bozorda	- do'kon va uning turlari; - sotuvchi bilan muloqot; - xarid qilmoqchi bo'lgan mahsulot;	7
5.	Tug'ilgan kun	- Davlatlar nomlari - Tug'ilgan kun bilan tabriklash; - Loyiha ishi;	6
6.	Shaharda	- Jamoat joylari nomlari; - Transport vositalari nomlari	4
7.	Tili o'rganilayot-gan mamlakat (umumiy ma'lumotlar)	- Germaniyaning jug'rofiy joylashishi, poytaxti; - Germaniya xaritasi;	4
8.	Atrofimizdagi olam	- Fasllar nomlari; - Tabiat hodisalarini; - Ranglar; - Loyiha ishi;	6
Takrorlash		6	
Nazorat ishi		8	
Umumiy		68	

3-sinf (A1) 68 soat

T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (A1)
0.	Xush kelibsiz	- 2-sinfda o'tilganlarni takrorlash; - Narsa va harakatlarni so'ray olish;	5

	(Willkommen)	- Yil, oy nomlari; - Loyiha ishi;	
1.	O'quv qurollari	- O'quv qurollari; - Aniq artikllar <i>der, die, das</i>	3
2.	Sinfda	- Sinf xonasida ishlataladigan faol muloqot iboralari - Sinf xonasi jihozlari; - Loyiha ishi;	6
3.	Ta'tilda	- Yashash manzili; - Sonlar 10-100; - Faoliyat turlari; - Taklifnoma yozish; - Loyiha ishi;	7
4.	Mening qiziqishlarim	- Hafta kunlari nomlari; - Yoqtirgan va yoqtirmagan mashg'ulotlari - Loyiha ishi;	7
5.	Tana a'zolari	- Tana a'zolari; - O'zining tashqi ko'rinishini tasvirlash	7
6.	Mening do'stim	- Do'stining yoshi, yashash joyi va tashqi ko'rinishi; - Xarakterni tasvirlash; - Loyiha ishi;	5
7.	Uy hayvonlari	- Uy hayvonlar nomlari; - Hayvonlarning sifatlari; - Loyiha ishi;	7
8.	Bayramlar	- Advent, Weihnachten; - Silvester; - Fasching; - Ostern; - Loyiha ishi;	7
Takrorlash		6	
Nazorat ishi		8	
Umumiyligi		68	

4-sinf (A1) 68 soat			
T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (A1)
0.	Xush kelibsiz (Willkommen)	- 3-sinfda o'tilganlarni takrorlash; - O'zi haqida ma'lumotlar va odamlarni tasvirlash;	5

1.	Xobby	- Xobbilar va ularga misollar; - O'zi yoqtirgan faoliyat - Loyiha ishi;	7
2.	Oila	- O'zi yoki do'stining oilasi; - Loyiha ishi;	7
3.	Tili o'r ganilayotgan mamlakat	- DACH (Germaniya, Avstriya, Shvetsariya) bolalari; - DACH mashhur insonlari	7
4.	Ishda	- Kasb nomlari; - Mehnat faoliyatiga doir so'zlar; - Loyiha ishi;	7
5.	O'quv qurollari	- O'quv qurollarini tasvirlash - Buyumlar xususiyati; - Ranglar va sonlar - Loyiha ishi;	7
6.	Yovvoyi hayvonlar	- Turli yovvoyi hayvonlar nomlari; - Hayvonlarning sifatlari; - Hayvonot bog'ida; - Loyiha ishi;	7
7.	Do'konda	- Xarid uchun muloqot; - Xarid qilmoqchi bo'lgan mahsulotlar; - Loyiha ishi;	7
Takrorlash		6	
Nazorat ishi		8	
Umumiy		68	

5-sinf (A1) 102 soat

T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (A1+)
1.	Uy	- O'z uyi va uning xonalari, xonaning joylashgan o'rni; - Uy jihozlari, rangi, shakli, materiali, soni;	10
2.	Maktab hayoti	- Sinfda qo'llaniladigan iboralar; - Ko'rsatmalar berish va bajarish; - O'quv fanlari; ularni yoqtirish yoki yoqtirmaslik; - O'zi yoki do'stining dars jadvali, o'qish kunlari; - Maktab binosi va uning qismlari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	10

3.	Mening kunim	- Kundalik mashg'ulotlar va kun tartibi; - Vaqtini ayta olish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	10
4.	Tug'ilgan kun	- Sanalar; - Tug'ilgan kun; - Taklifnomaya yozish - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	10
5.	Sevimli hayvonlar	- Uy va sevimli hayvonlar, ularning ko'rinishi, hayvonlarga nisbatan bo'lgan munosabat; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	10
6.	Dunyo bo'ylab	- Turli mamlakatlar nomlari; - Bayramlar va festivallar; - Sayohat turlari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	10
7.	Yil fasillari	- Fasllar, oylar, oylarning bir-biridan farqi, tartibi; - Fasllarga xos faoliyatlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	8
Takrorlash		12	
Loyiha ishlari		10	
Nazorat ishi		12	
Umumiy		102	

6-sinf (A1+) 102 soat			
T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (A1+)
1.	Sayohatda	- Sayr, sayohat, dam olish kunlari; - Ta'til davomidagi faoliyatlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	10
2.	Do'stlik	- Do'stlikni ifodalovchi so'z va iboralar; - Tashqi ko'rinish va xarakter xususiyatlari; - O'z do'sti haqida; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	10

3.	Talantlar rekordlar	va	- Qobiliyatli shaxslar va turli rekordlar; - Qiyo slash; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	10
4.		Salomatlik	- Tana a'zolari; - Turli kasalliklar nomlari; - Salomatlik haqida maslahat olish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	10
5.		Tarix va bugun	- O'tmishda va hozirda mavjud narsalarni qiyosiy o'tganish; - Bugungi kunda ishlatilmaydigan narsalar haqida; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	10
6.		Shahar bo'y lab	- Diqqatga sazovor joylar; - Manzilga qanday borishni so'rash yoki ko'rsatmalar berish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	10
7.		Sevimli kitob	- O'zi yoqtirgan kitobni tanishtirish	8
Takrorlash		12		
Loyiha ishlari		10		
Nazorat ishi		12		
Umumiy		102		

7-sinf (A2) 102 soat

T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (A1+)
1.	Sevimli joylar	- O'zi yashayotgan qishloq yoki shahar, u yerdagi diqqatga sazovor joylar; - Uy turlari, binolar nomlari; - Yashash manzilidagi joylarni tasvirlash; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	8
2.	Hayot tarzi	- Yashash tarzini tasvirlash; - Kundalik qilinadigan ishlar, mashg'ulotlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	8
3.	Xarid	- Taomnomalar; - Restoranda buyurtma berish; - Pul birliklari;	8

		- Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	
4.	Ko'chada	- Transport vositalari; - Yo'l harakati xavfsizligi; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	8
5.	His-tuyg'ular	- Kundalik hayotdagi his-tuyg'ularni ifodalovchi sifatlar; - Emotsiya va his-tuyg'ularni ifodalash; - Tadbirlar, e'lonlar; - Kunni rejalashtirish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	8
6.	Tarixiy voqealar	- O'tmishdagi hodisalar va tarixiy voqealar; - Tarixdagi mashhur kishilar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	8
7.	OAV	- Televideniye va radio; - Ko'ngilochar dasturlar; - Sozial tarmoqlar va ekrandagi o'yinlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	12
8.	Dunyodagi mакtablar	- Maktab hayoti; - Imtihonlar va tayyorgarlik; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	12
Takrorlash		10	
Loyiha ishlari		8	
Nazorat ishi		12	
Umumiy		102	

8-sinf (A2) 102 soat

T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (A1+)
1.	Sport va salomatlik	- Sport turlari; - Sport va salomatlik; - Mashhur sportchilar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari	7
2.	Musiqa	- Cholg'u asboblari; - Musiqa uslublari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish,	6

		gapirish, yozish mashg'ulotlari	
3.	Atrof-muhit	- Geografik joylar va ularni tasvirlash; - Ob-havo, iqlim haqidagi ma'lumotlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari	6
4.	Hayvonlar	- Hayvonot dunyosi; - G'aroyib hayvonlar, o'simliklar va ularni tasvirlash; - Hayvonlarni himoya qilish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	6
5.	Oziq-ovqatlar	- Oziq-ovqatlar, meva-sabzavotlar, ichimliklar; - Tashqarida ovqatlanish; - Ovqat tayyorlash retseptlari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	6
6.	Zamonaviy texnologiyalar	- Zamonaviy texnologiyalar haqida umumiy ma'lumotlar; - Kompyuter va internetga oid so'zlar; - Ijtimoiy tarmoqlar va bloglarda yozish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	6
7.	Texnika va iqtisodiyot	- Taraqqiyot va texnika uskunlari va jihozlari; - Ixtiolar; - Iste'mol mahsulotlari; - Xarid, cho'ntak puli (Taschengeld); - Reklama va e'lon; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	6
8.	Maktab hayoti va ta'lím	- Maktab hayoti haqida; - Darsdan tashqari mashg'ulotlar; - Pro va contra argumentlash; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	6
9.	O'zaro munosabatlar va his-tuyg'ular	- Ijobiy va salbiy xarakter xususiyatlari; - Istaklar va his-tuyg'ularni ifodalash; - Turli madaniyatlar va an'analar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	6
10.	Rejalar	- Maqsad va rejalar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	6
Takrorlash		15	
Loyiha ishlari		10	

Nazorat ishi	12
Umumiy	102

9-sinf (A2) 102 soat

T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (A2)
1.	Atrof-muhit	- Geografik xususiyatlar, joylar va hodisalar; - Ob-havo; - Turli xil hayvonlar va ularning yashash muhitlari haqida; - Ekologik muammolar va ularni hal qilish yo'llari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	10
2.	Qiziqishlar va rejalar	- Kasblar nomlari; - Kasb egalarining jamiyatdagi ahamiyati; - Kasb egallash uchun zarur ko'nkmalar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
3.	Kelajakda	- Kelajakdagi o'zgarishlar; - Kundalik hayotda va uning zamonaviy versiyalari; - Kelgusi hayotni rejalashtirish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
4.	Yoshlar OAV va	- Mediamahsulotning yaratilishi; - Sevimli OAVni tasvirlash; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
5.	Kitoblar	- Kitob o'qishga doir tavsiyalar; - Badiiy matnlar bilan ishlash; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
6.	Sayohat	- Sayohat turlari va manzillari; - Sayohat takliflarini tushunish; - Orzuidagi sayohatni rejalashtirish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
7.	Sevimli narsalar	- O'smirlar uchun sevimli buyumlar va muhim insonlar; - O'xshashliklar va farqlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
8.	Kundalik hayot	- Kundalik hayotda o'smirlar hayotida sodir bo'ladigan turli voqealar; - O'rganish va tajriba orttirish; - Kundalik maslahatlar;	7

		- Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	
9.	Maktab hayoti	- Maktab hayoti va maktabdagи mashg'ulotlar; - Fanlar: yoqtirgan va yoqtirmagan fanlar haqida; - Dunyo maktablari - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
10.	Til o'r ganish	- Dunyo tillari va ular haqida ma'lumotlar; - Til o'r ganish vositalari va strategiyalari; - O'r ganishni o'r ganish: tilni samarali o'r ganish uchun tavsiyalar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	7
Takrorlash		12	
Loyiha ishlari		5	
Nazorat ishi		12	
Umumiy		102	

10-sinf (B1) 102 soat

T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (B1)
1.	Men va tengdoshlarim	- Tengdosh insonlar va ularning shaxsi haqida; - O'zi va oila a'zolari, do'stlarini tasvirlash; - Do'stlik munosabatlari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
2.	Ushalgan orzular	- Orzular va hayotdagi imkoniyatlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
3.	Zamonamiz qahromonlari	- Qahramonlik haqida; - Kundalik hayotda jasoratli insonlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
4.	His-tuyg'ular	- Kayfiyat va his-tuyg'ularga doir so'zlar; - Kundalik hayotdagi voqealarga munosabat bildirish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
5.	Shahar va qishloq	- Shahar hayotiga doir ma'lumotlar; - Qishloqdagi hayot; - Shahar muammolariga o'smirlarning yechimlari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3

6.	Kelajakda	- Kelajakdagi hayot; - Kelajak uchun ixtiolar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
7.	Ijtimoiy hayot	- Ijtimoiy hayotga doir so'zlar; - Ijtimoiy muammolar va sabablari; - Ijtimoiy muhofaza; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
8.	Mehmonxonada	- Sayohat, mehmonxona va undagi qulayliklar; - Dunyodagi antiqa mehmonxonalar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
9.	Shahar hayoti	- Shahar hayotiga doir ma'lumotlar; - Ko'cha va harakat xavfsizligi; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
10.	Mening hayotim	- Hayotiy o'zgarishlar; - O'smirlar hayoti: bugun va oldin; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
11.	Oziq-ovqatlar	- Oziq-ovqatlarni tasvirlashga doir sifatlar; - Milliy va yoqtirgan taomlar; - Retsept: ovqatlarni tayyorlash usullari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
12.	Xarid	- Iste'mol va xarid qilish; - Supermarketlar va isrofgarlik; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
13.	Salomatlik	- Kun tartibi va kundalik odatlar; - Sog'lom bo'lish uchun tavsiyalar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
14.	Bo'sh vaqt	- Bo'sh vaqtda qilinadigan mashg'ulotlar; - Kobbilar, sevimli mashg'ulotlar; - Bo'sh vaqtini mazmunli o'tkazish uchun tavsiyalar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
15.	Sport o'yinlar va	- Sport va o'yinlar turlari; - Sevimli sportini tasvirlash; - Sport va o'yinlar qoidalari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4

16.	Ko'ngilochar dasturlar	- Kino va filmlar, film janrlari; - Sevimli filmni tasvirlash: yaxshi film qanday xususiyatlarga ega bo'ladi? - Teatr va sahna; - Mashhur san'atkorlar va ularning hayoti; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
17.	Zamonaviy dunyo	- Zamonaviy texnologiyalar; - O'smirlar uchun raqamli dasturlar va ulardan foydalanish; - Raqamli savodxonlik; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
18.	Qobiliyat va o'r ganish	- Bilim, qobiliyat va imkoniyatlar; - O'r ganish vositalari va strategiyalar; - O'r ganishni o'r ganish: samarali o'r ganish uchun tavsiyalar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
19.	Tanqidiy yondashuv	- Kundalik hayotda sodir bo'ladigan hodisalarga munosabat bildirish; - Ishonchli va yolg'on xabarlarni farqlash; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
20.	Mashhur kishilar	- Noyob qobiliyatli kishilar va ularning sifatlari; - Mashhurlikning yaxshi va yomon tomonlari; - Muxlislik qilish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
Takrorlash		12	
Loyiha ishlari		5	
Nazorat ishi		12	
Umumiy		102	

11-sinf (B1) 102 soat

T/r	Mavzu nomi	O'quv mazmuni	Soat (B1)
1.	Ta'lim	- Maktab, maktab va ta'lim turlari; - Turli mamlakatlarda o'qitish va o'r ganish jarayoni; - Kelajak maktabi; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4

2.	O'smirlar va tadbirkorlik	- O'smirlar va imkoniyatlar; - Biznes g'oyalar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
3.	Xobbidan ishga	- O'smirlarning sevimli mashg'ulotlari; - Kasbiy hayotga tayyorgarlik; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
4.	Nemis tili va imkoniyatlar	- Nemis tili va Germaniya haqida faktlar; - Nemis tilini nega o'rganish kerak? - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
5.	Oila	- Oila a'zolari va XXI asrda oilaviy hayot; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
6.	Biz va jamiyat	- Maslahat berish va maqtov haqida; - Ijtimoiy hayot va munosabatlari; - Muloqot vositalari: suhbat, xat, e-mail; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
7.	Adabiyot	- Nemis adabiyoti vakillari haqida; - Bir asar tahilisi; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
8.	Xarid	- Zamonaviy savdo markazlari; - O'smirlarning xarid odatlari; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
9.	Kerakli(/-mas) buyumlar	- Turli buyumlar va ularning ahamiyati; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
10.	Bozorda	- Moda va sifat; - Iste'mol va ishlab chiqarish; - Mahsulotni baholash; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
11.	Pul bilan muomala	- Pul bilan muomala va qarzga kirish; - Pulni tejab ishlatalish bo'yicha tavsiyalar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
12.	Iste'mol madaniyati	- Iste'molchi avlod; - Mahsulot va reklama; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
13.	Sayohat	- Sayohatni rejalshtirish va buyurtma berish; - E'lon va ko'rsatmalar;	4

		- Sayohat davomida e'tiborga olish kerak bo'lga jihatlar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	
14.	Arxitektura	- Dunyo shaharlari; - Binolarni tasvirlashga doir so'zlar; - Zamonaviy va diqqatga sazovor binolar; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
15.	Shahar bo'y lab	- Shahar kartasini tushuna olish; - Shahar haqida ma'lumot tayyorlash;	2
16.	Recycling	- Chiqindi va ularni qayta ishlash; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
17.	Hayvonlar	- Tabiat va hayvonlar haqida; - Hayvonlarni muhofaza qilish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	2
18.	Atrof-muhit muhofazasi	- Tabiat va atrof muhit muammolari; - Tabiatni muhofaza qilish; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	3
19.	Eng muhim resurs – suv	- Suvning ahamiyati haqida; - Suv muammolari haqida referat tayyorlash;	3
20.	Mashhur kishilar	- Mashhur kishilarning sifatlari; - Mashhurlar va ularning hayoti; - Mavzuga doir tinglab tushunish, o'qib tushunish, gapirish, yozish mashg'ulotlari;	4
Takrorlash		12	
Loyiha ishlari		5	
Nazorat ishi		12	
Umumiy		102	

- O'quv dasturida berilgan mavzular va kichik mavzular, shuningdek sinflar kesimidagi grammatik, fonetik va boshqa yo'nalishdagi materiallarga darslik majmualarini yaratishda mualliflar tomonidan ma'lum darajada ijodiy yondashgan holda o'zgartirishlar kiritilishi mumkin.

FRANSUZ TILI GRAMMATIK MINIMUMI

1-sinf (A1)

1-sinfda grammatik hodisalar leksik usulda (qoida bermasdan) o'rnatiladi.

- “être”fe'lining hozirgi zamon shakllari(suis, es, est): Je suis élève. Tu

es jolie. Il est grand.

- Maxsus so'roq gaplar: Tu as quel âge ? Comment tu t'appeles ? Où est le livre ?
- Oddiy hozirgi zamon(tasdiq, so'roq gaplar): J'habite... , Qui est-ce ?
- Kishilik olmoshlari(Je, tu, il, elle, nous, vous, ils, elles): J'aime la pomme. Tu as deux ans. Il parle français...
- Ko'rsatish olmoshi (ce, cet, cette): Elle aime ce livre.
- Egalik olmoshlari (mon, ma, ton, ta, son, sa): C'est mon ami. Ta ville est belle...
- "il y a" iborasi: Dans la chambre il y a une table.
- Buyruq mayli: Entre ! Entrez ! Lis ! Lisez ! Prends! Prenez!
- Shaxssiz gaplar: Il fait chaud. Il fait froid. Il pleut...
- Otlarning kishilik shakli: J'ai des livres. Il mange des oranges.

2-sinf (A1)

Izoh: grammatika asosiy dars jarayonida integrallashgan holda amalga oshirilishi shart.

- Ma,ta, sa
- Mon, ton, son
- egalik olmoshlarini sodda gaplarda qo'llash;
- « aller » fe'lining birlik formasini gapda qo'llash;
- Ce,cet,cette, ces ko'rsatish sifatlarini gapda qo'llay olish;
- « dans » predlogini gaplarda qo'llash;
- « il y a » iborasini gapda qo'llash;
- Il est ... iborasi yordamida vaqtini to'g'ri ayta olish;
- Il est midi. Il est minuit;
- « Se lever », Hozirgi zamonning yasalishi, fe'llarni birlik formada qo'llay olish;
- olmoshli fe'llarni gapda qo'llay olish;
- fe'llarni so'roq formada qo'llay olish;
- « aimer » fe'lini bo'lishli va bo'lishsiz formalarda formada qo'llay olish;
- sifatlarni gapda qo'llay olish;
- « fêter », « célébrer » fe'llarini hozirgi zamonda qo'llay olish;
- « jouer à... », « jouer de... » fe'llarining hozirgi zamon birlik formada tuslanishi va qo'llanilish holatlarini farqlay olish, gaplar tuzishni bilish.
- Il pleut. Il neige.
- Il fait beau. Il fait mauvais.
- Il fait du soleil. Il fait du vent.
- « à , en » predloglarini gaplarda qo'llay olish;
- « se coucher », « se réveiller » fe'llarining hozirgi zamon birlik formasida tuslanishini bilish;
- « se reposer », « se promener»
- « s'amuser » fe'llarini hozirgi zamonda tuslash va gaplar tuzishni bilish.

3-sinf (A1)

- Artikllarning rodi, birlik, ko‘plikda ishlatalishi; tutash artikllar.
- Hozirgi zamон.
- Sanoq sonlar; 70 gacha sanash.
- Sifatlarning (rod, son) ishlatalishi.
- Egalik olmoshlari (**adjectifs possessifs**).
- Predloglar.
- So‘roq va inkor gaplar.
- Oddiy ravishlar: payt ravishlari.
- Ikkinchи guruh fe’llari.
- Sodda yig‘iq va sodda yoyiq gaplar.
- “**Il y a**” iborasini gapda qo‘llay olish.
- Gaplarda rod tushunchasining qo‘llanilishi.
- Egalik olmoshlarining (**notre, votre, leur**) gapda qo‘llanilishi.
- Sifatlarni gapda to‘g‘ri qo‘llay olish.
- “**Avoir**”, “**être**” fe’llarini gapda qo‘llay olish.
- Egalik olmoshlarini qo‘llay olish.
- Sodda gaplarda inkor shaklni qo‘llay olish.
- Hozirgi zamонни sodda gaplarda qo‘llay olish.
- Joy nomlari va yo‘nalishni ko‘rsatadigan predloglarning qo‘llanilishini bilish.
- Shaxssiz iboralarni gapda qo‘llay olish.
- Sifatlarni to‘g‘ri qo‘llay olish.
- Artikllarni gapda qo‘llay olish.
- Sifatlarni gapda qo‘llash.
- Fe’llarning 3-shaxs ko‘plik formada qo‘llash.
- “**Avoir mal**”, “**être enrhumé**” iboralarini gaplarda qo‘llay olish.
- Egalik olmoshlarini takrorlash va mustahkamlash.
- Fe’llarning hozirgi zamonda tuslanishini mustahkamlash.
- Olmoshli fe’llarni gapda qo‘llay olish.
- Fe’llarni so‘roq formada qo‘llay olish.
- “**Appeler**” fe’lini gaplarda qo‘llay olish.
- Egalik olmoshlarni gapda qo‘llay olish.
- Artikllarni birlik va ko‘plikda to‘g‘ri ishlata olish.
- “**en**” predlogining transport vositalari nomlari oldida qo‘llanilishini bilish.
- “**Planter**”, “**arroser**” fe’llarining hozirgi zamonda tuslanishini bilish va ularni gaplarda qo‘llay olish.
- Sifatlarni to‘g‘ri qo‘llay bilish.
- “**Préférer**”, “**s’intéresser à ...**” fe’llarini hozirgi zamonda tuslay olish va ularni gaplarda qo‘llash.
- Fe’llarni 3-shaxs birlik va ko‘plik formalarida to‘g‘ri qo‘llay olish.

- Egalik olmoshlarini gaplarda qo'llay olish.
- Sifatlarni rodлarda to'g'ri qo'llay olish.
- “**avoir peur de...**”, “**être dangereux (euse) ....**” iboralarini gaplarda qo'llay olish.

4-sinf (A1)

- Artikllarning rodi, birlik, ko'plikda ishlatilishi.
- Tutash artikllar, qismni bildiruvchi artikllar.
- Miqdor ravishlarining qo'llanishi.
- Hozirgi zamon.
- O'tgan zamon.
- Sanoq sonlar 500-1000.
- Sifatlarning ishlatishi.
- Egalik olmoshlari.
- Predloglar.
- So'roq va inkor gaplar.
- Ravish.
- Sanaladigan va sanalmaydigan otlar.
- Fe'llarning buyruq shakli.
- **Ma, ta, sa, Mon, ton, son** egalik olmoshlarini sodda gaplarda qo'llash.
- “**aller**” fe'llining birlik va ko'plik formasini gapda qo'llash.
- **Ce, cet, cette, ces** ko'rsatish sifatlarini gapda qo'llay olish.
- “**dans**” predlogini gaplarda qo'llash.
- “**il y a**” iborasini gapda qo'llash.
- “**avoir**” fe'lini birlik formada ayta olish.
- Qism bildiruvchi artikllarni gaplarda qo'llay olish.
- Miqdor bildiruvchi ravishlarni yodlash va nutqda qo'llash.
- **Combien de ... ?** so'rog'ining ishlatilishi.
- “**de**” predlogining ishlatishini o'rganish va ularni gaplarda qo'llay olish.
- **Il est ...** iborasi yordamida vaqtini to'g'ri ayta olish: **Il est midi. Il est minuit'.**

5-sinf (A1+)

- Barcha gap bo'laklariini o'rgatish.
- Sodda va sodda yoyiq gaplarda tinish belgilarini to'g'ri qo'llash malaka va ko'nikmalarini hosil qilish va rivojlantirish.
- Artikllar va ularning ishlatilishi.
- Tutash artikllar: **au, aux, du, des.**
- Fransuz tilida otning grammatik kategoriyalari (mujskoy va jenskiy rodlar; birlik va ko'plik sonlar).
- **Futur Simple** zamonida fe'llarning tuslanishi.

- Predloglar (**à, de, près de, autour de, vers, au-dessus de, au-dessous de, après, avant, pendant, depuis, par, jusqu'à, sur, sous, devant, derrière, non loin de...**).
- Ba'zi III guruh fe'llarining **Présent de l'Indicatif** da tuslanishi (**venir, aller, partir, répondre...**).
- Tashqi ko'rishga taalluqli sifatlarning otlar bilan moslashuvi va ishlatilishi.
- Sifatlarning rod va son kategoriyalari, ularning otlar bilan moslashuvi.
- Sifat darajalari.
- Buyruq mayli: buyruq maylining tasdiq va inkor shakli.
- **à, de** predloglarining qaratqichlikni anglatishda qo'llanilishi: **A qui est ce stylo? C'est à moi, c'est mon stylo. C'est le stylo de Marcel.**
- Urg'uli kishilik olmoshlari (**moi, toi, lui, elle, nous, vous, eux, elles**).
- **Comment** so'roq so'zi va souvent, vite kabi ravishlar.
- **par +semaine jour, mois, année** kabi paytni ifodalovchi qurilmalar.
- Fe'l mazmunini kuchaytiruvchi ravish (**j'aime beaucoup le français**).
- **le, la, les** olmoshlari.
- **tout** sifatining jenskiy, mujskoy va birlik, ko'plikda ishlatishi;
- **en, au** predloglarining yil fasllari oldida qo'llanilishi;
- So'roq sifatlari (**quel, quelle, quels, quelles**).
- **il faut, il ne faut pas** iboralari.
- **féliciter, préparer** fe'llarining o'rganilgan zamonlarda tuslanilishi.

6-sinf (A1+)

- **Passé composé** zamoni va uning yasalishi.
- **Futur proche** zamoni va uning yasalishi.
- Sifatlarining ishlatilishi.
- **avoir, être** fe'llari.
- **parce que** bog'lovchisi: **je veux être medecin parce que...**
- **être en train de...** iborasining ishlatilishi.
- **quelqu'un, quelques-uns** ravishlarining ishlatilishi.
- Predmetlar joyini bildiruvchi predloglar (**devant, près de, au milieu de**).
- Inkor yuklamalari: **ne...pas, ne....jamais, ne....rien, ne....personne.**
- **très** sifati kuchaytirishda: **très belle, très grande.**
- **où, combien, comment, quel(le)** so'roq so'zları.
- Buyruq maylining inkor shakli: **Ne sautez pas sur le lit!**
- **faire** fe'li bilan keladigan birikmalar: **faire la chambre, faire la vaisselle.**
- Qism bildiruvchi artikllar: **du, de la, des; J'aime la viande, Je veux de la viande, deux kilo de pommes de terre.**
- Ba'zi II-III guruh fe'llarining hozirgi zamoni: **Nous choisissons ces carottes, Mes leçon finissent a deux heures.**

- **Passé récent : Je viens de.... .**
- **où, mais bog'lovchilari.**
- Mavzu yuzasidan uchraydigan barcha fe'llarning o'tilgan zamonlarda tuslanishi va ishlatilishi.
- Sanoq va tartib sonlar 100 dan yuqori.
- pouvoir, vouloir fe'llarining o'tilgan zamonlarda tuslanishi.
- So'roq so'zlar: **quand, où, pourquoi, quel(le).**
- Urg'uli olmoshlarni ajratib ko'rsatish uchun ishlatilishi.
- **Qui fait? C'est moi qui... C'est lui qui... ça, cela** ko'rsatish olmoshlari.
- Mamlakatlar nomlari oldida ishlatiladigan predloglar: **en, au, aux : en Europe, au Canada, aux Etats Unis.**
- Sifat darajalari: oddiy, qiyosiy va orttirma; **aussi, plus, moins** ravishlari:
- **En Europe il pleut plus qu'en Asie Centrale.**
- Shaxssiz fe'llar: **il neige, il pleut.**

7-sinf (A2)

- **Présent de l'Indicatif** (takrorlash).
- **il ya iborasi** (vaqt birliklarini ifoda etishda).
- Yo'llanma berish maqsadidagi buyruq gaplar: **Allez tout droit puis tournez à gauche!**
- Umumiyoq so'roq gaplar: **Qu'est-ce qu'il faut faire pour aller jusqu'à la gare?**
- Predloglar: **non loin de, devant, en face de, derrière, près de.**
- **beau, belle, vieux, vieille, ancien(ne),moderne** kabi sifatlarning otlar bilan moslashgan holda oddiy, qiyosiy va orttirma darajada ishlatilishi.
- **Passé composé** ning sabab ergash gapda **parce que** bog'lovchisidan keyin ishlatilishi: **Je me porte mal parce que j'ai pris froid.**
- **il faut, il ne faut pas:** **Il faut consulter le médecin.**
- **avoir mal à iborasi** va uning ishlatilishi: **Tu as mal à la tête, il faut prendre le médicament.**
- **devoir** fe'li va undan keyin **infinitifning** ishlatilishi: **Je dois consulter le médecin.**
- Namuna sifatida **Conditionnel présent:** **Je voudrais acheter.**
- Rangni ifodalovchi sifatlar ma'nosini bildiruvchi so'zlar: **en coton, en soie, à poids.**
- Yaqin kelasi zamon (Futur proche): **Je vais acheter.**
- **me, te le, la, les, nous, vous, lui, leur** kabi kishilik olmoshlarining vositali va vositasiz to'ldiruvchilar o'rnidagi ishlatilishi: **Nous allons l'acheter.**

- Faqat ko'plikda ishlatiladigan otlar.
- **que** bog'lovchili qo'shma gaplar: **Je crois que ça vous plaît.**
- Kelasizamon - **Futur simple**.
- Indicatif zamonlari **Présent; passé composé va futur simple** ni qaytarish; Ularning moslashuvi. **C'est un sportif qui a gagné plusieurs médailles.**
- Sport mavzusiga doir ravishlar: **vite, loin , fort (e), faible, sympa ... .**
- **On** shaxsi noma'lum olmoshining ishlatilishi: **On parle beaucoup de... On visite... On chante...**
- **se composer, se diviser** fe'llarining ishlatilishi: **La France se compose de...L'Ouzbékistan se divise en.... .**
- **en, y** olmoshlari.
- **Imparfait** zamonining yasalishi va ishlatilishi;
- **Futur simple** ning ishlatilishi: **Pendant les vacances, j'irai dans les montagnes.**
- **en (Géronatif).**
- Mavzuga oid barcha fe'llarning o'tgan zamonda ishlatilishi.

8-sinf (A2)

- O'tilgan grammatik zamonlarni qaytarish.
- **Si** bog'lovchisidan keyin shart ergash gapli qo'shma gaplarda zamonlar moslashuvi: **S'il pleut souvent, le coton en souffrira.**
- **peut être** ning ishlatilishi: **Peut être en Mars il y a des gens qui ont quatre oreilles.**
- **ilya** iborasining o'tilgan zamonlarda mavzuga bog'liq holda qo'llash.
- **à cause de, à l'aide de** bog'lovchilar.
- **Imparfait** ni takrorlash.
- Fe'llarda passiv shakl (**voix passive**)ning ishlatilishi: **Ce tableau est dessiné par Nodir, Ce monument est construit par...**
- Nisbiy olmoshlarning qo'llanilishi: **dont, qui, où, que:** **Ce roman dont l'auteur est Victor Hugo m'a plu beaucoup.**
- **Plus-ce-parfait** fe'l zamoni va uning o'tgan zamonda fe'llarning moslashuvida qo'llanilishi: **Alicher Navoï est né à Hérat où il avait passé son enfance.**
- Matbuotda, gazeta va jurnallarda ishlatiladigan til zamonlarining barchasi.
- Kishilik olmoshlarining vositasiz hamda vositali to'ldiruvchi o'rnida ishlatilishini qaytarish (**le, la, les, lui, leur**) **Chaque année au mois de mars le peuple ouzbek fête le Navrouz.**

9-sinf (A2)

- sifatlarning orttirma darajasi: La plus belle fleur
- ravishlarning orttirma darajasi;
- o‘rganilgan grammatik materiallarni takrorlash;
- olmoshlar: le, la, les, lui, leur

Votez pour lui

- Plus-que-parfait ning ishlatilishi;
- o‘z fikrlarini bayon etishda ishlatiladigan ba’zi iboralar va ularning grammatik jihatlari: Je crois que selon moi, lui..., Je pense que, à mon avis...
- Futur dans le passé zamonining yasalishi va qo‘llanilishi;
- ko‘chirma gapni o‘zlashtirma gapga aylantirish: Isabelle a dit à sa mère : « Je veux savoir de quelle couleur est le drapeau de l’Ouzbékistan. Isabelle a dit à sa mère qu’elle voulait savoir la couleur du drapeau de l’Ouzbékistan.
- aniqlik mayli zamonlarining moslashuvi (plan de passé);
- Conditionnel présent ning sodda gaplarda qo‘llanilishi: si Présent+infinitif
- xushmuomalalikni ifodalash uchun;
- que bog‘lovchi orqali murakkab gap yasash (to‘ldiruvchi ergash gapli qo‘shma gap);
- ko‘chirma gapni o‘zlashtirma gapga aylantirish (qui, que, si, de bog‘lovchilarning ergash gaplarda ishlatilishi);
- fe'lning shaxssiz formalari: infinitif, participe, géronatif : Il travaillait en chantant.
- c'est...que, ce sont...que, c'est...qui, ce sont....qui yordamida gap bo‘lagiga mantiqiy urg‘u berish;
- fe'lning passiv formasi: Cette lettre a été écrite par mon frère.
- après avoir+participe passé qurilmasi ;
- vouloir, devenir fe'llarining kelasi zamonlari.

10-sinf (B1)

- Voix passive
- Les temps simple (Présent, , future simple)
- Passé compose, plus-que-parfait
- Imparfait
- Verbe Vouloir, Pouvoir
- Les verbs modaux
- Les adjectifs
- Les expressions
- Les expressions avec “Si”
- La phraséologie
- Les questios avec Quand?, Qui?, Que?, Comment?

- Le discours direct et indirect
- Les conjonctions
- L'infinitive des verbs
- La structure de la phrase
- La phrase complexe
- La phrase

11-sinf (B1)

- L'infinitif et le but
- Les adverbes
- Les conjonctions
- Les verbes modaux
- Le conditionnel
- Les adverbes du temps
- Les verbes indicatifs (passé composé, plus-que-parfait)
- Les questions
- La phraséologie
- Gérondif
- Les temps du future (future simple, futur dans le passé, future immédiat)

FRANSUZ TILI FANIDAN TALAFFUZ MINIMUMI

2-sinf (A1)

Izoh: fonetika asosiy dars jarayonida integrallashgan holda amalga oshirilishi shart.

- alifbo;
- unli va undosh tovushlarni to‘g‘ri talaffuz qilish;
- diftonglar;
- fransuz tilidagi burun tovushlar talaffuzi;
- fransuz tilida urg‘u;
- darak, so‘roq, inkor gaplarda ohang;
- buyruq gaplarda ohang;
- fransuz tilida so‘z oxirida o‘qilmaydigan harflar;
- «h » harfining o‘qilish qoidalari;
- « c », « g » harflarining talaffuz qoidalari;
- o‘zbek va fransuz tillaridagi harf birikmalarining talaffuzi;
- « n », « m » harflarining sof va burun tovushlarni hosil qilishi;
- diarektik belgilarning o‘qilish qoidalari (accent aigu, accent grappe, accent circonflèxe);

3-sinf (A1)

- Sodda gaplar ohangi;
- Unlilarning ochiq va yopiq b o'g'inlarda o'qilishi.
- Unli va undosh tovushlarni nutq jarayonida farqlash va ularni talaffuz qilish;
- Yordamchi so'zlarning bir biriga bog'lanib o'qilishi;
- Darak, so'roq gaplarning ohangi;
- Harf birikmalari.

4-sinf (A1)

- Unli va undosh harflarning o'ziga xos talaffuzlari;
- Burun tovushlarining talaffuzi;
- So'zlarning bir-biri bilan bog'lab o'qilishi;
- O'qish texnikasi qoidariga rioya qilish;
- Darak, so'roq, buyruq va his-hayajon gaplarning ohangi.

5-sinf (A1+)

- O'rganilgan fonetik qoidalarga asoslangan holda tanish so'zlarni to'g'ri talaffuz qilish;
- So'zlardagi harf birikmalarni to'g'ri talaffuz qilish;
- Matnlarni o'qish jarayonida urg'u va ohang qoidalariга rioya qilish;
- Talaffuz qilish qoidalariга rioya qilish va to'g'ri talaffuz qilish malaka va ko'nikmalarini rivojlantirish;
- Tematik lug'at tuzish va uni to'ldirish;
- Ma'lum kommunikativ vaziyatlarga asoslangan matnlarda turli xil kommunikativ gaplarning ohang normalarida talaffuz qilinishi.

6-sinf (A1+)

- O'rganilgan fonetik qoidalarga asoslangan holda tanish so'zlarni to'g'ri talaffuz qilish;
- So'zlardagi harf birikmalarni to'g'ri talaffuz qilish;
- Matnlarni o'qish jarayonida urg'u va ohang qoidalariга rioya qilish;
- Talaffuz qilish qoidalariга rioya qilish va to'g'ri talaffuz qilish malaka va ko'nikmalarini rivojlantirish;
- Tematik lug'at tuzish va uni to'ldirish;
- Ma'lum kommunikativ vaziyatlarga asoslangan matnlarda turli xil kommunikativ gaplarning ohang normalarida talaffuz qilinishi.

7-sinf (A2)

- O'rganilgan fonetik qoidalarga asoslangan holda tanish so'zlarni to'g'ri

talaffuz qilish;

- So'zlardagi harf birikmalarini to'g'ri talaffuz qilish;
- Matnlarni o'qish jarayonida urg'u va ohang qoidalariiga riosa qilish;
- Talaffuz qilish qoidalariiga riosa qilish va to'g'ri talaffuz qilish malaka va ko'nikmalarini rivojlantirish;
- Tematik lug'at tuzish va uni to'ldirish;
- Ma'lum kommunikativ vaziyatlarga asoslangan matnlarda turli xil kommunikativ gaplarning ohang normalarida talaffuz qilinishi.

8-sinf (A2)

- O'rganilgan fonetik qoidalarga asoslangan holda tanish so'zlarni to'g'ri talaffuz qilish;
- So'zlardagi harf birikmalarni to'g'ri talaffuz qilish;
- Matnlarni o'qish jarayonida urg'u va ohang qoidalariiga riosa qilish;
- Talaffuz qilish qoidalariiga riosa qilish va to'g'ri talaffuz qilish malaka va ko'nikmalarini rivojlantirish;
- Tematik lug'at tuzish va uni to'ldirish;
- Ma'lum kommunikativ vaziyatlarga asoslangan matnlarda turli xil kommunikativ gaplarning ohang normalarida talaffuz qilinishi.

9-sinf (A2)

- O'rganilgan fonetik qoidalarga asoslangan holda tanish so'zlarni to'g'ri talaffuz qilish;
- So'zlardagi harf birikmalarni to'g'ri talaffuz qilish;
- Matnlarni o'qish jarayonida urg'u va ohang qoidalariiga riosa qilish;
- Talaffuz qilish qoidalariiga riosa qilish va to'g'ri talaffuz qilish malaka va ko'nikmalarini rivojlantirish;
- Tematik lug'at tuzish va uni to'ldirish;
- Ma'lum kommunikativ vaziyatlarga asoslangan matnlarda turli xil kommunikativ gaplarning ohang normalarida talaffuz qilinishi.

10-sinf (B1)

- O'rganilgan fonetik qoidalarga asoslangan holda tanish so'zlarni to'g'ri talaffuz qilish;
- So'zlardagi harf birikmalarni to'g'ri talaffuz qilish;
- Matnlarni o'qish jarayonida urg'u va ohang qoidalariiga riosa qilish;
- Talaffuz qilish qoidalariiga riosa qilish va to'g'ri talaffuz qilish malaka va ko'nikmalarini rivojlantirish;
- Tematik lug'at tuzish va uni to'ldirish;
- Ma'lum kommunikativ vaziyatlarga asoslangan matnlarda turli xil kommunikativ gaplarning ohang normalarida talaffuz qilinishi.

11-sinf (B1)

- O'rganilgan fonetik qoidalarga asoslangan holda tanish so'zlarni to'g'ri talaffuz qilish;
- So'zlardagi harf birikmalarni to'g'ri talaffuz qilish;
- Matnlarni o'qish jarayonida urg'u va ohang qoidalariga riosa qilish;
- Talaffuz qilish qoidalariga riosa qilish va to'g'ri talaffuz qilish malaka va ko'nikmalarini rivojlantirish;
- Tematik lug'at tuzish va uni to'ldirish;
- Ma'lum kommunikativ vaziyatlarga asoslangan matnlarda turli xil kommunikativ gaplarning ohang normalarida talaffuz qilinishi.

UMUMIY O'RTA TA'LIM MAKTABLARIDA FRANSUZ TILI FANIDAN HAR BIR SINFDA O'RGANILADIGAN MAVZULAR TAQSIMOTI

T/r	Mavzu nomi	Soat (A1)
1-sinf (A1) 66 soat		
1.	Tanishuv - Salomlashish madaniyati va turlari (kattalarga, tengdoshlarga); kun qismlari davomida salomlashish turlari (ertalab, tushda, kechqurun); - O'zini tanishtirish, rasmiy yoki norasmiy javob; - Suhbatdoshidan o'zini tanishtirishni so'ray olish; 1-12 sanoq sonlari; - Yoshi; (so'rash va ifodalay olish) - Hol-ahvolini so'rash va ifodalay olish; - Xayrlashish;	6
2.	Oila va do'stlar - Oila a'zolari va ularni tanishtirish - Do'stini tanishtirish;	6
3.	Maktabda... - Maktab, sinf, sinfda ishlataladigan iboralar; (ustozini tushuna olish) - Sinf jihozlari nomlari; - O'quv qurollari nomlari; - O'zida bor o'quv qurollarini ifodalay olish	6
4.	Uyda	6

	- Xona jihozlari va unda doimiy foydalanidigan narsalar; - Xona jihozlarini tanishтирish - Xona jihozlarining nomini so'rash va javob berish; o'zida borligini ifodalash; - Ranglar;	
5.	Tana a'zolari - Tana a'zolarini ajrata olish va aytish;	6
6.	Fasllar va ob-havo - Fasllar nomlari; - Fasllar ob-havosi;	6
7.	Mevalar va sabzavotlar - Mevalarning nomlari; - Sabzavotlarning nomlari -Ularning ranglari soni, yoqtirish-yoqtirmasligi...; (O'rganganlari asosida foydali va zararliga ajrata oladi)	6
8.	Oziq-ovqatlar - Kunlik ehtiyojdagi ozuqa turlarining nomlari - Bir necha milliy va chet davlatlaring bizga kirib kelgan taomlari (bolaga tanish va sevimli ozuqasiga aylangan oziq-ovqatlar nazarda tutilgan) (O'rganganlari asosida foydali va zararliga ajrata oladi)	6
9.	Hayvonlar - Uy hayvonlarining nomlari; - Qila olmoq shakli orqali o'zi va hayvonlar qiladigan harakatlarni ifodalash;	6
Takrorlash		5
Mustaqil ish		5
Nazorat ishi		2
Umumiy		66

T/r	Mavzu nomi	Soat (A1)
2-sinf (A1) 68 soat		
0	Xush kelibsiz -1-sinfda o'tilganlarni takrorlash -Ingliz alifbosi bilan tanishuv;	5
1.	Maktabda -Maktab va sinf/xonalar bilan tanishuv; - Suhbatdoshidan unga u yoki bu narsani berishni so'rash/javob berish; -Uzr va minnatdorchilikni ifodalash; - Ehtiyoji va tushunmaganini suhbatdoshidan so'ray olishini ifodalash -Alifbo...(Alifbo uzviy shaklda har darsda ikkitadan o'quv/yozuv shaklida o'rgatib boriladi)	5
2.	Kiyimlar - Kiyimlar; (e.g. O'zida bor kiyimlarini tasvirlay olish, ularni ranglari so'ralganida tushunish va javob berish)	5

	- Fasllar; fasllar almashinuvি va jarayonlar;	
3.	Qiziqishlar va mashg'ulotlar - O'zi yoqtigan va yoqtirmagan narsalarini aytish; - Kunlik harakatlar; - O'zining va suhbatdoshing qiziqishlarini ifodalash va kichik so'roq gaplar orqali savollar tuzib bera olish;	5
4.	Bayramlar - Bayramlar; - Oylar, hafta kunlari ; - Tug'ilgan kuni qaysi oyda ekanligini ayta olish;	5
5.	Oziq-ovqatlar - Oshxona bilan tanishuv; - Maktab oshxonasida narsa - Kun tartibida iste'mol qiladigan yegulik turlari va uni sodda shaklda gaplar yordamida ifodalash;	5
6.	Maktab fanlari - Fanlar bilan tanishuv; -O'zi va suhbatdoshining yoqtirgan va yoqtirmagan fanlari; -Hafta kunlari davomida dars jadvallarini sodda ifodalash;	5
7.	Hayvonlar - Uy hayvonlari; - Yovvoyi hayvonlar va ular yashaydigan muhit;	5
8.	Harakatlar - O'rganganlari asosida so'zlar bilan harakatlarni ifodalash; - Mavzuga doir vazifalar;	5
9.	Biz bajaradigan ishlар - Yil yakuni loyihalari;	5
Takrorlash		5
Mustaqil ish		5
Nazorat ishi		8
Umumiy		68

T/r	Mavzu nomi	Soat (A1)
3-sinf (A1) 68 soat		
0	Xush kelibsiz - 2-sinfda o'tilganlarni takrorlash;	5
1.	Men, oilam va qarindoshlarim - O'zi, oilasi va yaqinlari haqida shu vaqtgacha o'rganganlari asosida umumiy ma'lumotlar (e.g. ismi, yoshi, yoqtirgan va yoqtirmagan narsalari, qiziqishlari...) va bular orqali olmoshlarni ifodalash; - Tashqi ko'rinishi; (sifatlar)	5
2.	Maktab kunlari - Fanlar kesimida maktab faoliyatidagi jarayonlar va ularni ifodalash; - Ruxsat so'rashlarni o'rganish;	5

	- Yordam murojaatlarini so'ray olish;	
3.	Tabiat - Tabiatga oid so'zlar (e.g gullar,daraxtlar...) - Mavzuga oid detallar, jarayon va holatlar ularni ifodalash...(rangli, shakllari, va tabiat detallarini sodda gaplarda ifodalash)	5
4.	Mening kunim - Kun faoliyati davomidagi vazifalari va jarayonlar;	5
5.	Xobbilar - Xobbilar va ularga misollar; - Yoqtirgan faoliyat va jarayonlarini ifodalash va suhbatdoshidan so'ray olish; (Mening xobbim va boshqalar)	5
6.	Bozorda -O'zi bilgan narsalar asosida xarid jarayonlarini ifodalash; - Oziq-ovqatlar, o'zi yoqtirgan narsalar asosida xarid jarayonlari;	5
7.	Uydaligimda - Uyda o'zi bilan bo'ladigan harakat va holatlarni ifodalash; (e.g.kompyuter o'yinlari, kitob o'qish, uya vazifalarini tayyoralash...) -Bular orqali o'zining hamda suhbatdoshining uyda qilishni yaxshi ko'radian va yoqtirmaydigan harakat holatlarini ifodalash;	5
8.	Kasblar - Kasblar; - Kasb faoliyatiga oid jarayonlar/narsalar (e.g. kasbiy formasi, vazifasi, foydalanadigan texnika yoki transportlar sodda ko'rinishlarda beriladi) - Yaqinlarining kasblari haqida;	5
9.	Biz bajaradigan ishlari! - O'rganganlari asosida tashkil etiladigan loyihalar;	5
Takrorlash		5
Mustaqil ish		5
Nazorat ishi		8
Umumiy		68

T/r	Mavzu nomi	Soat (A1)
4-sinf (A1) 68 soat		
0	Xush kelibsiz - 3-sinfda o'tilganlarni takrorlash	5
1.	Maktabda! - Maktab, kirish (fanlar); - Raqamlar, 1-100; - Sinfxona, maktabga aloqador vazifalar;	5

	- Hozir nima qilayotganini ifodalay olish;	
2.	Qiziqarli sport turlari - Sport turlari, jamoa bo'lib ishlash; - Sport turlariga jarayonlar, sport turlarining yoqtirish va yoqtirmasligi - Volontyorlik/jismoniy tarbiya;	5
3.	Shahar bo'ylab - O'z atrof muhiti va yashash hududiga oid joylar (do'konlar, kutubxonalar, supermarketlar; - Yo'nalishni ifodalash;	5
4.	Dunyo bo'ylab - Dunyo mamlakatlari nomlari; - Madaniyati, liboslari, bayroqlari;	5
5.	Oziq-ovqatlar -Dunyo va o'zining milliy taomlari; oziq-ovqatlari; - Foydali va foydasiz, zararli oziq-ovqatlar haqida;	5
6.	O'zingizni ehtiyyot qiling! -Ba'zi kasallik turlari, va shu orqali o'zida bor yengil kasalliklarni ifodalay olish; - Suhbatdoshidan ahvolini so'ray olish va javob berish; -Kasalik holatidagi ishlataluvchi himoya vositalarini o'rGANISH (e.g. Covid-19, himoya niqoblari, antiseptik gellardan foydalanish, o'z tana haroratini o'lchashni o'rGANISH va shu tilda ifodalash)	5
7.	Binolar - Maktab binolari, qavatlari; -Yashash joyining ta'rifi; (yo'nalishlar, zinalar, liftlar, qavatlar...)	5
8.	Iqlim va fasllar almashinuvi - Dunyo mamlakatlari bilan ob-havo, fasl almashinuvlari qiyosi beriladi va shunga oid savol-javob ifodalay olish;	5
9.	Biz bajaradigan ishlar - Yil so'nggi loyihalari; - O'rganganlari asosida loyihalar tashkil etish;	5
Takrorlash		5
Mustaqil ish		5
Nazorat ishi		8
Jami		68

5 – sınıf (A1+) 102 saat		
T/R	Mavzu va kichik mavzular	Soat (A1+)
0	Xush kelibsiz - Boshlang'ich ta'limda olingan bilimlar;	8

	- Manzil, ona shahri, o'zi hamda o'rtog'i haqida qisqacha ma'lumot (masalan: yashash joyi, kimligi va boshqalar)ni takrorlash; - Siz qayerdansiz?	
1	Kundalik faoliyat va maktab hayoti - Shahar va qishloqdagi kundalik faoliyat; - Soatlar; - o'zining kundalik majburiyatlari; - o'quv fanlari va ularni yoqtirish va yoqtirmaslik; - o'zi yoki do'stining dars jadvali;	8
2	Oila - o'zi yoki do'stining oila a'zolari; - oila a'zolarining kun tartibi; - oila sodda so'zlar bilan tasvirlash a'zolarini tasvirlash; - yashash joyi, manzili va kasbi, ishxonasi.	8
3	Mening uyim - uy xonalari, uy turlari, jihozlar, tasviri - o'z xonasi tasviri - orzusidagi uy / xona;	8
4	Mening sevimli mashg'ulotim. - o'zi (do'sti yoki oila a'zolari)ning yoqtirgan, yoqtirmagan narsalari; - sevimli mashg'ulot; - u(lar)ni qiziqtirgan narsalar.	8
5	Mashhur shaxslar - mashhur shaxslar haqida sodda qiziqarli faktlar: hayot tarzi, sevimli mashg'uloti va yoqtirgan yoqtirmagan narsalari; - o'zi va o'zi bilgan insonlari haqida; - qisqa va sodda intervyu olish; - o'zining mashhur tengdoshlari;	8
6	Yo'nalish berish - o'zi uchun kerakli manzil yo'nalishini so'rash; - sodda yo'nalish predloglarini qo'llash; - o'zi biladigan manzil uchun yo'nalish berish.	8
7	Hayvonlar dunyosi - uy va sevimli hayvonlar, ularning ko'rinishi va ranglari, hayvonlarga bo'lgan munosabat; -uy hayvonlari va ularning bolalari; - yovvoyi hayvonlar, dengiz jonivorlari va ularning yashash joylari - hashorotlarning nomlari.	8
8	Yil fasllari va bayramlar - fasllar va bayramlar; - oylar – yil fasllarida; - ob-havo, uning fasllarda o'zgarishi, ob-havoga bo'lgan munosabat. - turli millatlarning fasllar bilan bog'liq bo'lgan an'analar;	8

9	Gadgetlar - men ishlatajigan texnik jihozlar; - kompyuter, telefonlarning sodda terminlari; - uyimizdagi ‘yordamchilar’; - oson va qiziqarli hayotimiz (robotlar); - robot rasmini chizishda geometrik shakillardan foydalanish.	8
	Mustaqil ish	5
	Takrorlash	5
	Nazorat ishi	12
	Jami	102 (A1+)

6 – sinf (A1+) 102 soat		
T/R	Mavzu va kichik mavzular	Soat (A1+)
0	Xush kelibsiz - Yozgi ta’til taassurotlari; - Mustaqillik kuni O’zbekiston va tili o’rganilayotgan mamlakatlarda; - Siz muktabga qanday yetib kelasiz? - Fasllarda hayvonlar hayoti; - Bizning atrofimizdagi robotlar.	8
1	Atrofimizdagi odamlar - O’zi yoki do’stining oilasi; - O’z oila a’zolari (yoki do’stining)ning ishi, ish joylari, kasblari; - O’ziga yaqin insonlarning tashqi ko’rinishi va xarakteri.	8
2	Kim qanday uyda yashaydi? - o’z uyi va uning xonalari, xonaning joylashgan o’rni; - uy jihozlari, rangi, shakli, xom-ashyosi; - uy ro’zg’or ishlari, uy yumushlarini bajarishda onaga yordam berish.	8
3	Oziq ovqatlar va milliy taomlar - oziq-ovqat magazini va bozorda; - xarid, ularning og’irligi, narxlari va miqdori; - taom tayyorlash (O’zbekiston va tili o’rganilayotgan mamlakat taomlaridan birini tayyorlash usuli); - idishlar; - dasturxon atrofida ovqatlanish odobi; - nonushta, tushlik, kechki ovqat turlari.	8
4	Oilaviy bayram va marosimlar - o’zi yoki do’stining tug’ilgan kuni; - mening va oila a’zolrimning yilnomasi; - O’zbekiston va tili o’rganilayotgan mamlakatning diniy marosimlari;	8
5	Bugun va o’tmish - 100 yil oldingi odamlar hayoti va bugungi odamlar hayoti farqlari;	8

	- muhim ilk qadamlar: birinchi marotaba xarid qilganim, sayohatga chiqqanim, maktabdagи birinchi kunim, birinchi ingliz tili darsim.	
7	Bizni o'rab turgan olam - dunyo bo'ylab insonlar, hayvonlar, o'simliklar haqidagi qiziqarli faktlar; - O'zbekiston va tili o'rganilayotgan mamlakatlar geografiyasi (geografik joylashishi, daryo, ko'l, dengiz, tog'lar, yer maydoni, tabiatи va iqlimi); - dunyoning eng..., eng ..., eng ... ma'lumotlari.	8
8	Koinot - quyosh sistemasi va sayyoralar; - sayyoralar haqida qiziqarli faktlar; - kosmanavtlar va ularning qiziqarli hayoti; - uchinchi sayyora – bizning katta 'uyimiz'; - sayyoramiz va atrof muhitning muammolari.	8
9	Gadgetlar - men ishlatajigan texnik jihozlar; - kompyuter, telefonlarning terminlari; - World Wide Web; - internet mening hayotimda; - elektron xat yozish tartibi;	8
	Mustaqil ish	5
	Takrorlash	5
	Nazorat ishi	12
	Jami	102 (A1+)

7 – sınıf (A2) 102 soat		
T/r	Mavzu nomi	Soat (A2)
0.	Men va mening hayotim - yozgi ta'tildagi qiziqarli voqealar; - O'zbekiston haqida taqdimot; - oilamiz uchun qadrli sanalar; - bizning uyimiz; - men sevgan taom; - mening do'stim aqlli; - gadgetlar	7
1.	Transportlar va yo'nalishlar - jamoat transport turlari va ular bilan bog'liq iboralar; - jamoat transportlari yo'nalish jadvalidan kelib chiqib chiptalar sotib olish va buyurtma berish; - yo'nalishni ifodalovchi predloglar; - o'zi uchun tanish manzil uchun qulay yo'nalish tanlash.	7
2.	Sayohat - O'zbekistonning mashhur shahar va qishloqlari;	7

	- bizning shahrimizga keling: diqqatga sazovor joylar, tavsiya qilinadigan mehmonxona, kafe va restoranlar, xarid uchun qulayliklar, o'ziga xosliklar (o'zi yashayotgan hudud haqida sodda reklama e'lonini yozish) - sayohat turlari; - hafta ohrini qanday o'tkazmoqchisiz? - tili o'rganilayotgan mamlakatga virtual sayohat;	
3.	O'zingizni ehtiyoq qiling! - kasallik turlari; - kasalliklar uchun tavsiyalar; - ichki va tashqi tana a'zolari; - sog'lom turmush tarzi; - tabiiy davo vositalari; - foydali va zarali odatlar	7
4.	Sotish va xarid qilish - dunyoning mashxur savdo majmualari; - savdo qilish tartibi va iboralari; - narsa va buyumlarni tasvirlovchi sifatlar; - supermarket bo'limlari va do'kon turlari;	7
5.	Kiyim - fasllarga mos kiyim va buyumlar; - kiyimlarning matosi, rangi, o'lchami; - sizning o'lchamingiz qanday (kiyim xarid qilish); - maktab formasi.	5
6.	Odamlar va ularning mamlakatlari - dunyo xaritasi va qit'alar; - rivojlangan mamlakat nomlari, tili, millati, poytaxti va pul birligi; - O'zbekiston va tili o'rganilayotgan mamlakatning chegaradosh davlatlari, viloyatlari, odatiy hayot tarzi (uylari, kundalik hayot tartibi, maktab o'quvchilari hayoti, do'kon, kafe va restoranlarning ish vaqtqi)	7
7.	Dam olish mashg'ulotlari - dam olish mashg'ulot turlari; - bo'sh vaqtini kim qanday o'tkazadi (dunyo yoshlarining bo'sh vaqtini o'tkazish haqidagi faktlar) - foydali va zarali mashg'ulotlar; - internetdan unumli foydalanish.	7
8.	Sport - sport turlari va ularda qo'llaniladigan iboralar; - olimpiada oyinlari; - paralimpiada o'yinlari; - O'zbekistonning mashhur sportchilari; - o'smir championlar.	7

9.	Muloqot qilish turlari - o'tmishda uzoq masofadagi insonlar qanday muloqot qilishgan? - telefon tarixi - birinchi elektron xatlar - bugungi kundagi aloqa tarmoqlari;	7
	Uyda o'qish	10
	Mustaqil ish	5
	Takrorlash	5
	Nazorat ishi	12
	Jami	102 (A1)

8-sinf (A2/2) 102 soat		
T/R	Mavzu nomi	Soat (A2)
0	Men va mening hayotim - O'zi haqida rasmiy ma'lumotnomalar to'ldira olish; ma'lum bir tanlovga qatnashish uchun ro'yxatdan o'tish; - yozgi ta'tilda do'stlarim bilan muloqot vositalarim; - xorijilik tengdoshlarimning yozgi ta'tili; - men yoqtirgan kiyinish uslubi; - sog'iqliq uchun foydali	7
1	Tashqi ko'rinish va kiyinish madaniyati - tashqi ko'rinish va xarakterni tasvirlovchi sifatlar; - siz go'zalsiz: dunyo xalqlarining go'zallik haqidagi tushunchasi, o'tmishdagi go'zallik normalari; - kiyinish madaniyatini inson ko'rinishiga ta'siri.	7
2	Bayramlar va an'analar. - O'zbekiston va tili o'rganilayotgan mamlakatlarning bayramlari, diniy marosim va urchodatlari; - dunyo bo'ylab tug'ilgan kun marosimlari; - festivallar; - oilaviy marosimlar	7
3	Ommaviy axborot vositalari -matbuot, gazeta va jurnal turlari, televideonie va radio dastur turlari. - ijtimoiy tarmoqlar; - chet tilini o'rganishda ushbu tarmoqlarga ta'limiy yondashish; - ijtimoiy tarmoqlarga o'z munosabatini bildirish.	7
4	Mening raqamli hayotim - texnologik ixtiolar va ularning tarixi; - raqamli texnologiya, internet, multimedia; - aqlli texnologiya namunalari (aqlli transportlar, dehqonchilik texnikalari) - internetning ijobiy va salbiy jihatlari.	7

5	Madaniyat. San'at - musiqa turlari, musiqa (milliy va jahon musiqasi); - musiqiy janrlar va cholg'u asboblarning nomlari - kino tarixi, film turlari; - mashhur kino aktyorlar va ularning ijodi;	7
6	Adabiyot - asar janrlari; - mashhur yozuvchi va shoirlar; - kutubxona - jahon adabiyoti durdonalari.	7
7	Koinot - sayyoralar haqida ma'lumotlar; - koinotga parvozlar; - koinotshunoshlar; - uchuvchilar	7
8	Atrof-muhit va muammolari - atrof-muhit va ekologik muammolarning kelib chiqish sabablari; - ekologik muammolar, atrof-muhit va muammolarni oldini oilsh choralar; - tabiiy resurslardan unumli foydalanish (elektr energiyasi, gaz); - qayta ishslash; - suv va hayot.	7
9	Hayotiy o'zgarishlar - o'tmishda insonlarning hayot tarzi, rijovlanishi va tabiat bilan munosabati; - bugungi kunda insoniyat; - kelajakda kutilayotgan o'zgarishlar.	7
	Uyda o'qish	10
	Mustaqil ish	5
	Takrorlash	5
	Nazorat ishi	12
Jami		102 A2

9-sinf (A2) 102 soat		
T/R	Mavzu nomi	Soat (A2)
0	Men va mening hayotim Maktab hayoti Yoqtirgan va yoqtirmagan fanlarim Kiyinish madaniyati Bayramlar	7
1	Bo'sh vaqt va sevimli mashg'ulot (xobbi) Mashg'ulot turlari; sevimli mashg'ulotlar. O'zi va do'stining sevimli mashg'ulot; Darsdan keyingi mashg'ulotlar;	7

	Yoqtirmagan mashg'ulotlar;	
2	Oila va Jamiyat Oilaviy munosabatlar; Mening oiladagi rolim; Oilaviy bayramlar	7
3	Davlatlar haqida tasavvurlar Davlat tuzulmalar; Tili o'r ganilayotgan mamlakat ta'lim tizimi; Tili o'r ganilayotgan mamlakat madaniyati;	7
4	Iqtisodiyot O'zbekiston va tili o'r ganilayotgan davlatlar iqtisodiyoti Kasb, korxona va brendlari; Mahalliy do'kon yoki bozorlar; Turizm resurslari;	7
5	OAV Yoshlar va televidenie; Ijtimoiy tarmoqlar matni, izoh qoldirish; Xat turlari (elektron pochta)	7
6	Adabiyot va san'at Ommabop janr asarlari;; Mashhur madaniy yodgorliklar; Dunyo arxitekturasi durdonalari;	7
7	Internet Globallashuv; Internetning salbiy tomonlari; Kompyuter o'yinlari; Onlayn xarid va rezervatsiya; O'smirlar orasida onlayn xavfsizlik;	7
8	Atrof-muhit muammolari Ekologiya va ekologik muammolar Tugaydigan va tugamaydigan resurslar; Chiqindilar va ularni qayta ishlash; O'zbekistondagi ekologik muammolar;	7
9	Kelajakda ... Mening rejalarim; Men yoqtirgan kasb; Kelajak kasblari;	7
	Uyda o'qish	10
	Mustaqil ish	5
	Takrorlash	5
	Nazorat ishi	12
Jami		102 A2

(B1) 102 soat

T/r	Mavzu nomi	Soat (B1)
0	Men va mening hayotim - Yozgi ta'til taassurotlari; - Oilamdag'i o'rni; - Tili o'rganilayotgan mamlakat va O'zbekistondagi ta'limgiz; - Turizm; - Ommaviy axborot vositalari; - O'zbekistonning tabiiy boyliklari;	7
1	O'smirlik hayoti - Maqsad va orzular; - Mening kuchli va zaif tomonlarim; - Mening mashhur tengdoshlarim; - To'g'ri do'st tanlash; - O'smirlar uchun ish joylari haqida ma'lumot;	7
2	Vaqtni to'g'ri taqsimlash - Vaqt taqsimoti; - Vaqtni to'g'ri taqsimlashning samarali usullari; - Qisqa va uzoq muddatli rejalar tuzish; - Tanloving muqobil qiymati	7
3	Fobiya va Depressiya - Fobiya sabablari; - O'smirlar hayotida depressiya; - Temperamentlar; - Tushkunlik va qo'rquvdan halos bo'lish yo'llari	7
4	Jamoa bilan ishlash - Jamoa bo'lib shakllanish; - Jamoada o'zini tutish odobi; - Liderning jamoadagi o'rni; - Jamoa bo'lib ishlashda mas'uliyat;	7
5	Atrof-muhit - Atrof-muhit haqida; - Ekologik muammolar; - Muqobil energiya manbalari; - Ijtimoiy faoliy	7
6	Xalqaro hamkorlik aloqalari - Dunyodagi xalqaro tashkilotlar; - Nodavlat notijorat tashkilotlar; - Xalqaro hamkorlikda erishilgan yutuqlar; - Ta'lim sohasida xalqaro hamkorlik;	7
7	Rasmiy murojaat - Rasmiy va norasmiy murojaat; - Rasmiy xat (ariza, shikoyat, ijozat) va qaydlar, yozishmalar; - Motivatsion xat; - Ish uchun suhabat: intervyyu;	7

8	Axborot kommunikatsion texnologiyalari - Axborot texnologiyalari bilan ishlash; - Onlayn ta'lim; - Axborot texnologiyalarining ijobiy va salbiy jihatlari; -	7
9	Dunyo bo'ylab sayohat - Sayohatni rejalashtirish; - Sayohat qilinadigan joylar va davlatlar; - Juhon davlatlari; - O'zbekistonning turistik imkoniyatlarini namoyish qiluvchi video material tayyorlash;	7
	Uyda o'qish	10
	Mustaqil ish	5
	Takrorlash	5
	Nazorat ishi	12
	Jami	102 – B1

11-sinf (B1) 102 soat		
T/r	Mavzu nomi	Soat (B1)
0	Men va mening hayotim - 10-sinfda olingan bilimlar; - Mening vatanim, Mustaqillik bayrami; - Guruh bilan ishlash; - Xalqaro hamkorlik; - Axborot kommunikatsion texnologiyalar;	7
1	Jamiyatning faol a'zosi - Shaxsning jamiyatdagi o'rni; - Global fuqaro tushunchasi - Jamiyat va tabiat; - Xatoni tan olish, mantiqiy fikrlash;	7
2	Atrof-muhit muammolari - Global muammolar, ekotizim turlari; - Tabiatni muhofaza qilish; - Odam evolyutsiyasi - Yerosti va yerusti resurslari; - Atom va molekulalar;	7
3	Sog'lim turmush tarzi - Atrof-muhit gigiyenasi; - Sog'lim turmush tarzi; - Oziq-ovqat muammolari;	7
4	Turizm - Buyuk Ipak Yo'lli - dunyoning sayyohlik markazlari; - O'zbekistonda sayyohlik;	7
5	Bozor iqtisodiyoti - Iqtisodiyot sohalari;	7

	- Monopoliya; - Hisobot tayyorlash; - Reklama; - Statistika va ehtimollik	
6	Raqamli fuqarolik - Sun'iy intelekt - Mobil ilovalar - Axborot xavfsizligi; - Media savodxonlik	7
7	Ko'chirmakashlik - Ko'chirmakashlik; - Mualliflik huquqi; - Taqlid va tahlil.	7
8	O'z-o'zini baholash - Sizdan nima kutilmoqda? - Sog'lom tanqid; - O'z-o'zini tahlil qilish;	7
9	Talaba bo'lishga tayyormisiz? - Men yoqtirgan kasb; - Kelajak rejalarни tuzish; - O'quv-almashinuv dasturlari - Anketa va so'rovnomalalar to'ldirish; - Vaqt ni to'g'ri taqsimlash	7
	Uyda o'qish	10
	Mustaqil ish	5
	Takrorlash	5
	Nazorat ishi	12
Jami		102 – B1

- O'quv dasturida berilgan mavzular va kichik mavzular, shuningdek sinflar kesimidagi grammatik, fonetik va boshqa yo'nalishdagi materiallarga darslik majmualarini yaratishda mualliflar tomonidan ma'lum darajada ijodiy yondashgan holda o'zgartirishlar kiritilishi mumkin.